3811

CORREO Argentino Central (Bs. As.)
FRANQUEO PAGADO Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN: Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BAISAS

"LA VOZ DE LOS AÑOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoj 20 pezų metams; 12 pezų pusmečiui.
UŽSIENĮ kitur 30 argentiniškų pezų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 915 * BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, GRUODIS 14 50 METAI. Año del Libertador General San Martín 1950 * METAI (AÑO) XXII

LOS DERECHOS DEL HOMBRE

El día 10 del mes en curso se cumplieron dos años desde que las Naciones Unidas proclamaron la Protección Internacional de los Derechos del Hombre. Era de suponer que las firmas estampadas en ese documento histórico atestiguaban la buena voluntad y el firme y sincero designio de los gobiernos de renunciar a las prácticas contrarias a los derechos del hombre. Sostiene el preámbulo que el "respeto de la dignidad inherente a todos los miembros de la familia humana y de sus derechos iguales e inalienables constituye el fundamento de la libertad, de la justicia y de la paz".

Los miembros de las Naciones Unidas que firmaron la convención se comprometieron a asegurar el respecto efectivo y universal de los derechos del hombre.

Declaración Internacional de los Derechos del Hombre contiene todos los principios humanos, sociales, políticos y económicos anticipados en Inglaterra por Declaración de Derechos, en los Estados Unidos por la Declaración de la Independencia, en Francia por la Declaración de los Derechos del Hombre y el Ciudadano, y en la Argentina por la Constitución de 1853. Lo que antes era inglés, norteamericano, francés o argentino, ahora es universal. La declaración internacional de los derechos humanos coincide en el espíritu y muchas veces hasta en la [illegible] con los principios y garantías de Carta Magna Argentina sancionada en Santa Fé hace casi un siglo.

Es el largo proceso de la experiencia histórica el que ha inspirado el espíritu de los 28 artículos que constituyen los derechos fundamentales del hombre, que nada ni nadie puede desconocer ni quitar. El fiel cumplimiento y respeto de cada uno de ellos permitirían vivir en un mundo más equilibrado y armónico, el mundo de los hombres de buena voluntad en el orden, la justicia y la paz.

Sin embargo la Declaración Internacional de los Derechos del Hombre está alterada por los dictadores soviéticos. Los comunistas hacen lo mismo como lo hicieron los enemigos de los derechos del hombre en las naciones nazis y fascistas. Los nazis trataron de exterminar a los pacíficos pueblos bálticos: Lituania, Letonia y Estonia. Actualmente siguen su ejemplo los bolcheviques rusos esclavizando y exterminando a aquellas naciones pacíficas, cultas y laboriosas.

Uu juramento escrito — Declaración Internacional de los Derechos del Hombre — para los ocupantes del Báltico es un trozo de papel sin valor alguno. Las naciones democráticas deben actuar! La Declaración Internacional de los derechos del Hombre debe ser respetado!

— ARNALDO BARSANTI, didelis lietuvių tautos draugas, 10 metų buvęs generaliniu Argentinos konsulu Lietuvai, po to ėjęs tas pareigas Šveicarijoje ir Columbijoje, 27. XII. 50, laivu „Eva Perón" iš Buenos Aires išplaukia Europon sykiu su savo žmona, ponia Caleckaite Barzantiene. Po nas Barsanti vadovaus Argentinos konsulatui Vokietijoje.

Truman-Attlee Pasitarimas Teikia Vilties Taikai

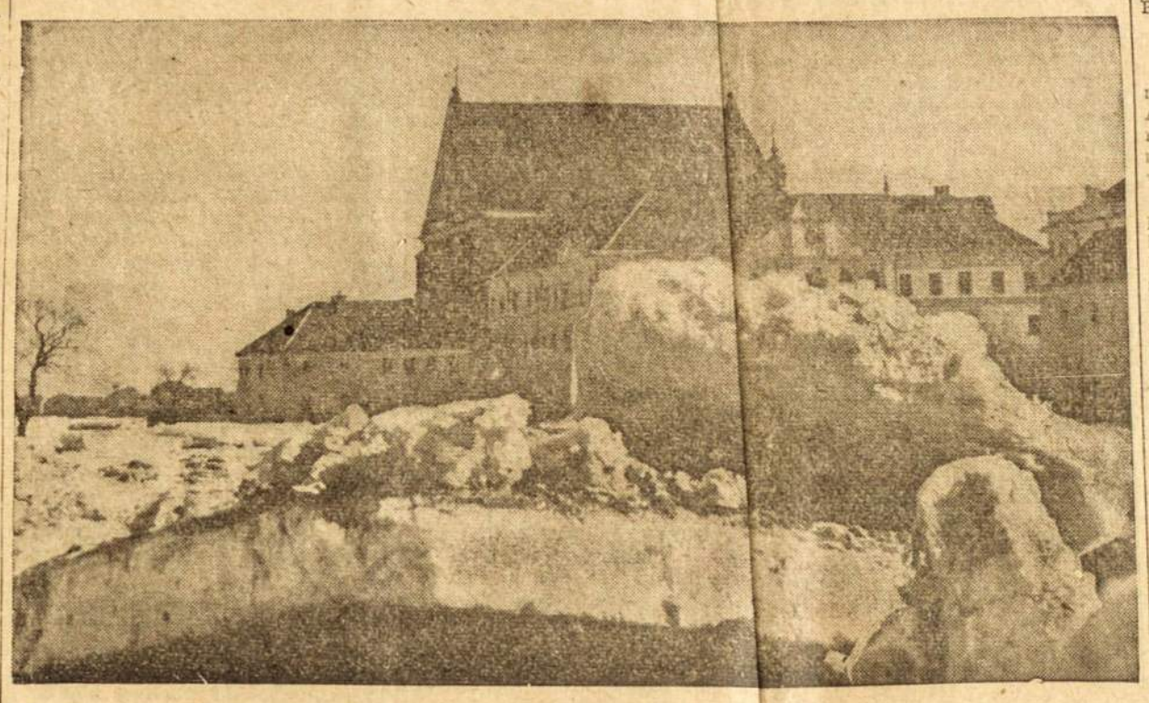

Lietuvos vaizdas žiemos metu. Prisimename šaltas Kalėdas Lietuvoje laukiame žinių nuo savųjų, bet žiaurūs okupantai neleidžia atsiųsti nei kalėdinių pasveikinimų. Visa Lietuva kalėjime!

PRIIMTI SVARBŪS ARGENTINOS PASIŪLYMAI

Gruodžio 9, 1950, Urugvajaus sostinėje, Montevideo, pasibaigė visos Amerikos Agrikultūros kongresas, kuriame dalyvavo ministeriai, agronomai, miškininkai ir technikai beveik visų Amerikos šalių. ..

Argentinos delegacijos pasiūlymu priimti šie nutarimai: Palengvinti kreditų teikimą žembirbiams; plėsti kooperatyviską miškų eksplotavimą; savivaldybių miškai; kova su miškų gaisrais; miškų medžiagos gerinimas ir kt.

— DANIJOS jūrų mokyklos laivas „Danmark" keliolika dienų viešėjo Buenos Aires uoste. Įgula ir kadetai sudėjo gėlių prie San Martin ir Brown paminklų. Padaryta visa eilė priėmimų.

— ARGENTINOS miesto Salta ligoninėje 6. XII. 50, elektros eksplozijoje žuvo jaunas gydytojas M. E. Alba, laike X spindulių aparato vartojimo.

— BUENOS AIRES priemesty Alsina 1. XII. 50 griaustino užmuštas jaunuolis, klausęs radio laike audros.

ARMOUR GAISRE SUDEGĖ 300 TONŲ MĖSOS

Berisso frigorifike Armour 8. XII. 50, 7:30 v. nuo elektros laidų susijungimo kilo gaisras mėsos šaldymo kameroje, kurios didumas 60 x 30 metrų ir kurioje jau 5 mėnesiai buvo šaldoma 300 tonų eksportui paruoštos mėsos.

La Platos gaisrininkų komanda sykiu su Berisso gaisrininkais savanoriais per tris valandas užgesino gaisrą, tam tikslui išversdami vieną frigorifiko sieną. Liepsnos ir korkų sienų dūmai bei gesinimui naudotas Santiogo upės vanduo mėsą paverté netinkama maistui. Nuostoliai pusė milijono pezų.

Mėsos [illegible] nebuvo tęsiama [illegible] jos eksporto sustojimo.

Frigorifike Armour dirba keli šimtai lietuvių.

NAUJIENOS RULEČIŲ LAIMĖS JIEŠKOTOJAMS

Argentinoje ruletės suvalstybintos. Vien Mar del Plata pajūrio ruletė per metą laiko duoda pelno virš šimto milijonų pezų, kurie paskirstomi ligoninėms, prieglaudoms ir kitiems labdarybės reikalams.

Šį gruodžio mėnesį vyriausybė paskelbė naujus įėjimo į kasinus tarifus. Norinti turėt malonumo palošti ruletę nuo dabar turi mokėti už kiekvieną įėjimą į salę „nácar" po 10 pezų; į paprastą po 5. Sezonams reikia turėti lošėjo knygelę arba karnetą, kurio kainos yra sekančios:

Vasaros sezonui Mar del Platoj į „nácar" $ 1.200, į paprastą salę $ 700. Žiemos sezonui į „nacar" $ 1.000, į paprastą $ 500.

Necochea, Mira Mar, Termas de Rio Hondo, Santiago del Estero sezonui $ 1.000 ir $ 500.

Mendozoje po $ 500 kas trys mėnesiai.

BOLŠEVIKIŠKAS SĄMOKSLAS AMERIKOJE

Buvusi Pragos burmistrienė, Ruzena Palantova, paskelbė Chicagoje, kad Sovietų atstovas prie Jungtinių Tautų, Andrej Gromyko, vadovauja bolševikų sąmokslui nuverst konstitucinę JAV vyriausybę ir įvest bolševizmą. Ji tai žinanti iš susektos bolševikų korespondencijos.

Kada Korėjoje liejasi amerikiečių kraujas, tai penktakolumnistai naudojasi.

Vyriausybė paskelbė potvarkius kovai prieš visokius tranus.

BAIGIASI SAN MARTIN MINĖJIMO ŠIMTMETIS

Argentinos Išlaisvintojo, Generolo San Martin 100 metų mirties sukakties minėjimas šiemet iškilmingai tęsiasi ištisą metą. Šį mėnesį baigiasi San Martin metai. Užbaigimui visuomenės, mokslo ir vyriausybės įstaigos daro iškilmingus aktus visoj šaly.

— KINIJOS komunistinė vyriausybė, turinti savo atstovybę JT Organizacijoje, dabar reikalauja balso taikos derybose su Japonija.

— ARGENTINOS Venado Tuerto polo komanda 9. XII. 50 nugalėjo amerikiečių rinktinę, vėl laimėdama „Amerikų Taurę".

— ARGENTINOS šachmatininkas Miguel Najdorf laimėjo pasaulinį čempionatą Amsterdame.

VAISIAI TRUMANO PASITARIMO SU ATTLEE

JAV prezidentas Harry Truman Vašingtone pereitą savaitę baigė visą pasaulį domintį pasitarimą su Anglijos premjeru Clement Attlee. Tuo pasitarimu patenkinta Europa, kadangi sutarta siekti stiprint Europos apsaugą, nepaisant vykstančio karo Azijoje.

Antra svarbi pasitarimo išdava yra ta, kad Trumanas pareiškęs vilties, jogei niekuomet neteks vartoti atominės bombos, o jeigu įvyks kokios atmainos, anglai bus painformuoti.

Amerikiečiai ir anglai ištiesė taikos ranką komunistinei Kinijai. Dabar nuo bolševikų priklauso Korėjos konflikto paseknių taiki likvidacija arba trečiojo pasaulinio gaisro sukėlimas.

VISI DABAR KALBA APIE ATOMINĘ BOMBĄ

Pats JAV prezidentas Trumanas daleidžia, kad karo laimėjimui prieš azijatus gali tekt pavartoti atominę bombą. Pasijungę Kiniją rusai, milijoną kiniečių pasiuntė Korėjos frontan, sve timomis rankomis žarstydami žarijas ir deklamuodami apie taiką.

Rusai jaučia, kad jų kombinacijas demokratinis pasaulis supranta; dėl to jie bijo, kad atominė bomba nekristų ten, kur labiausia gali įskaudinti.

Anglai nori, kad Amerika daugiau jėgų pasaugotų Europos gynimui, vieton kariavimo Korėjoje, (per kurią einąs kelias Sibiran) ...

Jugoslavijos Tito, Indijos Nehru ir Kanados kancleris Pearson pasisako prieš atominės bombos vartojimą, nes tatai pakenktų Amerikos vardui. Vienok tūli JAV senatoriai ir kongreso nariai reikalauja, kad Amerika nieko nelaukdama naudotų visas karo priemones nusukimui sprando azijatiškam karo slibinui.

KINIJOS NACIONALISTAI EINA [illegible] TALKON [illegible] laisvės

Kino artistas Robert Montgomery, kalbėdamas per New Yorko radio, per davė Chiang - Kai - šeko nuomonę. Esą Kinijos nacionalistai prašo, kad Jungtinės tautos ateitų jiems talkon su karo lėktuvais ir laivais. Iš Formozos salos jie norį keltis komunistų valdomon Kinijos teritorijon, kur pusantro milijono partizanų nacionalistų prisidėtų prie Chiang - Kai - šeko armijos.

Vienok Jungtinės Tautos nežada pulti komunistinės Kinijos, kol pastaroji galutinai neparodys savo imperialistinių keslų.

SIBELIUS APDOVANOTAS SAVO VARDO MEDALIU

Suomijos prezidentas Juho K Paasikivi 8. XII. 50, įteikė beveik vieną svarą sveriantį aukso „Sibeliaus medalį" kompozitoriui Jean Sibelius, jo 85 metų amžiaus sukakties proga.

Suomijos Kultūros Fondas kasment duos po tokią dovaną asmeniui, daugiausia pasidarbavusiam suomių muzikos labui.

PASUNKĖJO SPAUDOS DARBAS OLANDIJOJE

Popierio kainos Olandijoje 1951 metams bus septynis kartus aukštesnės, negu buvo 1940 metais. Vėl pakeliamos prenumeratų kainos 30%.

KARDINOLAS MINDSZENTY, Vengrijos arkivyskupas, bolševikų kalinamas Budapešto kalėjime. Jis kaltinamas parversmo ruošime. Bet buvusis komunistinės Vengrijos valdininkas, Laszlo Sulner, pabėgęs užsienin įrodinėja, kad visi bolševikiški kaltinimai prieš kardinolą yra bolševikų žvalgybos sufabrikuoti. Visa eilė Laszlo Sulner straipsnių tilpo Buenos Aires dienraštyje „La Prensa".

Europos Mobilizacija ir Vokietija

PASAULIO TAIKA PRIKLAUSO NUO MAŽUMŲ

Pasaulio taikos reikalas priklauso nuo mažumų klausimo išsprendimo, — pareiškė Vašingtone buvusis JAV viceprezidentas, Henry A. Wallace.

Jis pabrėžė savo įsitikinimą, kad JAV negrai eis su šalies vyriausybe.

Wallace keletą metų buvo susižavėjęs bolševikais. Važinėjo Maskvon, matėsi su Stalinu ir... pamatė, kaip vargsta darbo visuomenė. [illegible] užpuolus amerikiečių protegūojamą Pietų Korėją, Wallace pasmerkė Maskvos imperializmą.

Dabar Walllace skelbia, kad bolševikų lindimas į Tibetą įrodo, jogei jie nori užvaldyti ne tik Aziją, bet visą pasaulį.

Istorija mums sako, kad didžiausias pasaulio dalis ne išlaisvintojai, bet pavergėjai užgrobdavo. Romos imperatoriai, Ispanijos karaliai, turkai ir rusai ne laisvės vedini savo imperijas buvo išplėtę, bet kitų tautų pavergimais. Tokią praktiką turėjo ir anglai.

Wallace griežtai smerkia bolševikų smurto aktus. Jis teisingai tvirtina, kad nebus taikos pasaulyje tol, kol mažesnes tautas laikys pasigrobę vergiją praktikuojanti imperialistai. Dirbtina imperialistų „taika" niekuomet nebus tikrąja taika, kol neatgaus savo laisvės Lietuva, Latvija ir Estija. Plėšiko ir žudytojo nuomonė yra skirtinga nuo apiplėšiamų ir žudomų žmonių nuomonės.

SUOMIJOS LIAUDIS NEBIJO REAKCIONIERIŲ

Suomijos premjeras Urho K. Kekkonen žembirbių partijos vadas, 11. XII. 50, tarėsi su socialdemokratų vadais koalicinės vyriausybės sudarymo reikalu, nepaisant Maskvos karaliukų persergėjimo, kad tarimasis su socialdemokratais pakenks normaliams suomių - rusų santykiams.

Iš Skandinavijos s. - d. konferencijos, įvykusios Oslo mieste, Kekkonen kvietimu į Helsinkius atskrido s. - d. partijos sekretorius Vainos Leskinen ir buv. premjeras Karl A. Fagerholm.

Tapę bjauriausiais atžagareiviais Rusijos bolševikai labiausiai protestuoja dėl tarimosi su Vaino Tanner, Suomijos socialistų veikėju, mirtinu bolševizmo priešu.

Socialistų įėjimas Suomijos vyriausybėn sudarytų didžiumą parlamente, nes iš 200 atstovų vyriausybės pusėje būtų 110.

VAKARŲ BERLYNO GYVENTOJAI PASISAKĖ

Gruodžio 3, 1950, įvyko vakarų Berlyno savivaldybės rinkimai. Balsavo 1.504.414 žmonių, jų tarpe 40.674 pereitojo karo invalidai.

Socialdemokratai gavo 653.974 balsus, krikščionys demokratai 360.829 ir liberalai 337.477.

Socialdemokratai gavo 61 atstovą, o kitos dvi partijos sykiu paėmus gavo 66. Kitos 5 partijos neišrinko nei vieno atstovo.

Naujoji savivaldybė valdys Berlyną 4 metus.

EUROPOS KARIUOMENĖN PRIIMTA 150.000 VOKIEČIŲ

Amerikiečių generolas Dwight D. Eisenhower vadovaus Europos gynimo kariuomenei, sudaromai pagal Atlanto susitarimą. Kariuomenę sudaro 12 šalių: JAV, Kanada, Anglija, Prancūzija, Italija, Portugalija, Danija, Norvegija, Belgija, Olandija, Liuksenburgas ir Islandija.

Anglų, amerikiečių ir prancūzų kariuomenėn bus priimta 150.000 vakarų Vokietijos karių.

Sovietai Europos puolimui paruošė 130 savo kariuomenės divizijų.

Gen. Eisenhower pareiškė, kad 150 milijonų JAV gyventojų turės sudaryti vieningesnį frontą negu kuomet nors, kadangi agresoriai laisvus žmones vadina užpuolikais ir nori juos pavergti. Nei vienas vyras neprivalo vengti karo uniformos.

Padėtis labai rimta: Amerika gynė Staliną, kada jį puolė Hitleris; Amerika gynė Kinijos komunistus, kada juos puolė Chiang - Kai - šekas. Bet dabar Stalinas ir Kinijos komunistai puola Ameriką ir visą demokratinį pasaulį.

Trečiasis pasaulinis karas čia pat.

Kiekvienas lietuvis reikalingas mūsų tautos laisvės atpirkimui.

— PARYŽIUJE dar šį mėnesį įvyks anglų, JAV, prancūzų ir rusų pasitarimas. Keturi didieji tarsis ne tik Vokietijos, bet ir Azijos klausimais.

RUMUNIJOJ BUVO SOVIETIŠKI BALSAVIMAI

United Press praneša iš Bukarešto, kad 3. XII. 50, Rumunijos savivaldybių rinkimai įvyko pagal sovietišką sistemą: Valdžia sudaré kandidatų sąrašą iš Kompartijos narių, iš valdiškos Darbo Konfederacijos atstovų, iš „valstiečių fronto" ir kooperatininkų. Pavadino tai populiariu frontu ir visiems gyventojams [illegible] kad pas ku paskelbti išrinktais.

Kur valdo smurtas, ten ne gyventojai kandidatus pasirenka, bet juos paskiria diktatorius. Tai „moderniškos" komedijos ir pasityčiojimas iš gyventojų valios.

SUOMIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Minint Suomijos nepriklausomybės sukaktį, 6. XII. 50, tos šalies diplomatai sudėjo gėles prie Argentinos Išlaisvintojo Generolo San Martin Mauzoliejaus Buenos Aires katedroje.

Suomijos ministeris su ponia Soravuo priėmė savo tautiečių delegacijas ir vietos spaudos atstovus savo rezidencijoje, Avenida Libertado General San Martin 3116.

— SEATTE uoste šnipai penkiose vietose sužalojo JAV laivą „A. W. Greely", kuriuo gabeno amuniciją Korėjon.

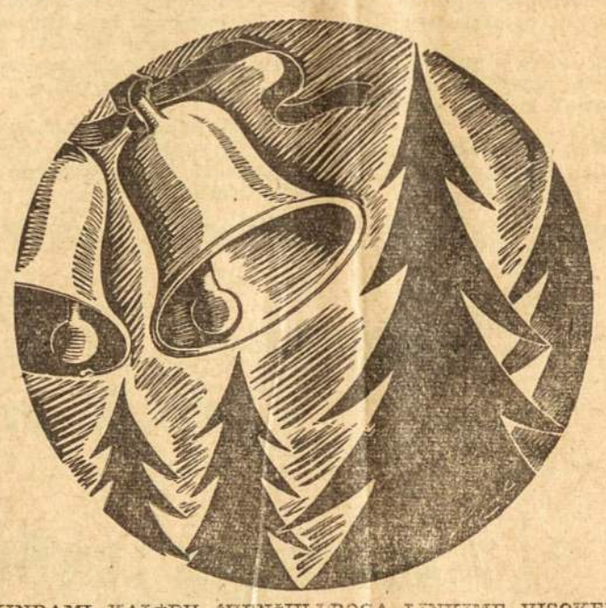

SVEIKINDAMI KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA LINKIME VISOKERIOPOS LAIMĖS MŪSŲ LAIKRAŠČIO SKAITYTOJAMS, DRAUGAMS, BENDRADARBIAMS IR REMĖJAMS! „Argentinos Lietuvių Balsas".

Asado Lietuvių Centre Sekmadienį,

gruodžio septiniolikta, 1950 metų, lygiai 12 valandą bus bendri asado pietūs su svečiais. Šostinės ir aplinkinių miestų lietuviai kviečiami iš anksto užsisakyti vietas prie bendrų stalų. Gruodžio 17 visi širdingai kviečiami į Lietuvių Centrą, Tabaré 6950, Villa Lugano, Buenos Aires.

Rengėjai.

Visi Buenos Aires Lietuviai Linksmai Sutiks NAUJUS 1951 METUS — Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausia skaitomas
lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje
Spausdinamas savoje spaustuvėje
Prenumerata Metams:
Visoj Pietų Amerikoj 20 Arg. pezų. Kitur 3 doleriai
Redakcija ir Administracija:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires. Tel. 97 - Loria, 4444

Lietuvia Penkiuose Kontinentuose

KOKĮ TURI „ROJŲ" LIETUVOS DARBININKAI

Patiekiame „Draugo" citatas iš okupuotos Lietuvos spaudos ir jo komentarus apie darbininkų „rojų" Panevėžy:

„Tiesa" ir kiti bolševikų laikraščiai labai mėgsta pulti Nepriklausomos Lietuvos laikus, girdi, tuo metu buvęs labai skriaudžiamas darbininkas. „Tik sovietai patikrino darbininkams gerą gyvenimą" — rašo jų laikraščiai. O tačiau patys prisipažįsta:

„Panevėžio ... mėsos kombinato administracija nepakankamai rūpinasi darbininkų reikalais. Atlyginimas turi būti mokamas kas dvi savaitės, tačiau beveik kiekvieną kartą praeina dar penkioliką ar daugiau dienų, kol atlyginimas išmokamas".

Dažnai jie giriasi panaikinę sekmadienių darbus ar viršvalandžius, o tačiau praktikoje kitaip:

„Fabriko darbininkams dažnai tenka dirbti sekmadieniais ar viršvalandžius, tačiau už tą darbą sekmadieniais retai duodama kita išeiginė diena. Už viršvalandinį darbą, k. a. vagonų pakrovimą ir kt., visai nemokama."

Dar geriau, to paties fabriko darbininkai visiškai nežiną, kokį atlyginimą jie turį gauti: „Kiekvieno fabriko darbininkas, gaudamas darbo užmokestį, norėdamas žinoti, kiek yra atskaitoma ir kiek jis gauna. Tačiau, nepaisant pakartotinų darbininkų reikalavimų, atsiskaitomosios knygelės neišduodamos darbininkams.

Ir su darbo rūbais nekaip:

„Kelis kartus kombinato katilinės darbuotojai prašė išrūpinti jiems darbinius drabužius, tačiau vietoje drabužių gaudavo šiurkštų atsakymą: „Nusipirkite ir turėsite". („Tiesa," 1950. VIII. 2.)

Panevėžio mėsos kombinato įmonei (buv. „Maisto" fabrikui) šiuo metu vadovauja drg. Litvinov."

KETURIOLIKOS KOVINGŲ BOLŠEVIKŲ LIKIMAS

Prieš porą metų Argentinos vyriausybė likvidavo bolševikavusią Slavų Sąjungą. Tos Sąjungos trečiojo kongreso metu Buenos Aires mieste įvyko tarpusavės delegatų kovos. Anot rusų kalba Argentinoje leidžiamo anarchistų žurnalo „Sejatel" (Sembrador) vedamojo, tilpusio jo numeryje 45, rugsėjo mėnesio, 1950, tame „kongrese" susimušė delegatai. Kovodami stalincai su titininkais vienoje kavinėje šeimininkui padarė $ 80.000 nuostolių. Viso to pasekmėje tapo suimta 14 bolševikų.

Maskvos radio ir Sovietų spauda kaltina Argentiną, kad tie 14 bolševikų laikomi kalėjime be teismo ir be tardymo.

Atsakydama į tas Maskvos krokodilų ašaras Argentinos užsienių reikalų ministerija paskelbė paaiškinimą, kuriame atremiama Maskvos vyriausybės veidmainystės. Argentinos vyriausybė pareiškia, kad keturiolikai kąlinamų bolševikų pritaikytas deportavimo įstatymas. Argentinos vyriausybė kreipėsi raštu į Sovietų vyriausybę, kad ji priimtų tuos 14 savo piliečių. Bet Maskvos vyriausybė atsisakė jiems duoti įvažiavimo Sovietų Sąjungon vizas ir bendrai atsisakė juos išimti iš kalėjimo.

Be to, Argentina kreipėsi į Urugvajaus, Paragvajaus, Brazilijos ir Čilės vyriausybes, bet nei viena šalis nesutinka priimti tų keturiolikos „mučelninkų".

„Sejatel" tat ir pataria gerai apsisvarstyti visiems, kurie svajoja vykti Sovietų Sąjungon. Reikia atminti, kad darbo žmonės į ten neįsileidžiami ir iš ten neišleidžiami.

JAU ARTĖJA LIETUVAI ŠVIESESNIS RYTOJUS

„Nepriklausomos Lietuvos" bendradarbis Bronius Aušrotas turėjo pasikalbėjimą su generaliniu Lietuvos konsulu New Yorke, p. Jonu Budriu, kuris, tarp kita, pareiškė:

„Negaliu pasakyti visų smulkmenų, bet tik tiek galiu pasakyti, kad Lietuvos reikalai greit pajudės iš mirties taško. Lietuvai artėja šviesesnis rytojus"!

Lietuvos Generalinis Konsulatas JAV naudojasi visomis privilegijomis, teikiamomis visiems užsienių atstovams.

Kada Lietuva buvo nepriklausoma, tai JAV mirusių Lietuvos piliečių palikimus be jokių sunkumų gaudavo jų giminės Lietuvoje. Dabar palikimai saugojami Amerikos bankuose. Padedama dvidešimčiai metų, be nuošimčių.. Jei per tą laiką Lietuva netaptų nepriklausoma, paveldėjimo teises konsulatas prailgintų.

APIE GARSŲJĮ DAINIŲ — LIŪDĄ GIRĄ

Apie garsiojo Liūdo Giros „bruožus" Keleivyje skaitome:

Anot „Vilnies" vilniškė „Tiesa" rašanti, kad Liūdas Gira esąs išėjęs ilgą gyvenimo kelią. Jis nekartą buvęs sukly dęs, bet kadangi jis mirė Stalinui tarnaudamas, tai jam visos klaidos atleidžiamos. Pagal „Tiesą" Girai buvo būdinga meilė liaudžiai, neapykanta šovinizmui, susižavėjimas tautų draugyste ir t. t.

„Šie bruožai padėjo jam 1936 - 39 metais suprasti ir įvertinti didžią tarybinės santvarkos jėgą."

Teisybė, L. Gira yra išėjęs ilgą gyvenimo kelią. Buvo 1919 - 20 metais žvalgybos viršininku ir pasižymėjo žiaurūmais link komunistų ir lenkų. Taigi, taip tas poetas rodė „būdingą meilę liaudžiai" ir „neapykantą šovinizmui". Kai pakvipo Maskvos pyragu, L. Gira pardavė savo dūšią Stalinui už skambančią monetą ir pasidarė „tautų draugystės" šalininkas, pagal Maskvos receptą.

L. Gira ir iš Smetonos imdavo riebius kyšius ir už tai garbindavo Antano „kilnumą". Smetonos garbei, už iždo pinigus L. Gira buvo parašęs odą, kuri beje, nesuspėjo išeiti spaudoje.

1936 - 39 metais L. Gira „surado", kad galima iš karto dvi karves žįsti, arba tarnauti dviem „vadams" — Stalinui ir Smetonai.

DR. JUOZAS PAJAUJIS ALASKOS UNIVERSITETE

Oregono senatorius Newberger pataria naujus tremtinius apgyvendinti Alaskoje. (Matomai sąlygų tyrimo tikslu Alaską aplankė „Draugo" red. Dr. J. Prunskis). Vienintėliame Alaskos universitete sostinėje, nuo rugsėjo mėn. šių metų profesoriauja Dr. Juozas Pajaujis. „Keleivis" rašo, kad Alaska netinka ūkininkų apgyvendinimui:

„Alaska žemės ūkiui varg... tinka, nes vasara trumpa. Svarbiausia Alaskos pramonė yra žvejyba, kailiai ir mineralai. Lietuviai šitose šakose neturi patyrimo. Mes žinome lietuvį (Kalenauską), kuris tarnaudamas armijoj buvo susižavėjęs Alaskos gamta ir įsikūrė tenai. Bet pabuvęs keletą metų, pabėgo. Washingtono vyriausybė anais metais perkėlusi Alaskon kelis šimtus farmerių šeimų, kai sausra ir vėjas sunaikino jų farmas Jungtinėse Valstybėse. Įkurdino juos Matanuškos upės klony, kur derlingiausia žemė ir geriausias klimatas. Pastatydino namus, davė sėklų, įrankių ir gyvulių. Bet po metų apie pusė jų paliko viską ir pabėgo. Neįpratę žmonės tenai negali pakelti uodų. Antras dalykas, daug ko stinga ir negalima gauti, kai laivai neatveža. Slėgia ir dvasinis nuobodumas, nes žmonės atskirti nuo civilizacijos".

Vienok geriau Alaska su uodais, negu Sibiras su rusiškais budeliais.

JIEMS NIEKO DAUGIAU TIK VILNIAUS IR LVOVO

Lietuvos Vilnius ir Ukrainos Lvovas išduoda lenkų kėslus. „Sandaroje" skaitome:

„Lenkų spauda Amerikoje neseniai paskelbė laišką, gautą iš Varšuvos. Prisidengęs slapyvarde, laiško autorius tikrina: „Ko dabartinė lenkų gentkartė neužmiršo ir neužmirš, tai praradimo Vilniaus ir Lvovo. Mes visi siekiam grąžinimo tų miestų Lenkijai ..."

Tikri didvyriai ir patriotai! Kai anti - komunistinis pasaulis galvoja apie sutriuškinimą Kremliaus diktatūros ir apie išlaisvinimą pavergtų tautų, lenkai gi, kurie patys yra sovietiškos agresijos aukos, svajoja ne apie išsiliuosavimą, bet apie užgrobimą svetimų žemių!

Ir iškrųjų pačioje Lenkijoje vyksta kas tai nesuprantamo ir keistaus. Jie turi apie 300 tūkstančių savos kariuomenės kuriai vadovauja iš Rusijos atsiųstas maršalas Rokosovski, lenkų kilmės bolševikas. Toji kariuomenė be jokio pasipriešinimo sudėjo prie saiką Sovietų Sąjungai ir ruošiasi kariauti prieš vakarus. Kodėl toks nepaprastas paklusnumas maskoliams, kurie visoje Lenkijos istorijoje skaitėsi didžiausi lenkų priešai? Dėl to, kad Stalinas atidavė lenkams didelius plotus vokiškų žemių. Už svetimą grobį didžiuma lenkų pardavė savo dūšią."

INŽ. PIJUS BIELSKUS

Sudaro planus ir vykdo
Namų Statybą

TUYŪ 3055 — VAL. ALSINA

CUKRAUS FABRIKAI IR JŲ RUNKELIAI

Nespėjo Lietuvos ūkininkai raudonomis gurguolėmis suvežti iš jų reikalautus valstybei grūdus, kai jau nauji rūpesčiai užgulė. Bolševikai įsakė skubiai nuimti cukrinius runkelius nuo laukų ir pristatyti į cukraus fabrikus.

Dabar okupuotoje Lietuvoje veikia trys cukraus fabrikai: Pašvenčių, Panevėžio ir Marijampolės, tie patys, kurie veikė ir Nepriklausomybės laikais. Tačiau visi jie priklauso tiesiai SSSR Maisto pramonės ministerijai Maskvoje, kuri ir yra jų „savininkas". Ši ministerija skiria fabrikan savo direktorius, savo inžinierius, o darbininkai — geri, jei ir lietuviai.

Lietuvos ūkininkai, gerai žinodami, kad jie Lietuvoje pagaminto cukraus nelabai matys, neskuba cukrinius runkelius vežti fabrikan.

Bolševikai kelia liarmą, kad Vilkaviškio, Kybartų, Simno rajonai nevežia runkelių. Marijampolės rajono „Mičurino", „Šiliakalnio", „Kovo 8", „Naujų Kelių" kolchozai net nekasa runkelių. Marijampolės cukraus fabrikas siunčia savo sunkvežimius į kolchozus runkelių atsiimti, bet jie grįžta tušti. Visi ūkininkai yra užimti bulvakasiu. Jie kasa bulves savo sklypeliuose ir skuba apsirūpinti žiemai nors bulvėmis, nelabai tikėdami gauti grūdų už jų dirbtus darbadienius kolchozuose.

VALKININKUOSE KRAUTUVĖS BE PREKIŲ

Valkininkuose yra trys parduotuvės, bet visos be prekių. Negalima gauti nei siūlų nei adatų nei kitų būtiniausių prekių. Valkininkų vartotojų kooperatyve nėra žibalo, dėl to smarkiai susitrukdė javų kūlimo darbai. Valkininkų vienintėlė valgykla atidaroma tik 10 val. dieną. Pusryčiai joje užtrunka iki pusiaudienio. Valgykloje daugybė musių, grindys neplaunamos. Valgiai gaminami iš netinkamų produktų.

— ANYKŠČIUOSE rašytojas Antanas Žukauskas - Vienuolis tebeina direktoriaus pareigas vyskupo Antano Baranausko vardo muziejaus. Vysk. A. Baranauskas (1835 - 1902) yra nemirtingojo „Anykščių šilelio" autorius. Okupantų spauda dangstosi vyskupo Baranausko vardu, nepasakydama, kad jis buvo didis rusų šeimininkavimo Lietuvoje neapkentėjas.

ĮDOMI TEMA

Vokietijoje išeinančio latvių laikraščio „Latvija", bendradarbis Amerikoje apklausinėjo visą eilę latvių naujųjų ateivių, ar jie maną grįžti į Latviją, kai ji bus laisva. Didžiuma tų, kurie jau spėjo Amerikoje įsigyti namus pareiškė, jog nemaną grįžti.

„Tremtis", Vokietijos lietuvių laikraštis, pasiūlė savo bendradarbiams Amerikoje pasikalbėti su naujausiais lietuviais ateiviais namų savininkais, ar jie irgi mano Tėvynę iškeisti į dolerius ir įsigyti namus?

B. L.

NAUJI DIREKTORIAI IR DIREKTORĖS

— Direktorius Geršas, Moisiejaus sūnus, dirba Klaipėdoje, komunistų partijos lektorius.

— Aškezanytė Chaja, Mausšo duktė, dirba LTSR ministrų tarybo je, valdybos bendradarbė.

— Dubačianskis Izrailas, Boriso sūnus, dirba Lietuvos komunistų (bolševikų) partijos centro komitete.

— Kravičius Icikas, Joselio sūnus, dirba Telšių apskrities komunistų partijos komitete, instruktorius

— Kulbokaitė Feiga, Dovydo duktė, vadovauja Kauno miesto „Jėgos" trikotažo fabrikui, jo direktorė.

...RIAMI VALDIŠKI DVARAI ...ROMANOVŲ PAVYZDŽIU

...skvos paskirtas Lietuvos T. S. ...emės ūkio ministeris iš kelių kol... daro po vieną. Pirmiausia di... valdžios dvarai steigiami šiau... apskrity, kur geriausia žemė. Kaip ...ma, carai Romanovai ištremdavo ...uvos valstiečius į čiornas Padi... o jų žemes atiduodavo savo minis...ams ir panašiai. Dabar taipgi stei...ni dideli dvarai valdžiai, o Lietu...artojai paverčiami kumečiais arba ...niami Sibiran. Pakruojo rajone ...lietuvių valstiečių tapo atimta že... ir sudaryti du kolchozai: „Saka... ir „Pergalė". Dabar abu sujung... vieną didelį valdiską dvarą, pava...ta „Pergale", kurin sujungta 1,402 iš lietuvių atimtos žemės.

...iaulių rajone prie židžiūnų kolcho... prijungta „Manaičių" ir „Siubai... kolchozai. Jungtiniame kalcho... žemės plotas pasiekė 1,522 ha.

...ame pačiame rajone sujungta „Ta...binės žemės", „Sauginių" ir „Ra...ndžių" kolchozai. Sustambintas ...lchozas turi 1,037 ha žemės. Pa...šiai padaryta ir kitose vietose.

Iš viso, šiaulių apskrityje naujų di...žiųjų kolchozų steigimas vykdomas ...narkiu tempu. Padarius pirmuosius ...ėginimus čia, imta panašus bandy...las daryti ir kitur — Aukštaitijoje. ...aip Anykščių rajone iš 9 kolchozų ...ukurti du stambieji.

KUPIŠKYJE, ŠIMONYSE IR SKAPIŠKYJE

Kupiškio rajono korespondentas A. Dagelis „Tiesos" 180 Nr. rašo, kad Subačiaus ir Kupiškio grūdų sandėliuose esą gana daug grūdų, tačiau sandėliai nesą ištuštinti (grūdai neišvežami į Rusiją). Nevykstąs ir sandėlių remontas. Toliau A. Dagelis pastebi:

„Subačiaus grūdų paruošų sandėlyje ypač blogos grindys ir blogas stogas, tačiau čia raminamasi tuo, kad dar pakankamai laiko. Praėjusiais metais panašus darbų atidėliojimas privedė prie to, kad Subačiaus grūdų paruošų sandėlio stogo nebuvo suspėta atremontuoti ir vanduo per stogą bėgo ant grindų, o per kiauras grindis išbyrėjo keli šimtai kilogramų javų ir sugedo. Silpnai vyksta sandėlių paruošimas Šimonyse ir Skapiškyje".

LIETUVIAI DAILININKAI L T S R

Šiuo metu LTSR daugiau ar ma... kai: J. Triai..., reiškiąsi šie dailininkai: ...rulis, E. Vyšniauskas, R. Jachimavičius, J. Kėdainis, B. Pundzius, P. Aleksandravičius, V. Palys, broliai Žukliai, Plėškūnas, Navickaitė, O. Lipeikaitė, Kirsenovas, Norkevičius, A. Žmuidzinavičius, Petravičius, V. Dilka, V. Mackevičius, Levas Mergašilskis, A. Gudaitis, L. Katinas, T. Sergijevičius, L. Tamulis, F. Ivanauskas, A. Dovydaitis, Č. Znamerovskis, Šileika, J. Vienožinskis, I. Žebenkienė, R. Kalpokas, J. Vilutis, V. Norkus, B. Jocevičiūtė, I. Naginskaitė, T. Filipaitis, A. Motiejūnas, M. Rozentalis, P. Stauskas, V. Jurkūnas, J. Kuzminskas, Tulienė, P. Rauduvė, D. Tarabildienė, T. Kulakauskas, V. Banys, A. Pivoriūnas, St. Ušinskas, Krukaitė, Prapuolenis, Vitkauskas, V. Palaima, Songailaitė, Labuckas, Jankus, Grigor jancas, Surkevičius, Lukšas.

Prie LTSR ministrų tarybos sudaryta meno reikalams valdyba, kuri ir perduoda komunistų partijos nurodymus, kokias temas mūsų menininkai turi piešti.

— INŽ. DEVEIKIS BRONIUS, pra leidęs atostogas Venezuelos sostinėje, Caracas, su savo šeima vėl sugrįžo į Chivacoa, kur, be kitų jau turimų biznių atidarė ir kino teatrą.

— ANTANAS NOVICKIS, inžinierius, dr. J. Pajaujui išvykus į Aliaską, pirmininkauja Brooklyno „Sandaros" kuopai.

12.000 „BRIGADŲ" NAIKINA LIETUVOS MIŠKUS

Berlyne turimomis žiniomis, Lietuvos okupantai sudarę 1950/51 m. krašto miškų kirtimo planą. Miško darbams žmonės varomi prievarta, vyrai nuo 16 iki 50 ir moterys — ligi 40 metų. Bet kuriuo metu į miškus varomi nesukolchozintų ūkių gyventojai, o iš kolchozų — tik žiemą.

Darbo normą atlikus, leidžiama grįžti į gyvenamąją vietą, bet kokio dydžio ta norma, niekas nežino. Dėl to praktiškai yra taip, kad į miškus atvarytieji turi dirbti, kol yra darbo. Jeigu baigus darbą neatsirado kitokios, panašios vergijos, tai iš miško paleidžiama, priešingai miškakirčiai siunčiami kitur.

Miško kirtimo darbui organizuoti Sibire enkavedistų nustatytu būdu. Visi darbininkai suskirstyti į „brigadas", dirba griežtos drausmės sąlygose, kiekvienam nustatyta darbo „norma", pagal jas ir maisto kategorijos. Darbininkai gyvena iš šakų pasistatytose palapinėse.

Maistas skirstomas pagal „katilus" — Pirmas Katilas, Antras Katilas, Trečias Katilas, atsižvelgiant į padirbtą normą. Kas „normos" neatidirba, gauna tik 200 gramų duonos per parą. Atlikęs normą, gauna 600 gramų. Vadinami „udarnikai - stachanoviečiai", padirbę virš normos, gauna 1 kilogramą duonos, sriubos su žuvim ir gali pirkti machorkos, aliejaus, bulvių ir porą iš Vologdos atvežtų vyžų.

Miško darbams sudaryta 12.000 „brigadų". Kai kurios išgabentos netgi už Lietuvos sienų.

Daugiausia Lietuvos miško medžiagos siunčiama į Ukrainos anglies ir geležies kasyklas. Apie 10 milijonų pabėgių įsakyta pagaminti Minsko trestui. Dalis rąstų plukdoma Nemunu, o Klaipėdoj kraunama į laivus, kurie vyksta į Leningradą, Estiją ir kitur.

Dalis miško medžiagos atvežta į Šventosios uostą. Ten tiesiama naują geležinkelio šaka.

PRANCŪZIJOJE ĮVYKO LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Spalių 22 d. Paryžiuje įvyko pirmasis Prancūzijos lietuvių suvažiavimas. Jo tikslas — arčiau susipažinti, pasiinformuoti, apsvarstyti visiems lietuviams rūpimus klausimus ir aptarti į PLB įsijungimo reikalą. Suvažiavime dalyvavo ir VLIK'o pirm. prel. Krupavičius.

...imas pritarė į PLB įsijungimo idėjai ir išrinko penkių asmenų komitetą įsijungimo paruošiamiesiems darbams atlikti, kaip parengti statutą ir įvykdyti rinkimus į PLB Prancūzijos krašto tarybą. Į komitetą išrinkti: Tėvas K. Pečkys, Kun. J. Krivickas, adv. Paramskas, Pr. Dulevičius, Inž. Stankevičius, kandidatai: p. M. Galdikienė ir Prof. Dr. J. Baltrušaitis.

PARYŽIUJ SUSIKŪRĖ ŽYMI LIETUVIŲ ŠEIMA

Š. m. rugpiūčio mėn. 26 d. Paryžiuje įvyko B. Šlepetytės ir A. Venskaus sutuoktuvės.

E. Šlepetytė yra žinomo visuomeninko advokato ir pulkininko J. Šlepečio duktė, ruošianti doktoratą Paryžiaus universitete; A. Venskus yra gabus chemikas, dirbąs vienoje didelėje Paryžiaus įmonėje, išradimų skyriuje.

— DR. K. OŽELIS, buvęs Klaipėdos krašto direktorijos taréjas, karui baigiantis gyveno Berlyne. Rusai jį ir jo žmoną suėmė: Dr. Oželį uždarė į Sachsenhauseno konc. stovyklą, o žmoną ištrėmė į Sibirą. Konc. stovkloje Dr. Oželį rusai išlaikė ketverius metus. Tik neseniai jis iš to pragaro į laisvę buvo paleistas, bet vos gyvas, sunykęs, be sveikatos. Išėjęs į laisvę nerado nei nuosavybės nei giminių.

AMERIKON ATVYKĘ LIETUVIAI TREMTINIAI

Balandžio 25 d., 1950 m., į Bostoną, laivu „General Heintzelman", atvyko 61 lietuvių šeima:

Bronislova Adakauskaitė, Jonas Adoménas, Antanas Bagdžiūnas, Juozas Baltramonaitis, Pranas Banevičius, Juozas Bernotas, Alfonsas Budnikas, Magdalena Budžiūnienė, Vytautas Budrys, Petronelė Dailidė, Petras Dimgaila, Juozas Doveikis, Andrius Dzekciorius, Liudmila Gaidukas, Higinas Gečas, Stasys Grubliauskas, Vladas Jagadnskas, Alfonsas Jankauskas, Jeronimas Jankevičius, Ona Jurkevičienė, Alina Jurevičius, Antanas Kazakevičius, Vladas Keiba, Sofija Kuraitienė, Juozas Lesevičius, Aldona Lesevičius, Jonas Liaupsinas, Feliksas Meckevičius, Domicelė Marcišauskas, Angelas Matuzevičius, Povilas Mudrovas, Kazys Miltakis, Česlovas Norkevičius, Leonora Pakturis, Pranas Pauliukonis, Antanas Petrauskas, Justinas Pusdešris, Donatas Pauliukaitis, Janina Petraityté, Edvardas Pośka, Kazimieras Prišmantas, Alfonsas Didikas, Juzefa Rinevičaitė, Saloméja Rimša, Marija Rozenbergas, Jonas Rudaitis, Vincas Simaškevičius, Petras Sirutis, Juozas Šležys, Adomas Sketeris. Mečislovas Sandavičius, Petras Strikaitis, Juzef Sirutowicz, Gediminas Surdukevičius, Kazys Švabas, Gintautas Vaitkevičius, Emilija Vilčinskienė, Mikas Vintkus ir Kazimieras Vitkus.

KRITIKUOJA ČIURLIONIEČIŲ ANSAMBLĮ

Mikulskio vadovaujamas čiurlioniečių ansamblis teikia didelę garbę išeivijai. Vienok komunistų „Laisvė" jį vadina tik šiek tiek geresniu už gerą chorą, o tėvų marijonų „Draugas" kaltina už tai, kad jis tik lengvutes dainas dainuoja, didžiumoje paties Mikulskio parinktas.

Vienok plati visuomenė jį remia, jo programomis gėrisi lietuviai ir svetim taučiai. Ansamblis triumfuoja, nepaisant darbo sąlygų sunkumo. O peikia jį tik tie, kurie norėtų, kad jis kuriai nors sektai tarnautų. Z. G.

KANADOS ŽEMAIČIAI MINĖJO AUKSINĮ JUBILIEJŲ

„Nepriklausomoje Lietuvoje" aprašoma apie Kanados lietuvius ūkininkus, Juozą ir Marijoną Kvietkauskaitę žemaičius, kurie pereitą spalių mėnesį minėjo savo laimingo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

Kanadon jie atvyko 1904 metais. Dirbdami savo ūkyje jie ramiai sulaukė auksinio vedybinio jubiliejaus.

KANADON ATVYKĘ LIETUVIAI TREMTINIAI

Sausio mėnesį, 1950 m., atvyko:

Jungmeisterienė Adelė ir Jungmeisteryté Nijolė. Steponaitis Veronika ir Henrikas. Vidugirienė Valerija. Vitartienė Janina, Vitartytė Eugenija ir Vitartas Jonas. Žutautienė Stasė. Kuncevičius Antosė, Klirudius ir Silvia. Laugadienė Ona. Valaitienė Ona ir Valaitis Vygantis. Ciaucionienė Ona ir Ciaucionis Algimantas. Kairienė Juzefa ir Kairys Romualdas. Laniauskaitė Elena. Mažulaitienė Matilda. Rimkus Kazys, Hustina, Laimus ir Beatris. Karaskienė Saliomėja. Laugalys Jadvyga ir Vytautas. Mickevičius Irena, Algimantas, Jonas ir Rymantas. Sadauskienė Vladislava. Zubrickas Benediktas. Verbickas Vincas, Stasys, Magdalena, Stasė, Teresė ir Lina. Virkutienė Helga ir Johana. Pilipavičius Bronislava, Romualdas ir Lina. Barauskas Feliksas. Daniliauskas Vincas, Magdalena, Vytautas ir Valerija. Jankovičius Leonidas ir Marija. Jonušas Kostas, Elvira, Romanas ir Virgaudas. Karbacienė Adelė, Lukauskaitė Ona, Miknevičius Nadiežda, Kenstavičienė Vanda, Kenstavičius Leopoldas, Morozevičienė Valtrauté, Morozevičius Raimondas, Ruibienė Irena, Ruibys Petras, Vaičiūnienė Aldona, Freidankas Gustavas ir Teresė. Haltnerienė Joana ir Tatjana. Medelis Romualdas, Poderis Vytautas, Urbsalytis Pranas. Valtas, Antanas ir Stefanija. Alekna vičienė Veronika, Augénas Vytautas, Butrimas Vytautas, Kaknevičius Juozas, Rūkštelis Bronius, Gureckas Vilis. Gustys Stefanija, Vilfredas ir Gertrūda. Jasinskas Irma ir Irena. Krygeris Olga, Irena ir Hilda. Namikas Ona ir Raimundas. Bliznikas Jonas, Adelė ir Vidas. Andriukaitytė Erna ir Vanda. Jurkštaitytė Ema ir Ona. Juozuokienė Mikasė ir Edvardas. Berčiūnas Ruth, Butmonaitė Broné, Dilba Jurgis. Dobilas Antanas, Kunigunda ir Vytautas. Erdman Augustė, Eidukaitytė Maryté. Girdauskas Elzė ir Gražina. Grimas Ewaldas, Ruth ir Hans - Ditmar. Gvazdaitienė Regina, Algirdas ir Aldona. Labinienė Veronika ir Raimundas. Matveičikaitė Augusté, Eugenija ir Povilas. Mikšys Jonas. Naujokas Martynas, Madė, Jonas, Augustinas ir Juozas. Pileckas Vladas, Juzė ir Gražina. Šapauskienė Juzė, Stukas Vytautas. Ulickas Edité ir Irena. Burtulis Jonas. Tschaikowskyj Wilhelmas. Grajauskienė Petronélė, Antanina, Bronius ir Algirdas. Gylys Valerijonas ir Barbora. Lukšys Jonas, Stasė, Ignas, Algimantas ir Joana. Petravičius Vytautas. Ulaitis Justinas ir Veronika. Ivanauskaitė Jadvyga ir Richardas. Bičinauskienė Janina, Vytautas ir Romas. Buškevičienė Emilija ir Liudmila.

Nepaprastas
Labai Įdomus
Naudingas
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO
KALENDORIUS 1951 METAMS
Spausdinamas Savoje Spaustuvėje

Lietuviai Pramonininkai ir Prekybininkai jau dabar prašomi paduoti savo skelbimus, tuo paremiant Lietuviškojo Kalendoriaus — Metraščio išleidimą.

KOLIMOS PRAGARAS

KRAUJAS, KURIUO MINTA VISO PASAULIO KREMLIAUS AGENTAI

Kremlius visame pasaulyje plečia savo veiklą įvairiausiomis kryptimis — organizuoja komunistines partijas, steigia įvairias užmaskuotas „progresyvių" sąjungas, leidžia laikraščius ir knygas, šnipinėja svetimų kraštų karines ir kitokias paslaptis, organizuoja sabotažus ir t. t. O tam reikia pinigo ir daug pinigo, nes reikia padengti ne tik visas kitas išlaidas, bet ir apmokėti visus savo agentus. O jis laikosi dėsnio, kad jo agentai ne tik būtų apmokami, bet ir gerai apmokami. Tad šalia ginklavimosi išlaidų pačią didžiąją poziciją Kremliaus biudžete ir sudaro išlaidos tiems jų užsienio agentams apmokėti.

Iš Kur Tie Pinigai

Kadangi visiems aišku, jog visai tai komunistinei akcijai reikia milžiniškų sumų, komunistams tai sudaro net tam tikro nepatogumo. Visiems kyla klausimas, iš kur jie tas sumas gauna. Dėl to jie deda pastangas sudaryti įspūdį, kad nemaža pinigo jie sudaro iš įvairių vajų, nario mokesčio, aukų ir t. t. Bet tie aukotojų sąrašai, kur „aukotojai" yra tik iš dižiąja dalimi sužymėti tik Y, X, J, ir kitomis raidėmis, yra tik suktas triukas tikrajam jų pajamų šaltiniui pridengti. Tie „aukotojai" yra tik iš piršto išlaužti. Ką komunistai įvairiuose kraštuose surenka, visoj jų apyvartoj yra tik lašas jūroje. Tikrasis ir vienintelis jų pajamų šaltinis yra Kremliaus kasa.

Kaip Maskva sudaro Tas Lėšas

Suprantama, kad, šalia astronomiškų sumų ginklavimuisi, sekantiems jų pačių piliečių šnipams pačioje Sovietų Sąjungoje apmokėti, išlaikyti milijoninei MVD žudikų armijai, dar apmokėti ir daug tūkstančių savo agentų užsieny Sovietams nėra visai lengva. Bet šį klausimą jie sprendžia gan paprastai — numušdami ligi žemiausio lygio savo piliečių gyvenimo standartą bei atimdami iš jų ir nedidelius jų darbo vaisius ir už juos labai mažai temokėdami. Vis dėl to ir tuo keliu einant, dar negalima norimų rezultatų pasiekti. Tad jie ėmėsi dar vienos priemonės — sudarė darbo vergų stovyklas, kur jau darbininkas jiems labai mažai sudaro išlaidų, nes dirba neatlyginamas ir laikomas baisiausio skurdo ir bado sąlygose. Dėl nežmoniškų gyvenimo sąlygų susidarantį darbininkų nuostolį jie nuolat papildo naujai visame krašte MVD sugaudomais darbininkais, kurių didžioji dalis visai net ir nežino, kuo jie kaltinami. O iš tikro jų „kaltė" yra tik tai, kad vergų stovyklas Sovietams reikia papildyti nauja darbo jėga.

Kolimos Pragaras

Tarp daugelio tų vergų darbo stovyklų, kuriose dirba keliolika milionų žmonių, viena baisiausių yra Kolimos stovykla, kur badu mirštantieji Sovietų vergai savo kankintojams kasa — auksą!

Kolimos pragaras yra polarinėje šiaurės rytų Sibiro srityje. Tai laukinis, nekultyvuotas taigų ir neišbrendamų pelkių kraštas, kur žiema tęsiasi 9 mėnesius, o pavasaris, vasara ir ruduo tik tris.

Prieš bolševikinę revoliuciją tą kraštą žmogaus koja retai tepaliesdavo. Atsitiktinai ten kai kada užklysdavo medžiotojai arba iš caristinės katorgos pabėgę kaliniai. Gal tos dykumos ir šiandien nematytų žmogaus, jei Sibiro nomadai nebūtų paskleidę gando, kad Kolimoj esą aukso. Bolševikinė vyriausybė to gando nenuleido negirdomis, ir — štai šiandien įšalusioje Kolimos žemėje rausiasi tūkstančių tūkstančiai vergų. Greitai susidėvinčią ir išmirštančią darbo masę kasmet papildo naujos nelaimingųjų eilės. Ypač paskutiniaisiais karo ir pokario metais tas eiles papildė milijonai karo belaisvių kuriuos greit, tur būt, paseks milijoninės kiniečių masės. „U nas liudej chvatajet", sako senas rusų priežodis.

Kolimos koncentracijos stovyklos visų įstaigų, barakų, sargybų būstinių ir kitų pastatų sienos aplipintos plakatais su užrašu: „Tėvynei reikalingas metalas". Tie trys magiški žodžiai turi uždegti vergų širdis darbo dvasia ir pateisina tas nežmoniškas sąlygas, kuriose jie yra laikomi.

Kas Auksą Žemėj Randa...

Visas aukso kasyklų plotas nusmaigstytas baltomis vėliavėlėmis, pažyminčiomis aukso gyslas. Per devynis žiemos mėnesius įšalusi žemė pažymėtose vietose sprogdinama dinamitu ir rankiniais vežimėliais vežama į krūvas. Darbininko dienos norma yra 120 vežimėlių. 10-12 tokių vežimėlių sudaro 1 kūbinį metrą žemės. Pavasarį, kuris prasideda gegužės pabaigoj ar birželio pradžioj, prasideda tikrasis aukso apdirbimas. Tada suveztos žemės vežamos vėl prie plovimo mašinų. Vienoje tik Kolimos „Bolševiko" aukso kasykloje 1941-42 m. dirbo 12.000 darbininkų. Vasaros sezono metu aukso produkcija ten siekianti 80 kg. į dieną. O tokių kasyklų Kolimoje esama apie 70. Darbininkai tiek vasarą tiek žiemą dirba 12 val. į dieną. Iškasamas auksas lėktuvais vežamas į vakarus.

Priverčiamųjų darbo stovyklų darbininkų mirtingumas labiausiai pakyla vasaros mėnesiais, kai jų jėgos išeikvojamos iki maksimumo. Kai jau jie pasidaro nebepajėgūs dirbti kasyklose, panaudojami kelių tęsimo darbams.

Salygų Baisumas

Žiemą nelaiminguosius kalinius negailestingai kankina šaltis, nekalbant jau apie mušimą, spardymą ir kitas kankinimo priemones. Pagal stovyklų nuostatus, darbininkai negali būti varomi į darbą, jei temperatūra krenta žemiau — *53 laipsn. C.* Tačiau to nesilaikoma ir darbininkai [illegible] prie — 76 laips. C. ir žemiau. O be to, čia dar švilpia toks svilinantis vėjas, kad suaugę vyrai neišlaiko skausmo ir verkia, kaip maži vaikai. Bet žiema dar nėra blogiausias laikas. Va sarai atėjus, nelaiminguosius ima kankinti uodai, nuo kurių jie niekur negali pasislėpti. Atrodo, kad nėra nieko labiau kankinančio kūną ir nervus, kaip tie prakeikti uodai, sako nedaugelis ištrūkusių iš Kolimos. O tačiau yra. Už uodus biauresnės yra mažytės muselės, kurios įlenda į nosis ausis, akis ir gerklę.

Iš šio pragaro pabėgti beveik visai neįmanoma. Sovietų Rusijoj vyrauja nuomonė, kad „iš Kolimos niekas negrįžta". Iš tikrųjų iš ten pavyko ištrūkti tik keliems lenkams po 1941 m. amnestijos ir dar keliems kaliniams, kurie buvo perkelti į kitas koncentracijos stovyklas. Vienas iš ten g[illegible]sių lenkų Anatol Krakowecki Lo[illegible]ne išleido knygą „Książka o K[illegible]mie", kurioje aprašo šiurpius K[illegible]mos vaizdus.

Pabėgti iš Kolimos yra neįman[illegible] dėl to, kad, šalia nepaprastos kal[illegible] priežiūros, juos saugoja neperžian[illegible]mi taigų plotai, o vasarą dar ir [illegible]brendami pelkynai. Visos šios s[illegible]gos prirakina vergus prie jų liki[illegible] kol mirtis pasigailėjusi pabaigia kančias.

Darbininkų Prakaito Sunaudojimas

Šis milijonų darbo vergų krauju[illegible] gyvybėmis apmokėtas auksas ir [illegible] tasai šaltinis, iš kurio semiamos [illegible]šos viso pasaulio Kremliaus agenta[illegible] apmokėti.

Ši gauja, kurią sudaro ne tik kom[illegible]nistai fanatikai, bet didele dalim[illegible]nigą parsiduodantieji gaivalai, sa[illegible] šiaip jau visokie be sąžinės, už[illegible]naudžiai, mėgėjai be darbo gyve[illegible] aviantiuristai, ištvirkėliai bei krimi[illegible]listai, tuo kruvinu auksu vieni pa[illegible] do savo sąskaitas bankuose, perka [illegible]mus ir automobilius, kiti apmoka g[illegible]tas naktis naktiniuose restoranuo[illegible] arba pralošia jį slaptose lošimo lin[illegible]nėse. Bet Sovietai tuo nesirūpi[illegible] Jie tik reikalauja, kad agentai vykd[illegible]tų jiems pavestus uždavinius.

„Amerika"

PUSĖ PASAULIO SKURSTA IR BADAUJA

Jungtinių Tautų lavinimo, mokslin[illegible]mo ir kultūrinimo organizaci[illegible] UNESCO paskelbė platų pranešin[illegible] apie baisią padėtį pasaulyje.

Dabartiniu metu 250 milijonų vaik[illegible] visame pasaulyje gyvena nedavalg[illegible] Tie badaujanti vaikai priklauso n[illegible] vien atsilikusioms pasaulio valsty[illegible]bėms, bet jie priklauso ir dvylikai E[illegible]ropos šalių, nes Europoje 60 milijon[illegible] vaikų kenčia alkį.

Visame žemės paviršiuje dabar gy[illegible]vena 2.400 milijonų žmonių ir pusė jų neturi pakankamai maisto.

Analfabetų, t. y. žmonių nemokančių rašyti nei skaityti dabartiniu metų pasaulyje priskaitoma 1000 milijonų. Apie tokis pat žmonių skaičius neturi dvasinio peno, kaip ir maisto, kurio labiausia trūksta Artimuose Rytuose, Pietų Azijoje, Afrikoje ir kai kuriose Centralinės ir Pietų Amerikos dalyse.

Badas ir mokslo stoka veda prie iš[illegible]gimimo ir [illegible] vieno ar kito krasčiniimo propagandai, per kurią fašizmas arba bolševizmas pasivergia nelaimingus žmones savo dar biauresnei baudžiavai.

Tikrumoje, 1.200 milijonų žmonių pasaulyje kenčia nedateklius. Sunkumais gyvenimo jie perkrauti kaip gyvuliai ir neturi progos naudotis tuo, kas gyvenime kilnu ir malonu. Jungtinės Tautos turi atomines bombas ir pla[illegible]čias apsiginklavimo programas. Bet stipriausias ginklas bus, jeigu JT panaikins badavimą ir analfabetiškumą pasaulyje. Taip įvykus, niekas nesižavėtų veidmainingais diktatorių šūkiais. Soti ir kultūringa žmonija lengvai apsigintų nuo veidmainingų „rojaus" piršlių ir padėtų išsivaduoti už geležinės uždangos badaujančioms darbo masėms.

Lietuva — skurde ir vergijoj.

Baisus Ginklas „U"

ISPANAI IŠRADO NEPAPRASTUS GINKLUS

Vokiečių savaitraščio „Die 7 Tage" Ispanijos korespondentas pateikia informacinį straipsnį apie nuostabų ispanų ginklą, kuriuo svaidomi spinduliai, paraližuoją kareivius.

Tuo metu, kai dviejų stipriausių pasaulio valstybių mokslininkai lenktyniauja atominės bombos srityje, Ispanijoje ilgesnį laiką tylomis buvo dirbama prie kito naujo ginklo. Žymūs Ispanijos fizikai, sugrupuoti Madride, Barcelonoje ir Toledo, atsidėję dirbo U-spindulių šautuvo srityje. U-spindulių šautuvas — naujas pavojingas ginklas, kurio svaidomi spinduliai kelioms valandoms visiškai paraližuoja paliesto žmogaus smegenų veikimą.

1946 metais, kai prasidėjo Ispanijos politinė izoliacija, Madride įvyko žymiausių Ispanijos mokslininkų susirinkimas. Barcelonos fizikas Gonzola tame susrinkime pranešė, jog Ispanijos vyriausybė nesidomi atominių bombų gamyba. Tačiau gen. Franco paskyręs neribotas pinigų sumas pagaminti spindlių ginklams. Toliau fizikas Gonzola paaiškino, jog Ispanija jau turinti ultra spindulių ginklą, kad gali atremti kiekvieno priešo užpuolimą. Šio ginklo siunčiami spinduliai naikina žmogaus smegenų nervus, ardo kraujo indus ir palieka sunkias apdegimo žaizdas. Mokslininkų uždavinys patobulinti šį ginklą, kad jo svaidomi spinduliai nenužudytų, bet tik laikinai priešo kareivius padarytų nepajėgius kovoti.

Pagaliau mokslininkams pasisekė iš vieno mineralo išskirti tam tikras medžiagas, kurios jau nebežudė, o tik kuriam laikui paliestųjų paralyžavo judėsius.

1948 metų birželio 26 d. Toledo, Madrido ir Barcelonos įgulų kareiviai buvo pakviesti stoti savanoriais į specialų dalinį. Kareiviai buvo supažindinti su U-spindulių ginklu. Po pusės metų įvyko pirmasis bandymas su 80 kareivių. Pasėkos: 23 tuojau miré, o 9 buvo tik silpnai spindulių paliesti, o likusieji kelias valandas išgulėjo visai sustingę.

Sekantis U-spindulio šautuvo bandymas, įvykęs 1949 metų gegužės mėnesį, pareikalavo dar 12 aukų. Trečią kartą bandant — tų pačių metų lapkričio mėnesį, — iš 150 „apspinduliuotų" kareivių miré tik du. Toliau U-ginklas pripažintas bandymų nereikalingas.

Išoriniu požiūriu U spindulių ginklas esąs panašus į nedidelį teleskopą [illegible] kūlo. Teoriniu [illegible] surinkti užtaise esamus spindulius ir juos nukreipti taikinio linkme. Spindulių veikimo tolimiausias atstumas esąs 10 kilometrų. Tačiau šiais šautuvais apginkluotų karių nedideli daliniai gal padaryti nekovingus didžiulius priešo vienetus. Visi kariai, ant kurių buvo išbandytas U-spindulių veikimas, savo įspūdžius nusako vienodai. Regėjimo jie nemstoję, tačiau aplinkos veik nesuvokę, o pajudėti visai negaléję.

Vienas bandymų stebėtojas pareiškęs jog visa apylinkė po spindulių „išovimo" atrodžiusi kaip užburta. Prie tai tratėjo automatinių ginklų garai ir kareiviai vykdė perbėgimus. Staga manevrų triukšmas aprimo ir kariviai sustingo. Tik po 4 valandų kai kurie bandomųjų pradėjo judėti, bet nestigo ir tokių, kurie atsibudo tik po dviejų parų.

„N. L."

Kas Kaip Remia "A. L. Balsą"

IR VĖL NAUJIEJI METAI ČIA PAT!

Jau trečias dešimtmetis kaip „Argentinos Lietuvių Balsas" tarnauja mūsų kolonijos nariams ir jos organizacijoms. Mūsų spaudos darbo talkininkų skaičius didėja ne tik šioje svetingoje šalyje, bet ir už jos ribų, kur tik yra laisvė nepriklausomam, demokratiniam mūsų balsui.

Naujųjų Metų išvakarėse kviečiame į talką visus susipratusius lietuvius. Senieji draugai pasiskubinkite su prenumeratomis; naujieji skaitytojai taipgi pasirodykite su parama Pietų Amerikos lietuvių spaudos veteranui.

Dėkinga reiškia pagarbą —,

„A. L. Balso" Administracija.

GERĄ PAVYZDĮ PARODĖ JUOZAS BENDORINAS

Artėjant Naujiems Metams, pavyzdingi „A. L. Balso" prenumeratoriai prisimena savo laikraštį ir ateina mūsų bendro spaudos darbo talkon.

Štai gerb. Juozas Bendorinas, gyvenantis savo namuose c. Monasterio 1517, Buenos Aires, užsiimantis namų taisymu ir turintis medžio dirbtuvę — įteikė „A. L. Balsui" $ 100: Tai porai metų prenumerata, o likusi suma mūsų spaudos darbo paramai.

Dėkodami gerbiamiems Bendorinams, prašome išgalinčius pasekti jų kilnų pavyzdį.

JONAS BARAUSKAS SVEIKINA IŠ CHICAGOS

Buvęs argentinietis, ilgametis „A. L. Balso" bendradarbis Jonas Barauskas, grįžtant sesutėms Gervelytėms iš JAV, pridavė per jas „A. L. Balsui" 5 dolerius, kaipo paramą mūsų spaudos darbui, artėjančių Naujųjų Metų proga.

Be to, sesutės Gervelytės nuo to mūsų bendradarbio parvežė ir daugiau dovanų Balso štabui.

Dėkojame prieteliams, neužmirštantiems savo senovės draugų!

„A. L. Balso" Administracija.

PRENUMERATAS APSIMOKĖJO:

Juozas Bendorinas ir $ 60 aukų,
Jonas Barauskas ir $ 40 aukų,
Jokūbas Sudakas ir $ 30 aukų,
Jonas Grebliūnas ir $ 15 aukų,
Ona Kemežytė - Karlsson ir $ 10 a.
Jonas Miščenka ir $ 10 aukų,
Pranas Čepas ir $ 10 aukų,
Ignas Liūmas ir $ 10 aukų,
Ona Rukštelytė ir $ 5 aukų,
Magdalena Tumosienė ir $ 5 a.,
Antanas Žukauskas ir $ 2 aukų,
Jonas Baltrūnas,
Kazimieras Guntorius,
Emilijus Smitas,
Kazimieras Kunigonis,
Stanislovas Augys,
Fabijonas Lisauskas,
Aleksandras Didžiokas,
Jonas Indriūnas,
Jonas Jacina,
Rožė Maželiené,
Irena Štašaitytė,
Alfonsas Žalys,
Bronislovas Tabalkevičius,
Leonas Kavaliauskas,
Jurgis Šlamas,
Kazimieras Ryzy,
Jonas Pociūnas,
Juozas Rinaška,
Vladas Normantas,
Adolfas Žemaitis,
Emilija Dževeckienė,
Sofija Žiutienė,
Jonas Juška,
Stefanija Kontautaitė - Flores,
Benediktas Maniušis,
Pranas Rimšelis,
Antanas Trimonis,
Stanislovas Burda,
Jurgis Marenholcas,
Jonas Mežinskas,
Petras Kukucionis,
Pranas Gvazdauskas,
Antanas Popikas,
Pranas Daukša,
Juozas Pipiras,
Alfonsas Puodžiūnas,
Ona Janulytė - Kielienė
Kazimieras Pilka,
Susiv. Liet. Arg. 2skyrius,
Ona Gudmanienė,
Morkus Venediktovas,
Fridrikas Kureikis,
Petras Tumosa,
Jonas Miliauskas,
Stasys Povilionis,
Nikodemas Bikulčius,
Kun. Antanas Valiuška,
Antanas Motiekūnas,
Ignas Grundulas,
Simonas Rutkus,
Alfonsas Aleksiejūnas,
Antanas Jackūnas,
Jeronimas Švedas,
Domininkas Pocius,
Jonas Rukšys,
Pranas Kazlauskas,
Sonė Vaicekauskienė,
Kazimieras Vaitekūnas,
Jonas Jacunskis,
Vladas Cibavičius,
Stanislovas Staneika,
Napolis Katinas,
Julija Rudienė,
Aleksandras Tuminas,
Stanislovas Kruklys,

„A. L. Balso" Administracija širdingai dėkoja visiems laiku apsimokantiems prenumeratoriams. Apsimokantį Administracijoje, patys pasiima kalendorių ir kitus literatūros priedus. Siunčiančius prenumeratas paštu iš provincijų ir užsienių maloniai prašome pažymėti, kokius literatūros priedus pageidauja, apart kalendoriaus: Lituania, Lietuvos žemėlapį, ar kitokių knygų.

„A. L. Balso" Administrac.

Spauda

ATSIŲSTA PAMINĖTI

* **ŽEMĖS RANKOSE**, poezija, 72 puslapiai poeto Balio Rukšos kūrinių, išskyrstytų į tris dalis: Ugnies šokis, Saulėlydžio giesmė ir Išsilaisvinimas. Išleista Toronto, Kanadoje, 1950. Autoriaus adresas: 2 Franklin Ave., Toronto, Ont., Canada. Kaina nepažymėta. Iliustravo dail. Juozas Bakis.

Išleista gražiai ir moderniškai.

Dvikovoje poetas sako:

Metei man pirštinę po kojų —
Aš ją pakėliau išdidus.
Ir mes abu tada kovojam,
Suglaudę žvilgsnius ir veidus.

Tik nežinau, kas nugalėjo,
Kas džiaugės pergalės varpais;
Greičiausiai jie, tie mėlynieji
Tavų gražių akių žaibai.

Banga:

Tau kuklioj palapinėj klajoklio
Atradau daug brangių dovanų:
Juk klajūnė ir tu, tu vilioklė, —
Į tave kaip migla ateinu.

Kryžkelėje poetas sako:

Aistra nėra tau kūdikio sapnų palie-[tus,
Nors tu pribrendus nuodėmei esi se-[nai.
Ir kūno linijų slapčiausios vietos
Težinomos tik tau vienai...

Audra:

Mes, kaip lunatikai, klajojam,
Ir mūsų meilė netikra,
Nes mus per skaudžiai sužalojo
Ilga gyvenimo audra...

Eiva kur nors:

Eiva kur nors vargus užmiršti,
Eiva ieškodami šalies,
Kur jau lemtis lediniais pirštais
Pasiekti mūsų negalės.

Yra poetų, kurie skaitytojui tik virvę bruka. Balys Rukša yra skirtingas. Jis visiems teikia vilties gyvenime.

* **„LIETUVIŲ DIENOS"** vieton „Kaliforinijos Lietuvio" (sujungtas), leidžia Antanas F. Skirius, redaguoja Juozas Vitėnas, angliišką skyrių veda Milton C. Stark'us, bendrad. dailininkas Povilas Puzinas, administratoriaus adresas: Juozas Urbonas, 9204, So. Broadway, Los Angeles 3, Cal., USA. Metams 3 dol. Garbės prenumeratoriai tie, kurie sumoka po 10 dolerių. Sausio mėnesio Nr. 1950, išleistas garbės leidėjos Emilijos Šliakienės, gyvenančios Los Angeles.

* **„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"** pavyzdžių Kanadoje steigia savas spaustuves „Tėviškės žiburiai" ir „Laisvoji Lietuva".

* **„GIMTOJI ŠALIS"**, po išėjimo 18 numerių Belgijoje, sustojo ėjusi. Belgijoje pasiliko vos apie 500 lietuvių.

* **AHORRO**, (Taupymas), Argentinos Pašto Taupomųjų Kasų mėnesinis žurnalas birželio mėnesio, 1950. Iliustruotas, turtingas statistinėmis datomis.

GAUNAMOS „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO" KNYGYNE:

LIETUVOS KELIU, skaitymai lietuviškai ištrėmimo mokyklai, paruošė spaudai B. Babrauskas. Pirmoji dalis 192 puslapiai, antroji 160. Kiekviena dalis po $ 5. Lietuvos Keliu, tai įvairių mūsų poetų ir rašytojų kūrinių rinkiniai, istoriniai, moksliniai pasiskaitymai.

LITUANIA, parašė Petras Babickas. Ispanų kalbon vertė Leonardas Sruoga. Gražiai išleista senovės Lietuvos istorija, gausiai iliustruota, didelio formato, 32 puslapiai. Kaina $ 3.

LAPKRIČIO NAKTYS, Henriko Nagio poezijos kūriniai, 112 puslapių. Kaina $ 5.

TILTO SARAS, P. Tulpės novelės, 151 pusl. Povilo Abelkio leidinys. Dail. R. Veselausko iliustracijos. Kaina $ 5.

DAKTARAS KRIPŠTUKAS PRAGARE ir kitos Juliaus Kaupo pasakos, surašytos slaptose Kauno miesto kronikose, Povilo Abelkio leidinys, 190 puslapių. Iliustravo dailininkas Adolfas Vaičaitis. Kaina $ 5.

Šios knygos Argentinoje parduodamos kelis kart pigiau, negu JAV.

Kiekviename Argentinos lietuvių šeimos židiny turėtų rastis lietuviškų knygų rinkiniai.

Siųsdami užsakymus sykiu su pinigais adresuokite:

„A. LIET. BALSAS"
CASILLA DE CORREO 303 —
BUENOS AIRES.

Asmeniškai atvykstant, šias ir kitas knygas galima pasirinkti „A. L. Balso" Administracijoje:

AVENIDA BOEDO 737 —
Buenos Aires

San Francisco Solano

Geriausi Sklypai Prie Klm. 16

EKSKURSIJOS NUO „TULSA" VYKSTA KASDEN:

Viamonte 190, Buenos Aires

PARENKA - TVARKO DIREKTORIUS C. BUIVIDAS

Planus ir Kainas Suteikia „A. L. Balsas"

SUTAUPYSITE PINGUS JEIGU NUPIRKSITE NUOSAVYBĘ, KURIOS KAINA NUOLAT KILS!

NUSIPIRKUSIEJI PATARKITE SAVO KAIMYNAMS

Dėl kainų ir mokėjimo sąlygų kreipkitės laiškais arba asmeniškai darbo dienomis nuo 10 ik 12 ir 1 17 iki 19 val. į nuosavybių skyriaus vedėją šiuo adresu: SR. ČESLAVAS BUIVIDAS, TULSA, VIAMONE 190.

Pasiteiraukite ir pirkite dabar!

Pasaulis ir Moteris

MIŠRIOS VEDYBOS ARGENTINOS LIETUVIŲ TARPE

Nesunku pastebėti, kad žymus nuošimtis mūsų jaunimo Argentinoje ir Urugvajuje išteka ar veda svetimtautes. Šis reiškinys pastebimas kiekvienoj tautinėj mažumoj, gyvenančioj svetimame krašte, ypač, kai kasdieninis gyvenimas slenka glaudžiame sąryšy su vietine aplinkuma. Mišrių vedybų nuošimtis, tačiau, neturėtų būti labai aukštas. Jei jis tokiu virsta, pravartu nuodugniau išnagrinėti to priežastis, kad būtų galima šį reiškinį sumažinti.

Lietuvybės atžvilgiu mišrios vedybos be abejo nieko gero nežada. Ypač mergaitės, ištekėjusios už svetimtaučių, greitai nutolsta nuo lietuviškos aplinkumos ir su laiku galutinai žūsta mūsų tautai. Žinoma, pasitaiko ir išimčių; tenka, tačiau, pripažinti, kad jos labai retos.

Šeimyninių santykių darnumui mišrios vedybos taip pat nėra palankios. Laikui bėgant nuslūgsta pirmasis užsidegimas, jausmai įeina į gyvenimiškos tikrovės vagą, tenka derintis prie skirtingų pažinčių, giminių, skonių. Mišrioje šeimoje skirtumai gaunasi labai žymūs. Trūkstant pilno savitarpinio supratimo ir prisitaikymo, tankiai kyla tam tikras trinimasis, santykių įtempimas ar nepasitenkinimas, kurie visus liečia ir į visus vienodai atsiliepia. Neretai atsitinka, kad vienas ima linkti į vieną pusę, kitas į kitą. Prisidedant dar išorinių veiksnių įtakai, gaunasi nesutaikomi nusistatymai, kurie ilgainiui atneša rimtas pasėkas.

Žinoma, tuokiantis, apie visą tai nie kas negalvoja. Paprastai veikiama pradinio patraukimo įsibėgėjimo, jaunatviška meile, jausmų įkaršty. Jaunimas lengvai užsidega, vyresniųjų patarimai jį retai kada veikia, o tėvų įtaka tokiais atvejais bendrai beveik negalioja. Tėvai paprastai daugiausia sielojasi savo vaikų mišriomis vedybomis, tačiau tenka pripažinti, kad iki šiol mūsų tarpe labai nedaug daré, kad jų kiek galima išvengti. Kalbėdamas apie išvengimą, turiu minty ne sutrukdymą — sutrukdyti tankiausiai būna jau pervėlu... Reikalingas tam tikras išauklėjimas ir pirengiamas prieš nepageidaujamas galimybes.

„Neįsimylėjęs" jaunimas, šaltai galvodamas, paprastai pasisako už gyvenimo draugo ar draugės pasirinkimą iš savo tautiečių tarpo. Iš kitos pusės, stipriai vilioja tai, kas paties prigimčiai yra priešinga, atseit, skirtingos genties asmenys. Šiauriečius stipriau patraukia karšta pietiečių prigimtis, pietietės greičiau linksta į šiauriečius, ir panašiai. Jaunimo šaltas protavimas yra todėl tankiai nustelbiamas prigimtu palinkimu į skirtingumus, ypač, jei šie atrodo turį tam tikrą pranašumą.

Su šia prigimtim tad ir tenka pirmoj vietoj kovoti. Jaunimas turi įsisamoninti, kad kaip neviliotų kitos tautos priešingos lyties asmuo, susirišus vedybomis teks, anksčiau ar vėliau, susitikti su visa eile sunkumų, kurių išsprendimas taps toli gražu nelengvu; kad nuslugus pirmąjam įkarščiui, reikės sutarti daugely klausimų, kurie bendrai neiškiltų grynai lietuviškoje šeimoje; kad tankiai ir nelauktai atsiras pavojus nesusipratimų ir nesupratimo vienas kito toj ar kitoj srity.

Greta to įsisamoninimo, kuriame vyresniųjų vadovavimas ir įtaka turi labai didelės reikšmės, privalo būti sudarytos sąlygos lietuviško jaunimo artimesniam susipažinimui ir bendradarbiavimui. Nepakanka šokių ar vakarėlių sekmadieniais ir šeštadieniais. Pasiturinčios šeimos turėtų rengti priėmimus ar vakarus, į kuriuos būtų kviečiamas atitinkamo amžiaus lietuviškas jaunimas. Užmiesčiuose esančiuose lietuviškuose vasarnamiuose (kurių jau tikrai nemaža priskaitoma) turėtų būti sudarytos sąlygos jaunimo susitikimuui ir bendram laiko praleidimui. Galiausia, turėtų būti rimtai pagalvota apie lietuviško jaunimo sporto klūbo sudarymą, kuris geroj daly atstotų vietinius klūbus, po kuriuos yra išsiblaškiusi nemaža ir vertinga mūsų jaunuomenės dalis. Tiesa, kai kurios mūsų žymesnės šeimos nemaža daro virš paminėta kryptim. Trūksta, tačiau, rimto dėmesio, platesnio susidomėjimo ir gyvenimiškų pastangų suburti mūsų priaugusią kartą, idant ji turėtų progų drauge pasireikšti mėgiamosiose pramogose ir sporte tokioj pa ar aukštesnėj plotmėj, nei dabar ja yra prieinamas vietinių ir kitatautčių aplinkumoj. Šioj srity pravartu atminti, kad vyresniųjų pramogos ir susirinkimai, į kuriuos mūsų jaunimas stengiamasi įtraukti, jam tankiai nėra įdomūs.

Baigiant, norėčiau tarti vieną žodį tiesiog jaunimui: neretai tenka išgirsti nuo mūsų mergaičių, kad, girdi, mūsų jaunuoliai bijosi „pakliūti" ir perdaug dėmesio kreipia į vietines; šie iš savo pusės prasitaria, kad lietuvaitės, ypač gražesnės ar turtingesnių tėvų, perdaug didžiuojasi ir yra sunkiai sukalbamos. Kai kurių pavienių asmenų atveju šie priekaištai gal ir turi kiek pagrindo. Bendrai, tačiau, jie nėra pagrįsti. Su išaukléjimu, širdingumu ir mandagumu visuomet lengva pralaužti pirmuosius „ledus" tarpusavio santykiuose. O to visiems tikrai verta siekti, nes, atminkim, mūsų tarpe tikrai nestinga puikaus abiejų lyčių jaunimo, kuris neturi ko pavydėti geriausiai kitataučių jaunuomenei.

Kovas

Buenos Aires, 1950. XII. 1 d.

GROŽIO SALIONAS

Liūda Švedienė, savininkė
Sava kremų laboratorija
Plaukų kirpimas — garbanavimas
R. SERRAT 278 — SARANDI

Po vestuvių vakarienės Lietuvių Klūbe 10. XI. 50, matosi dalis svečių prie torto stalo. Gale stovi jaunoji, p-lė Birutė Maria Buividaitė su jaunuoju Dabag. Svečių tarpe: jaunavedžių tėvai, giminės ir draugai: buv. ž. ūkio ministeris Dr. Picasso Liordy, industrialistai Carlos Elisalde, Frias - Ayerza, prof Aura Gilesa Fleitas de Marín, p.p. Vilčinskai, Inž. A. Dičius ir ponia, Inž. L. Stašaitis, Inž. J. Ramanauskas, archt. J. Steikūnas, prof. A. Kuprevičius su tėvais, ponia J. Kuncaitienė, teatro Colón šokėja Rosita Ryliškytė su tėvu, pp. A. Puodžiūnai ir kiti svečiai, kurių buvo apie 200. Jaunosios tėvas buv. P. K. O. Banko direktorius, dabartinis TULSA nuosavybių skyriaus vedėjas p. Česlovas Buividas su ponia, Birutės vardu reiškia padėką Lietuvių Klūbui ir visiems gerbiamiesiems svečiams.

LIETUVIŲ MOKSLEIVIŲ VAKARĄ APLANKIUS

Gruodžio 2, 1950 Buenos Aires lietuvių Klūbe įvyko mūsų moksleivijos vakaras. Dalyvavo lietuviai moksleiviai su savo tėvais ir šiaip daug gražus lietuvių jaunimo. Dėl susidėjusių aplinkybių programa nebuvo išpildyta, o pasitenkinta lietuvių moksleivios susiartinimo pastiprinimu ir gudrais publikos šokiais, orkestrui „Baltica" griežiant.

Buvo malonu girdėti tarpusavy kalbant lietuviškai įvairiausių mokyklų moksleivius. Parengime matėsi Buenos Aires universitetų studentės Irenė Vidriuškaitė, Juana Sidabraitė ir studentai Sigitas Šiaučiūnas, Petras Stalika ir kt. Daugiausia matėsi gimnazijų moksleivių: sesutės Rita ir Violeta Satkauskaitės, Bruna Mažrimaitė, Sofia Jacunskaitė, o taipgi baigusios gimnaziją Genovaitė Dovydaitytė, Birutė Petrauskaitė, Genovaitė Pilypaitė, Jadzė Šiminaitė, bei specialėse mokyklose besimokinančios Rosa Katiūnaitė, Kunigonytė, Krikščiūnaitė, Adelė N. Kulionytė, Kazakevičiūtė, Alina Stašaitytė ir daug kitų pavyzdinių lietuvaičių. Pradžios mokyklų kolonijas atstovavo Elena Sikeryté su seserimi, Marta Jacunskaitė ir kitos moksleivės siekiančios naujosios kartos atstovės.

Malonu buvo matyti Argentinoje gimusią jaunuolį ir jaunuolės, čia baigę mokslą ir sukūrę lietuviškas šeimas Antanas ir Viktorija Taraškaitė Paikiai, Guillermo ir Gražina Motiekūnaitė Simanavičiai ir daug ktų jaunų ir inteligentiškų šeimynų.

Netrūko ir naujokų. Bendras jaunimo dalyvavimas kultūriniame parengime mus artina ir stiprina lietuvybę.

Jadvyga.

Kasdieniniai Reikalai

YOLANDAI MANIUŠYTEI GERAI SEKASI MOKSLAS

Lietuvių Klūbo kultūrinių parengimų lankytojai prisimena mažytę Yolandą Maniušytę, gražiai skambinančią pianu. Ji ne tik studijuoja muziką ir namie savu pianu skambina, bet Buenos Aires gimnazijoje Normal 5 su pagyrimu perėjo į ketvirtą klasę.

Jos tėvas, gerb. Benito Maniušis, vyriausiu savo gyvenimo tikslu laiko suteikimą aukštojo mokslo savo vienturtei dukrai. Kaip žinoma, Yolandos mamytė miré pačiame jaunystės žydėjime.

Mūsų lietuvaitės, kurios rimtai studijuoja ir nesitolina nuo lietuvių, turi skaistaus rytojaus užtikrinimą. O tai teikia garbę visai mūsų kolonijai.

Lidia.

STALIORAIČIAI JAU TURI ĮPĖDINĮ

Antroje Stalioraičių kartoje Argentinoje yra daug čia gimusių mergaičių, bet iki 31. X. 50 nebuvo nei vieno vyriškos lyties įpėdinio. Minėtą dieną garnys, užpildė tą spragą, padovanodamas stiprų ir sveiką pirmagimį sūnų Argentinoje gimusio Stasio Stalioraičio žmonai, poniai Eugenijai Gošlautaitei Stalioraitienei. Laimingai augti!

— PONIA MARIJA KUPREVIČIENĖ, pianisto Andriaus Kuprevičiaus mamytė, vasaroja Entre Ríos salose Ibicuy, pp. Burokų vasarnamyje „Žemaitija". Sykiu vasaroja „Žemaitijoje" ponia Tatiana Sruogienė, trijų gražiai išauklėtų sūnų motina.

MAGDALENOS Ž. SADAUSKIENĖS NELAIMĖS

Buenos Aires mieste, Iguazú 463, gyvena Magdalena Žvirblaitė Sadauskienė. Ji gimė Putrešių kaime, Balbieriškio valsčiuje 6. 1. 1894. Birželio 10, 1936 Balbieriškyje ištekėjo už Antano Sadausko ir abu atvyko Argentinon, kur jos vyras miré 21. 6. 1948, palikdamas ją su dviem mažais vaikais.

Vyresnysis sūnus, Anastasio, per klaidą užrašytas tik vardu, paskui dadedant tėvo vardą, liko Anastasio Antonio. Kovo 15, 1949 Anastasio miré tarnaudamas Argentinos kariuomenėje. Motina sudėjo paskutinės sutaupas, išleido apie $ 1.000, kad pargabent iš Villa Maria ir palaidojo Buenos Aires kapuose Chacarita. Kitas jaunametis sūnus, Jonas Sadauskas, dirba Buenos Aires paste.

[illegible] dirba fabrike. Yra silpnos sveikatos. Vyro mirtis, vaikų mokslinimas ir vyresniojo sūnaus mirtis bei negalėjimas įrodyti, kad tai jos sūnus, jai visiškai suardé sveikatą. Pavardės visur sumaišytos ir laiku nepataisytos.

Dabar nelaimingoji kreipėsi Lietuvos Pasiuntinybėn Urugvajuje, kad jai atsiųstų legalizuotus jos gimimo metrikus, nes vienintėliai ko ji nori, tai pensijos, kuri jai priklauso kaipo vyresnio amžiaus darbininkei. N. G.

PRAŠOMA SKUBIAI ATSILIEPTI STEFANIJA BUINICKAITĖ

„A. L. Balso" Redakcijon užėjo Marija Buinickaitė Ostrauskienė, kurios vyras Juozas Ostrauskas 1949 metais žuvo motociklo nelaimėje. Jos duktė Ada dirba chemijos laboratorijoje ir su motina gyvena savo namuose: Pueyrredon 667, Berazategui, FCNGR.

Marija prašo atsiliepti savo sesutę, Stefaniją Buinickaitę, arba žinančių pranešti jos likimą. Stefanija gyveno Buenos Aires mieste ir prieš paskutinį karą važinėjo Lietuvon, kur tris mėnesius viešėjo pas savo motiną Alytaus apskrity, bet grįžus iš Lietuvos su savo sesute daugiau nesusiėjo. Pranešusiam sesers likimą Marija bus labai dėkinga.

— DR. ELZBIETA JOSPAITIS de GOLYZYN, medicinos gydytoja, diplomuota Vytauto Didžiojo Universitete, dirbanti ligoninėje Fiorito, Avellaneda, mėnesį atostogų praleido Kordobos kalnuose.

— GENOVAITĖ KUNEVIČIŪTĖ BALČIŪNIENĖ, „A. L. Balso" spaustuvės linotipininko ir orkestro „Baltica" vedėjo Vytauto Balčiūno žmona išvyko Mar del Plata pajūrin trims mėnesiams. Jos atostogos suderintos su tarnyba.

GARNYS BRUOGŲ NAMUOSE

Uolaus „A. L. Balso" bendradarbio, Argentinos Lietuvių Bendruomenės sekretoriaus, JAV ambasados buhalterio Leonardo Sruogos namus 26. X. 50 aplankė garnys, palikdamas stiprų ir sveiką pirmagimį sūnų, jo žmonai poniai Marijai O. Sruogienei, kuriam parinktas vardas Adolfas. Gimė sanatorijoje Cordoba. Laimingai augti!

JUZEFA N. POCIŪTĖ,
New Yorko lietuvaitė, tauragiškė, kuri Pan-American lėktuvu atskrido Argentinon aplankyti savo brolį, Dominiką Pocių. Paviešėjusi tris savaites, aplankiusi mūsų draugijų parengimus, 16. XII. 50, išskrido New Yorkan, kur jos laukia atsakingo darbo pareigos. Savo atostogomis p-lė Pociūtė labai patenkinta. Jos brolis, didelis „A. L. Balso" prietelius, dirba Geležinkelio Oeste klūbe, kuriame brolio draugai suruošė išleistuves maloniai viešniai iš Jungtinių Amerikos Valstybių.

Danutė Gilvydienė
diplomuota modistė
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

Patarimai Jaunai Motinai

DAUGIAU SĄMONINGUMO AUKLĖJIME

Mes, motinos, kurios praktiškai dirbame auklėjimo darbą, deja, per dažnai leidžiame sau vaikų auklėjimo klausimais vaduotis momento jausmais ir nepagrįsta nuomone. Gera ar bloga savijauta, nuovargis, nervingumas, nuotaika įgyja daugiau įtakos, negu mes tatai sau galime leisti. Nors tai motinos atžvilgiu dažnai galima pateisinti, vis dėlto neturime pamiršti, kad tuo neturime daryti skriaudos vaikui. Mūsų reikalavimų nenuoseklumas padaro vaikus netikrus savo elgesio, nervingus, atkaklius, neklusnius. Mes dar vis perdaug esame įsitikinę, kad svarbiausias dalykas auklėjime esąs aklas klusnumas.

Mes negalime vaiko versti būtinai ir visada pasiduoti svetimai valiai, nežiūrint, ar tas mūsų reikalavimas būtų teisingas ar ne.

Mes nenorime klusnumo išbraukti iš auklėjimo, tačiau klusnumas negali būti tikslu pats per save. Norėdami kiek reikia veikti vaiką, mes vis turime sau statyti klausimą, ko gi mes iš tikrųjų siekiame savo auklėjimo darbu?

MOTINOS AUTORITETAS

Motina turi būti vaikui autoritetas, nes tiktai tada gali jam tikrai padėti. Nereikia manyti, kad motinos autoritetas yra vaiko prievartavimas. Augantis žmogus yra reikalingas globėjo ir vadovo. Kas yra autoritetas? Ar tai sauvalingas motinos siekimas, nepaisant jokių aplinkybių? Ne. Vai kas, neturi virsti motinos sauvaliavimų auka, žaisleliu jos rankose. Vaikas turi susidurti su tokiais reikalavimais, kurie privalomi ir vaikui ir pačiai motinai. Tai gyvenimo dėsnių nustatyti reiklavimai, kurių nei motina nei vaikas pakeisti negali. Ir motina ir vaikas siekia bendro tikslo, tik kiekvienas skirtingu būdu. Toks motinos įsipareigojimas yra autoriteto pagrindas. Neišnaudok savo būvio piktam, versdama vaiką elgtis pagal savo nuotaikos svyravimus! Jau būdikis aiškiai pastebi, kada tu sauvaliauji ir kada saugai gyvenimo dėsnių vykdymą. Tu sudarysi palankias sąlygas vaikui būti paklusniam ne tada, kai tu n o r i, o jis p r i v a l o, bet tada, kai jūs abu turėsit tik vieną išeitį, galėsit tik vienaip pasielgti. Jei vaikui statai reikalavimus, tai žiūrėk, ką vaikas pejėgia, kokie jo interesai. Pagyrimas ir bausmė netikros skatinimo priemonės. Čia labai didelis pavojus tas priemones pavartoti neteisingai. Tokie atvejai motinos autoritetą žemina.

A. G.

GEROS IR BLOGOS ĮTAKOS

Daug kalbame apie gerą ir blogą draugystę vaikams, apie gerą ir blogą taką. Bijomės varguomenės išdykusių vaikų, bijomės jų blogų įpročių ir žiaurių žodžių, bijodamiesi šaliname nuo jų savo vaikus. Bet dažnai pamirštame apie tai, kas stipriausiai atsispiria blogam, būtent, apie sielą. O sielą maitina ir sveikai augina tik meilė, pasitikėjimas, gerumas. Skiepydami nepasitikėjimą aplinkai, ugdydami kriticizmą, nuodijame mažųjų sielas, pasakė Rudolfas Šteineris: jeigu kūną maitintume akmenimis, jis numirtų ir tas pats atsitiktų su siela. Negalima sielos maitinti akmenimis. Jeigu mokysime nepasitikėjimo, paniekos, išdidumo, tai darysime vaikui skriaudą daug didesnę, negu leisdami jiems bendrauti su vaikais, kurie negražius žodžius vartoja.

Mokykime vaiką visur matyti daugiau gera, nei bloga, perspėkime, kad yra gyvenime daug pikta, bet išmokykime jį atskirti nuo gero.

Tegu meilė ir tik meilė iškelia apsaugos mūrą prieš blogo ir pikto bangas, iš visur besiveržiančias.

V. S.

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPĖJA IR ŠUKUOTOJA „OLIMPIA"
Moderniškas galvos dabinimas
c. Camacuá 78 (Rivadavia 6600)
Tel. 63-8575 — Bs. Aires
(vyksta į klijenčių namus)

ELIDA SORMANI MINĖJO SAVO AMŽIAUS SUKAKTĮ

Lapkričio 5, sekmadienį, daug svečių suvažiavo į Monte Grande, kur prisiekusi bugalterė p-lė Elida Sormani su savo tėvais, broliais ir eserimis turi įsirengusi gražią vasarinę rezidenciją. P-lė Elida yra ilgametė knygvedė Kazimiero Šulnio ir Antano Geigo kėdžių fabriko. Ji taip pat suveda knygas ir atlieka formalumus vyriausybės įstaigose Stasio Šulnio ir Kazimiero Vanago kėdžių fabrike. Tat abi lietuvių firmos, pagerbdamos savo pavyzdingą tarnautoją jos amžiaus sukakties proga, bendru sutarimu suruošė asado pietus. P-lė Elida ir p. Stasys Šulnis su poni bei dukra Maria, gimnazijos mokinve, priiminėjo skaitlingus svečius greta vienas kito esančiuose jų vasarnamuose. Martynas Ribikauskas vadavavo asado kepimui. Čia pat savų karšių salotos, alus bačkomis, įvairūs skandžiai sudarė vaišių pagrindą, kurios prasitęsė nuo ryto iki vakaro.

Apart sukaktuvininkės gimių ir minėtų fabrikų personalo, buv pakviesta ir dalyvavo šios šeimyn: V. A. Andriuškai, V. P. Urbieci, K. E. Deveikiai, abeji Šulniai, Geigai, K. Vanagai, K.Kaminskai daug vietinių šeimynų. Taipgi dyvavo „A. L. Balso" ir „Laiko" laktoriai, Dr. Masiulis, Dr. kun. Čiauskas, L. Ribikauskas ir kt.

— ALBINA MORKŪNAITĖ po chirurginės operacijos Italų ligoninėje, jaučiasi gerai. Baigia svęti namie, savo tėvų ir brolio inžeriaus priežiūroje.

IZABELĖS GRAIBAITĖS AMŽIAUS SUKAKTIS

P-lė Izabelė Graibaitė, dirbanti kaipo notaro įstaigos sekretorė, 9. XII. 50 minėjo savo gimtadienį. Jos tėvų, gerb. Jurgio ir Pranės Jusčiūtės Graibų namuose įvyko gražios vaišės, iš kurių jaunimas su panele Izabele atvyko pasišokti į Lietuvių Klūbo vakarą. Skambėjo Ilgiausių Metų ir kitos lietuviškos dainos. Nuotaika buvo tokia gera, kad dainininkams pritarė „Baltica" orkestro akordeonistas, atėjęs prie sukaktuvininkės ir jos skaitlingų draugų stalo.

BIRUTĖ DE PELLEGRINI SU VYRU VYKSTA EUROPON

Ponia Birutė Kalninš de Pellegrini, su savo vyru p. Clemente Pellegrini 17. 12. 50, iš Buenos Aires lėktuvu skrenda Madridan. Aplankys Romą, Milaną, Veneciją, Bernā, Zurichą, Frankfurktą, Stockholmą ir Paryžių ir vasario pradžioj grįš į Buenos Aires, kur jos vyras vadovauja stambiai popierio ir kitų spaudos reikmenų importo bendrovei.

LATVIŲ SĄJUNGOS VEIKĖJA GRĮŽO IŠ EUROPOS

Ponia Erika Kritins de Tortarelli, gydytojo Tortarelli žmona, nenuilstama Latvių Sąjungos Argentinoje veikėja gruodžio pirmomis dienomis grįžo iš Europos.

Ponia Tortarelli virš pusmečio išbuvo įvairiose Europos šalyse, atostogaudama ir grįždama sykiu su Argentinos vidaus reikalų ministerio žmona, ponia Borlenghi.

GERIAUSIŲ PASAULIO RŪŠIŲ
PIANA
Steinway y Sons - Geir - Zeitz
Ronisch - Sprunck - im, etc.
Parduoda geriausiomis sąlygomis
IGNAS ANDRIJAŠKAS
Atlieka visokius techrus darbus
ir stygavim
c. Juan de Garay 151 - Villa Lynch
T. A. 755 - San Mar - 0163

Vaikų Kampelis

ĮDOMI ANYKŠČIŲ ISTORIJA

Anykščiai yra gerai žinomi visiems lietuviams. Jie dažnai minimi mūsų dainose ir netiesioginiai išgarsinti vyskupo Baranausko parašytu „Anykščių šileliu". Tas miestas yra svarbus centras Utenos apskrityje. Prieš paskutinį karą ten buvo išsivysčiusi pramonė ir gyvavo net du liaudies universitetai. Besitraukiant iš Lietuvos vokiečiams, Anykščiai tapo sunaikinti. Dabar atstatomi. Ten randasi garsusis Baranausko vardo muziejus.

Anykščiai gavo savo vardą iš Anykštos upelio, kuris teka šalimais. Kada susikūrė pats miestelis, užrašų neužsiliko. Karališkuose dokumentuose Anykščiai minimi 1516 metais, kai buvo įkurta bažnyčia. Tuomet Anykščiai jau turėjo laisvojo miesto — Magdeburgo teises.

Pritrūkęs pinigų, karalius Zigmuntas I užstatė už 1.000 kapų lietuviškų skatikų Anykščių miestą ir dvarą Mykolai Radvilai. Dokumente pasakyta, jog turtas perleidžiamas su miestu, dvaro žmonėmis, triobesiais, bitėmis, kiaunėmis, smūklėmis ir gaunamais iš valsčiaus mokesčiais. Bet karalius išsidėrėjo sau kas metai 100 statinių rugių ir 100 statinių avižų, o Kalėdoms tam tikrą skaičių jaučių ir avių. Anykščiai taip pat turėjo sutikti keliaujantį karalių ir jo palydovus veltui suteikiant nakvynę, maistą, o taip pat ir pašarą arkliams. Miestui buvo leista statytis rotušė, krautuvės ir įsigyti savo herbą. Herbas buvo tilto per šventąją vaizdas su tam tikra stovyla.

Rusams atėjus 1795 metais Anykščiai neteko visų savo privilegijų ir buvo sulyginti su valstiečiais, baudžiauninkais. 1842 metais anykštėnai kreipėsi į carą prašydami grąžinti jiems laisvų miestelėnų teises, bet atsakymo nesulaukė jokio. 1902 metais Anykščiuose įvyko gaisras, kuris sunaikino visą miestuką. Susikūrus nepriklausomai Lietuvai, Anykščiai išaugo ir pasigražino ir jame buvo net 12 gatvių.

S.

MAMYTEI

Tau įteikiu aš gėlytę
Ir šakelę šią ievos,
Te primins jos tau, mamyte,
Žalią lauką Lietuvos,

Kur žibutė ir purienos
Ir kur daug gražių gėlių,
Te primins jos tau šiandieną,
Kaip tave, mamyt, myliu.

Aš geruté noriu būti
Ir karštai karštai meldžiuos,
Kad Dievulis neužmirštų
Mūsų tėviškės gražios.

Kad mamytę ir tėvelį
Ir visus vestų namo,
Kur šešupės lankos žalios,
Kur Nevėžis ir Lėvuo...

Tai priimki šią gėlytę
Ir šakelę šią ievos,
Te primins jos tau, mamyte,
Sodus mūsų Lietuvos.

Aloyzas Baronas.

Sveikindamas su Kalėdų šventėmis visus Argentinos lietuviukus šio skyriaus vedėjas prašo vaikučius būti gerais ne tik prie Kalėdinės eglutės, bet ištisą metą — visą laiką, kasdien. Mylėkite savo tėvelius, bendradarbiaukite savo skyrelyje ir 1951 metais.

M. ALSEIKAITĖ — GIMBUTĖ

Lietuviškasis Lobis

ŠKICAI APIE PSICHINES GIJAS TARP PRAEITIES IR DABARTIES

„Ir ateis laikas, kuomet mūsų kompozitoriai (o ir visi menininkai: rašytojai, filosofai, Aut. past.) atidarys tą užburtą viešpatiją ir, semdamiesi iš jų turtų sau įkvėpimo, atras širdyje seniai nejudintas stygas, ir tuomet visi geriau suprasime save, nes bus tai tikra lietuvių muzika...“

Prieš 40 metų šiuos žodžius rašė M. K. Čiurlionis, mūsų didysis Čiurlionis, kuris pats milžino galia taip suvirpino nejudintas stygas, jog per amžius jos nesiliaus skambėjusios, atskleisdamos didį užburtos viešpatijos pasaulį. O apie Čiurlionį rašęs rusų meno kritikas V. Čudovskis („Apollon“, 1914, Nr. 3,) sako: Čiurlionio nuostabus savitumas šių dienų mane verčia manyti kad jis ištikrųjų pagimdytas nelies tų savo tautos jėgų“.

Kas tos paslaptingos stygos, kurias palietus pasigirsta dieviški garsai? Kas tos tūnančios jėgos, kurios šen ar ten išplaukia į išviršinį pasaulį, į kultyvuotą formalinį, įsipavidalinusios į individualų kūrėją?

Žemės meilė. — Pranašingai, su tokia nuostabia šiluma spindi gimtosios žemės simbolis ant karaliaus delno Čiurlionio „Karalių pasakoje“.

Ji — gimtoji žemė — meilės ir jėgų šaltinis.

„Žeme, motina mano, aš iš tavęs esu, tu mane šeri, tu mane nešioji, tu mane po smerčio pakavosi“ — dar ligi šiandien kaime girdimi maldos žodžiai žemei. O iš mūsų kaimo išaugęs ir iš jo pasaulin išvykęs Balys Sruoga rašys: „Mes išėjome aukštąjį mokslą, priėmėme į save, įsiurbėme Europos civilizacijos vaisius. Bet mumyse perdėm dar tebėra gyvas mūsų valstietiškas pradas, perdėm mes dar tebejaučiame ryšius su žeme, su juodžemiu, su vos suverstomis mėlynuojančiomis vagomis, pilnomis sulčių“ (1930 m.) O savo perveriančioje lietuviškoje autobiografijoje (iš 1931) Sruoga pasakys: „Aš einu į gyvenimą mylėdamas žemę, tą žiaurią, rūsčią, drėgną. Todėl ir negailestingai suskaitytos mano dienos man yra palaimos žemė. Ir ištremty iki dugno išsemdamas maną dalią, laiminu žemės sultis ir amžinai grįžtančią dieną“...

„Tu man sesuo, ir motina, ir mylima -
Švelni linų žiedais ir jazminų kvepė-
[jimu“...
— dainuoja Aistis.

Per neatitrūkima nuo gimtosios žemės yra išlaikytas tūkstantmetis kapitalas, tūkstantmečių mąstysena ir jausena.

Tas mažas žemės gabalėlis, per autochtoniško gyvenimo amžius dvasines jėgas kaupęs savy ir jų neišparceliavęs, savo galimybėmis kartais nustebina — jis sprogineja. Juk kūrybinės galios kulminacinis punktas — Čiurlionis išsprogo tautos atgimimo laikais iš pačių gelmenų tokiu didingu akordu, kurs gali gimti tik iš turtingų resursų.

Vertindami savo poetus, rašytojus, menininkus, dažnai negalime rasti tinkamų moksliškų rėmų jiems įstatyti, kad pasidarytų aiškesni. Štai pastaruoju metu, beryškinant Sruogos vaizdą, J. Blekaitis savo straipsnyje („Aidai“, 1948, Nr. 20), lyginęs Sruogos kūrybą su įvairiomis literatūrinėmis srovėmis, baigia: „Jo neįmanoma įtalpinti į jokius mums žinomus teorinius rėmus. Vienas tačiau, negrieztas ir nemoksliškas, bet visų mūsų juntamas mastas ištisai apima Sruogos kūrybos visumą. Tai lietuviškumo mastas. Visa, kuo mūsų tauta reiškiasi savo būty, išminty, tikėjime, papročiuose, darbe, savo dainoj, smūtkelio nuotaikoj ir drobės rašte, savo vidiniame ritme, visa, kuo ji gyvena, džiaugiasi ar kenčia, kas sudaro jos giliausią savituma, — visa tai Balio Sruogos veikaluose išryškėja adekvatišku temperamentu ir forma“. Ir vertinant Čiurlionio kūrybą, kokie šalutiniai ir be svorio atrodo visi bandymai sugretinti jį su įvairiais tapytojais. Jei ir universali tematika kai kuriuose pasaulio menininkuose yra ta pati, tai Čiurlionis vistiek lieka Čiurlioniu, visuomet vienas ir savitas savo spalvos ir garso sinteze, savo galybe, kosmiškumu. Taip griežtai į teos rėmus neįrėminsim ir visos eilės mūsų menininkų, ypač rašytojų poetų: nei Krėvės, nei Vaižgantoi Biliūno, nei Putino, nei Aisčr Miškinio.

Geniališkiausiais savo kūrėjais visuomet laikome tuos, kurie yrisuotiniausi, kurie išmuša iš kasdinės aplinkos į platumas ir gilis, o taip pat tuos, kurie mus pavaa humaniškumu, nuoširdumu ir jao galingumu. Iš Lietuvos žemės e eruditai pasauliui suspindi nuosa gilybe ir šiluma. Mes džiaugis visa eile kūrėjų, kurie, savo šaknliai įleidę į sultingą protėvių žemir svetur europinės kultūros subrand, yra davę galingų vaisių, kaip A. kevičius, Milašius, Baltrušaitis.

Belygindamas O. V. Milašių su n cūzais Quinet, Claudel, Emilie amann pasisako, jog pirmasis esąs daug žodingas, varginantis, o antis dažnai painus ar ekstravagantiš, kai tuo tarpu Milašius „turi daug skonio, daugiau saiko; tai aristotas. Ir koks gilumas Absoliuto pe-venime“. (Armand Godoy, Milosz, le poète de l'amour, Fribourg en Suisse, 1944, 223 p.).

Gimtosios žemės meilė nėra vieninte lis dvasinių turtų resursas. Ji yra tik pati esmingoji ir tikroji priemonė, raktas į seifą, į visą praeities kapitalą. Šį magišką raktą vartojant, iš pasąmonės išplaukia savita jausena ar giliai persunkta mąstysena.

Liaudies menas. — Kiekviename didesniame mūsų kūrėjuje jaučiame kartais net gaivalingą meilę savo žemei. Jų kūriniuose taip pat pastebime net apčiuopiamų elementų, kurie leidžia lengvai suvokti, kiek kūrėjas yra susijęs su savo kamienu. Tai liaudies meno ir tautosakos motyvai. Net ir to kosmiško kūrėjo Čiurlionio kūriniuose randame tokius intymius, gilia meile dvelkiančius peisažus (trip tikas „Raigrodas“), žemaičių koplytstulpius, kapines ar primityvias varpines su skambančiais varpeliais. Pet ravičiaus, Augiaus ir kitų grafika neatskiriama nuo liaudies motyvų. Be veik kiekviename Vydūno veikale rasime tautosakos elementų. Krėvė ir Sruoga neatskiriami nuo tautosakos tiek savo kūriniuose, tiek tautosakos tyrinėjimo ir rinkimo darbe. Net ir svetur gyvenęs Milašius yra išleidęs lietuviškų pasakų ir pasakėčių du rinkinius (Les Contes et Fabliaux de la Vieille Lithuanie, Les Contes Lithuaniens de ma Mère L'Oye). O jei prisiminsime lietuvių kompozitorius, pastebėsime kokią didelę reikšmę turi jiems liaudies daina — jie su ja yra suaugę.

„Ritmo monotonija — tai viena svarbiausių ir, drįstu pasakyti, gražiausia mūsų dainų ypatybė“, raso M. K. Čiurlionis. „Šita monotonija duoda didelį prakilnų rimtumą, ir, klausydamas ilgiau, pradedi justi jos gilų mistišką būdą. Lygų monotoniška ritmą randame puikiausiuose didelių kompozitorių veikaluose, kaip antai, Beethoveno VIII simfonijos andante arba „Laidotuvių marše“ iš sonatos Ae-dur, Chopino 15-to preliudo Des-dur vidurinėje dalyje, čaikovskio VI-sios simfonijos įžangoje. Daug yra panašių klasikų veikalų, kurie skamba rimtai, vienodai, tarytum, aukšti, tasūs, slegią kalnai, ir dėl tos monotonijos giliai įsmenga į sielą“... „Tokių dainų, kaip „Sėjau rūtą, sėjau mėtą, sėjau lelijėlę“ daug. Jos ramios, jų monotonija panaši į amžiną jūros bangų judėjimą, ir girdi, tarytum, religiską ilgėjimąsi ir tylų nežemiską nuliūdimą“. Šitas Čiurlionio liaudies dainų dvasios pagavimas yra gyvas raktas į jo kūrybos supratimą. O juo labiau kūrėjas priartėja prie liaudies kūrybos esmės, juo jis yra lietuviškesnis.

Humanizmas ir vitalizmas. — Ne tik atskirai kalba, atskirai dainos [illegible] mūsų psichinį turinį. Lietuviškoji dvasia plazda visoje buityje. Kažkas nematoma, neapčiuopiama, kas mus pagauna, žavi, kuo mes laimingi, įeina į mūsų dvasinio paveldėjimo sudėtį, Kai išgirsti plačią lygumų šiauriečių arba giliai suvirpinančią, baisiai liūdną dzūkų marelės dainą, tiesiog už širdies jos grieb ia. Kaip miela ir gera, kai įsilieji į bendruomeniską, giedrią ir nuoširdžią rytų aukštaičių aplinkumą!

(Bus daugiau)

Skolintą knygą grąžink tokiam stovy, kokiam savo norėtum gauti!

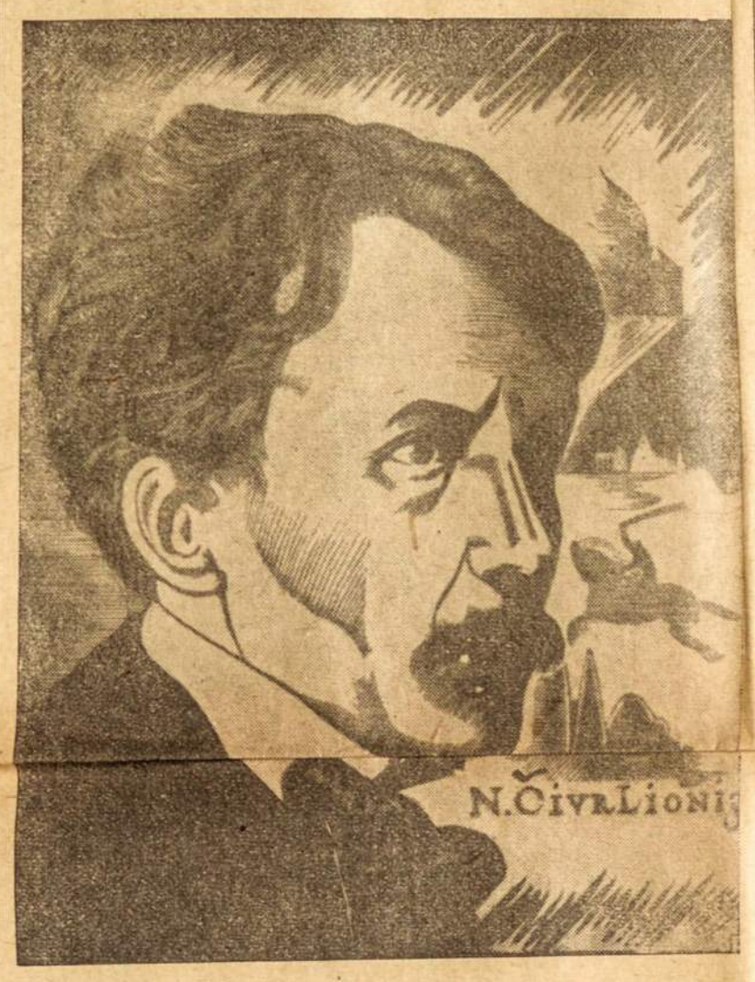

M. K. Čiurlionis, sukūrusis naują mokyklą visam meno pasauliui. Jo pieštais paveikslais didžiuojasi meno galerėjos; jo muzikos kūrinius skambina geriausi pasaulio pianistai. Argentinos intelektualinė visuomenė jo muziką pažįsta dėka pagarsėjusio pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertams. Čiurlionis gimė Varėnoje 10. X. 1875; miré 10. IV. 1911.

Poezija

TURIME

(Specialiai ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSUI

1. Norėčiau mintimis nuklyst prie jūros,
Vėl vilnyse matyt pražystant dangų.
Skaityt dienas tokias trapias ir brangias,
O vėtroj šaukt: „Sugrįški brangus“. —

2. Matyčiau vėl akyse saule žaidžiant,
Dainuotų vėjas palmių lapuos.
Ir taip švelniai rašyčiau smėly vardą,
Kurį nuplaut pajėgs tik bangos. —

3. Aplink tiek daug kalnų ir jie visi galingi.
Bet Tu sakai: „Mūs meilei neprilygt“.
Regiu bekraštį džiaugsmą žydint,
Ir man baisu, kad jis nuvys. —

4. Žinau, ateis diena nelaukta dargi,
Ir bangos vienos plaus vardus.
Tik aš akis pakėlusi į dangų,
Girdėsiu vėl kaip vėtros kauks.

Arija Folkmanaitė.

Maracay, Venezuela, 23. 8. 1950.

— * —

JUODOJI SAULĖ

Būties ėja — sunkenybėje ir baimėj...
Keliai toli...
Kas žingsnis, lyg mirties bausmės nelaimėn,
Širdis gaili...
Ryškėjant dienai, liūdmečiui nežūti, —
Laike kurčiau...
Meluos, kaip jau melavusi, minutė,
Vai, nerečiau!
Pastogė mano — nykio bekraštybė
Laukuos dienos,
Pravirkta kur, kaip vaikas, neramybė
Širdies manos, —
Kaip ménuo, aš, kaip varnas pilto kalno,
Juodnoju čia,
Praregės būvyje, nebūtį mano
Nešu slapčia!

Jurgis Baltrušaitis.

— * —

VIDURY NAKTIES

Vidury nakties, kai žvaigždės slepias
Už sunkių, tarytum švinas, debesų,
Miega tulpės, kaip likime indas, trapios
Ir pavasario žiedams žydėt tamsu.

O kažin kur verkia kūdikis užmigęs,
O kažinkur miršta motinai sūnus,
O kažkur Rūpintojelis vienas rymo,
Vienas sergėdamas šventų širdžių sapnus.

Bern. Brazdžionis.

Nepaprastas – Įdomus – Naudingas
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO
KALENDORIUS 1951 METAMS

STEPAS ZOBARSKAS

Auksinė žuvelė

IŠ JAUNOS MOTERS UŽRAŠŲ

1.

Baigiau tvarkyti vestuvinius drabužius. Suglaisčiau suknią, gražiai sulyginau kaspinus, priderinau gėles. Mama padovanojo tulias, o aš pati nusipirkau šilkinius baltinius — naujan gyveniman žengsiu naujuos apdaruos. Nutaikiau valandėlę, kai visi išėjo iš namų, užsirakinau kambarėlyje ir apsirengiau lygiai taip, kaip stovėsiu priešais altorių. Ūmai prieš mano akis, veidrodžio gilumoje, pasirodė aukšta, liekna mergiščia, gerokai pablyškusi ir išvargusi. Veltui mes viena antrai šypterėjom. Akys blizga poakiai patamsėję. Būtinai turėsiu pasipudruoti, kad neatrodyčiau tokia neišsimiegojusi Dar kartą apsisukau, papešiojau rankoves. Kaip nedaug reikia jaunai mergaitei, kad atrodytum, kaip sakoma, visiškai daili bjaurybė! Ištiesiau ranką su žiedu — auksas, pagautas saulės spindulių, suspinksėjo stikluose, ir nuo tų atspindžių mano veidas pasidarė dar baltesnis. Kodėl šiemet neteko kaitroje nudegti? Pati nepastebėjau, kaip greit prabėgo karštosios pavasario dienos. Pernai šituo laiku buvau kaip negriukas — tik dantys ir akių baltymai švietė, o visa kita atrodė, kaip iš vario. Šį pavasarį viskas aukštyn kojom apvirto. Koks kvailas aštuoniolikos metų mergaitės gyvenimas!

II.

Niekaip negaliu apsispręsti: tekėti už Albino ar dar palaukti. Tiesą pasakius, apsispręsti reikėtų labai tiksliai ir greitai. Beliko trys dienos iki vestuvių, ir mano svyravimams nebetu rėtų būti vietos. O vis dėlto šimtai priešingiausių minčių užplūdo galvą

Ar aš myliu, ar tikrai myliu tą, su kuriuo žadu susirišti visam gyvenimui? Veikiausiai, ne. Aš bijau jo, mano būsimasis vyras! Taip norėčiau pabūti vienui viena su savo atsiminimais!

VI.

Jis paskambino! Net širdis sudrebėjo, kai išgirdau jo balsą. Gerai, kad spėjo išeiti Albinas, o tai būčiau pražuvusi. Kalbėjo tyliai, švelniai; žodžiuose buvo daug širdies sutelkta.

— Negi tu neateisi manęs pasveikinti? — klausė jis.

— Tu pats supranti, kad negaliu. Dabar jau viskas baigta.

— Tai argi mes net nebūsime draugai?

— Geriausiai mums visiškai nesusitikti, — atsakiau jam, ir pati išsigandau savo pačios žodžių.

Jis valandėlę patylėjo. Paskui atsaké priekaištaujamai:

— Žinoma, jeigu tau sudaro kokių nemalonumų, tada aš pasitrauksiu. Aš tik maniau, kad ateisi manęs pasveikinti ir... atsisveikinti. Bet kai dabar esi kito valioje...

— Aš kito valioje!? — sušukau. — Ačiū Dievui, savo laisvės niekam nepardaviau ir neparduosiu. Niekas man neužgins daryti tai, kas man patinka.

— Tai dar pamatysime.

— Pamatysite.

— Tai kodėl nežadi pas mane užeiti?

— Todėl, kad nenoriu.

— Sudiev! — ir jis padėjo telefono ragelį.

Viešpatie, kokie tie vyrai kūdikiai!

Iš karto jaučiausi patenkinta tokiu savo elgesiu. Anksčiau ar vėliau — vistiek reikėtų su Povilu baigti. Bet į pavakarį ėmiau gailėtis savo žygio. Argi aš geléčiau visiškai atsisveikinti su tuo, su kuriuo po dvi po tris valandas išsišnekėdavau telefonu, kai tuo tarpu kiti namuose miegodavo? Užtekdavo jo vieno balso, kad mano širdis pradėtų grečiau keliauti. Antra vertus, negražu taip išsiskirti be niekur nieko. Nesame juk maži vaikai ir galime atsisveikinti rimtai, viską pagrindiniai apsvarstę, atsišnekėję...

Palaukit, aš jam padarysiu staigmen, atsirasdama netikėtai. Kol Albins negrįžo, turiu išsprūsti — paskutį kartą ant visados.

V.

— Ponia, prašau man parinkti pači gražiausių rožių.

— Raudonų, panele?

— Ne, nebūtinai. Raudonos per dag banalu. Parinkite štai anų, gels vių. Tik gerą puokštę.

VI.

s nė kiek nenustebo, kai atidari duris. Pasveikino, nusivedė į salio, pristatė draugams, atėjusiems jo agerbti, atnešė lėkštutę ir vėl atsi sė o aš tuo tarpu susiradau vazą ir merkiau gėles. Ant rašomojo stalo ivo padėtas mano atvaizdas.

— — — — — —

— Tu turi gerai apsvarstyti, prieš ištėdama už jo, — kalbėjo Povilas, kai kome vieni du. — Jūs esate per daug priešingo būdo. Ar galėsite gražiai gyventi?

— Apsvarstyti? Man atrodo, kad jau ir vėlu.

— Kodėl?

— Labai paprastai. Visiems paskelb apie būsimas vestuves, be to, taip ilgai draugavom, kad žmones tikr nepatikėtų, jog aš jį, o ne jis m pameté. Kas turi įvykti — tegu ksta.

Nutilo, ir aš mačiau, kaip sudrebė patinė lūpa. Tačiau labai greitai ivaldė, paėmė visas gėles, kiek tik vo sunešta sveikintojų ir, įteikdam man, tarė:

— Ad neužmirštum to, kuris tau laba aug gero linki.

— Bet gėlės greit nuvysta. Aš norėčiau o nors pastovesnio atminčiai, — akiau pusiau juokaudama. Gomur ip ėmė gniaužti ašaros, kad vos išsilai nepravirkusi.

— Ką gi aš tau galėčiau padovanoti? palauk. Štai ji — mano mylimi a. Likęs vienas, dažnai sėdžiu iešais ir stebiu, kaip ji, prasižio, uostinėja stiklinės sienas. Ank jai, vargšei, be didesnių vandenų. Taip, kaip jaunai mergaitei, už nemylimo vyro ištekėjusiai. Aš manau, kad pas tave jai bus geriau, negu pas mane — pagyvenusį viengungį. Ilgainiui viena antrą pamilsite. Ir jis padovanojo vazą su auksine žuvele.

VII.

Buvo pats vidurnaktis, o mes vis tebeėjome iš lėto, žingsnis po žingsnio, apsukdami didžiausius vingius. Nemuno krantinės juodavo, vanduo vietomis blyksėjo nuo praplaukiančių motorinių valčių. Mieste vienas po kito geso žibūriai, tik danguje tebešvietė gausybė žvaigždžių.

— Mes pasiliksime draugai, tiesa? — pakartojo jis, o aš, lyg pabudinta iš sapno, prisilenkiau visiškai prie jo peties ir tyliu tylutėliu balsu atsakiau:

— Kam gi dar klausi!

— Turėti gerą draugą reiškia nė kiek nemažiau, kaip ištikimą ir šeimai atsidavusį vyrą. Net dar daugiau, nes draugas tave visuomet supras, tuo tarpu kai vyras ar žmona...

Man pasidaré sunku, vos vos beišsilaikiau nepravirkusi. Atlydėjęs ligi vartų, norėjo pabučiuoti, bet aš švelniai atstūmiau jį. Taip bus geriau. Turi viskas baigtis. Ištekėsiu — ir būsiu savo vyrui meili ir ištikima.

Paspaudžiau ranką ir dingau prieangy. Beskubėdama išmečiau raktus, paskui ėmė kristi viena po kitos gėlės. Gerai dar, kad neišverčiau mažojo akvarijumo. Pati nepasijutau, kaip viską surinkau, susiglebiau, įlėkiau į savo kambarį, sukniubau ant pagalvių ir pradėjau patyliukais raudoti.

Dieve, kaip sunku skirtis su... draugu!

VIII.

Štai aš ir ištekėjau. Vestuvės taip išvargino, kad vos begaliu pastovėti. Šokau su kiekvienu, pakviestu į pokylį, juokiausi, gėriau, lyg pakvaišusi. Pati nesupratau, iš kur toks pašėlimas buvo apėmęs. Kelis kartus Albinas įspėjo nekelti žmonėms įtarimo, bet aš tik numodavau ranka; man dabar visiškai nusispjaut, ką kitą dieną pradės šnekėti žmonės. Tik pamačiusi, kaip nelaimingas atrodo mano vyrelio veidas, į puotos pabaigą ėmiau valdytis.

Kai geriau įsižiūriu, Albinas visiškai gražus vyras: tiesus, juodaplaukis, aukšta kakta, žvalios akys. Bet jeigu jis žinotų, kas buvo atėję į galvą, bestovint prie altoriaus! Tuo metu kai kunigas ištiesė stulą mūsų rankoms surišti, mane kažkokia jėga stumte stūmė palikti visa ir bėgt iš bažnyčios, kiek tiktai kojos išneša. Reikėjo labai įtempti jėgas, kad susivaldyčiau ir nepadaryčiau triukšmo. Paskui samonę užplūdo svaigulys, pradėjau nieko nebejaustį, kas aplinkui dedasi: ir bažnyčioj ir iš bažnyčios grįžau tartum sapnuodama.

Išsiblaiviau į puotos pabaigą, ir tik dabar supratau, kokios būta kvailos ir lengvapėdės mergiščios. Įsivaizduokit, kai mano tėvai ir giminės pradėjo sakyti, kad visiškai nieko ypatingo, jeigu mes susituokėm, nes Albinui seniai buvęs laikas vesti, aš vos nepravirkau iš apmaudo. Kurgi tas pergalės ir pasididžiavimo jausmas, mane taip dažnai gundęs?

Bet užteks kvailysčių. Šiandien arba rytoj — širdžiai vis tiek reikės nusiraminti.

IX.

Vyras visiškai nėra toks, kokį buvau įsivaizdavusi prieš vestuves. Draugų ir tarnybos reikalus vertina daugiau, negu mano vidaus pasaulį. Kai aš nusišypsau, atsakydama į draugiškus pažįstamų vyrų sveikinimus, jis labai jau pastebimai susiraukia. Tat iš dalies man patinka. „Tu kvailas pavydnoli!“ — pamąstau pati viena ir stipriai įsikabinu į jo ranką. Bet kai nuduotu rimtumu pradėdu klausti, kas jos tokios, kurioms jis taip pagarbiai nukelia skrybelę, susinervinęs atsako, kad be reikalo tokiais niekais jam kvaršinanti galvą.

(Pabaiga sek. numeryje.)

Įvairiai

KAS MUMS PAGELBĖS?

Pasitikėdami viso pasaulio lietuvių vienybe, gavę pradžiai realios paramos iš VLIK'o ir BALF'o, įkūrėm Vak. Vokietijoje, Diepholze, lietuvišką aukštesniąją mokyklą ir mokiniams bendrabutį.

Šios įstaigos tikslas išgelbėti nuo galutinio nutautinimo Vokietijoje gyvenančių lietuvių jaunuomenę ir paruošti ją tėvynės Lietuvos tarnybai. Daugiausia mums rūpi ateiti į pagalbą Maž. Lietuvos lietuviams, kurie, priversti gyvent tarp vokiečių ir leist vaikus į vokiškąsias mokyklas, negali patys vieni atsispirti gana stipriai vokietinimo galiai. Džiugu yra matyti į bendrabutį atvykstančius sveikus ir gražius lietuvių klaipėdiečių vaikus, kurie, metę vokiškąsias mokyklas, palikę savo tėvelius stoja į lietuvišką gimnaziją ir su dideliu užsidegimu griebiasi kartoti savo gimtąją kalbą, kurią jau buvo bepamirštą. Tai daugumoje susipratusių ir Lietuvai ištikimiausių klaipėdiečių vaikai.

Gimnazijoje, kurioje veikia visos 8 klasės, vyksta smarkus darbas. Tai yra vienintelė visoj Europoj tikrai lietuviška ir krikščioniška gimnazija. Visos kitos liet. gimnazijos Vak. Vokietijoje likviduotos, nes vokiečių valdžia, remdamosi Aukštųjų Komisarų potvarkiais, nesutinka duoti tautinėms tremtinių mokykloms paramos. Taigi mūsų tautiečiai turi būt priversti atiduot savo jaunąją kartą mokyt ir auklėt vokiečiams. Daugelyje vietų vokiečiai nepriima mūsų vaikų į savo aukštesnes mokyklas. Bet lietuviai vistiek nepajėgtų apmokėti vokiečių mokyklose už vaikų mokslą. Taigi Vokietijos lietuviams ateina tamsiausi laikai, kaip kadaise Lietuvoje carų priespaudos gadynėje...

Šitą tamsią valandą ryžtamės nepasiduoti. Po ilgos ir atkaklios kovos vokiečių įstaigose galų gale pavyko gauti teisę laikyt bent vieną savo gimnaziją ir gaut nors 2 mokytojams algas. Gavome taip pat ir geras patalpas su visais reikalingais įrengimais mokinių bendrabučiui. Pa šiųventėliai mokytojai dirba gana sunkų darbą, tegaudami už 1 pamoką vos 40 - 50 pfg.

Visa tai — Vardan tos Lietuvos!

Gimnaziją įkūrėm, mokinius sukvietėm, bet kai reikia juos išlaikyt — mūsų jėgos nebeišneša. Mokinių tėvai, patys būdami vieni iš vargingiausių Europos skurdeivų, jokiu būdu negalėtų apmokėti už savo vaikų mokslinimą ir maitinimą.

Į Jus tat, brangūs pasaulio lietuviai, ir šaukiamės!

Rodos, nebūtų jau labai sunku didesnėms lietuvių kolonijoms apsiimt paglobot bent po vieną mūsų gimnazijos klasę ir surinkti mokinių išlaikymui bent po 80 - 100 dol. kas mėnuo.

Mūsų planas paremtas viltimi, kad visur atsiras kilnių idealistų lietuvių, kurie parodys gražios iniciatyvos ir sutiks pabūti mūsų įgaliotiniais. Prašome tokius tautiečius atsiliepti.

Tai yra pirmasis bandymas po platų jį pasaulį išsisklaidžiusiai lietuvių šeimai. Jeigu jis pavyks — mūsų svarbi įstaiga gyvuos ir savo uždavinį atliks. Tada mes visi matysim ir suprasim, kad LIETUVIŲ VIENYBĖ tai yra toji nepalaužiama jėga, kuri padės mums ištęsėt sunkioj kovoj už lietuviškąją kultūrą ir už lietuvio laisvę.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba
(21a) Bad Salzuflen
Baum - Str. 17

FARAONO SAPNAS

Nelabai senei parašiau kelias eilutes kviesdamas senus bendradarbius, kad rašytų; šiandien tenka kaikas paaiškinti: įvyksta kaip su daugeliu; norai ir galimybės labai skirtingos. Tame pačiame straipsnyje gyniau naujai atvykusius, kurie turi dar kurtis, šiandien noriu kalbėti dėl „senių".

Reikia pripažinti, jog darbo sąlygos labai mažai teteikia laiko bendradarbiauti, susikaupti kame bebūtų, nes vien atrajoti, kaip karvė, ką pasaké jau kiti, netenka prasmės, reikia kalbėti lietuviškai ir visa ką pakelsime, kad būtų lietuviška. Ir čia viena nelaimė — nuovargis. Nuovargis nuo darbo.

Gaunasi Faraono sapnas: septyni metai riebi ir kiti septyni be javų...

Bet reikia laikytis, tuo labiau šiandien, kuomet Korėjoje sprendžiama ne kova vienos tautos išsilaisvinimo, bet trečio pasaulinio karo klausimas, kurį nori provokuoti rusai; gaila aukų, gaila žmonių, bet turime pripažinti, jog koks karas bejvyktų tarp Rusijos ir laisvo pasaulio, mus priartina prie laisvės. Rusija negali išlaikyti ilgą karą, jiems buvo, bet jau pranyko Faraono sapnas, mums jis ateina.

Ir šiandien daugiau negu niekad jungkimės, padėkime tam karui, kuris gal išlaisvinti mūsų tėvynę.

Yra tiek šauksmų iš mūsų tautiečių, kurie dar yra Vokietijoje, padėkime ir jiems, padėkim mūsų spaudai, kuri kalba apie tėvynę, kuri kovoja prieš mūsų mirtinus priešus. Susikaupkim!

Nėra šiandien laiko žiovaut, galvot, kas nesuprato savo kūne tėvynės žaizdos — nevertas būti lietuviu.

Palikime partijas, palikime asmeniš kumus, šiandien — pasaulyje sprendžiamas taikos ir karo klausimas; jame esame mes, mūsų nepriklausomybė. Būkime vieną kartą lietuviai, kaip buvome 1918 — 1920 metais.

Tai šauksmas ne mano, bet Lietuvos!

St. Miščikas.

Buenos Aires, 12. XII. 50.

ARGENTINA SUTEIKĖ GLOBĄ Z. M. ČATOVAI

Argentina jau turi savo Kosenkiną, t. y. moterį, kuri išsigelbėjo iš komunistinių gengsterių. Argentiniškoji Kosenkina, tai Zora Maria Čatova, kuri dirbusi Buenos Aires mieste kaipo vienos diplomatinės pasiuntinybės sekretoré. Kadangi jos pasiuntinybė pri klauso už geležinės uždangos esančiai šaliai, tai ir čia turėjo pildyti laukinę discipliną, gyventi paskirtoje vietoje ir t. t.

Zora Maria Čatova yra našlė. Jos vyras, medicinos gydytojas, 1943 metais žuvo kovoje prieš nacius Voronežo fronte. Našlė sekretoré čia tapo įtarta neištikimume Stalinui ir bolševikai nutarė ją lėktuvu nugabenti į „rojų". Kada jie ją pasigrobę automobiliuje vežė į areodromą, ji desperatiškai šauké ir prie aerodromo iškrito iš auto. Praeivių pakelta gavo Argentinos vyriausybės globą, kaipo politiné pabėgėlė, atsisakiusi grįžti į bolševikų valdomą šalį.

Dabar ji gyvena Av. Corrientes, Buenos Aires mieste ir rašo veikalą apie tai, kaip ją per jiegą norėjo nugabenti Rusijon.

Comodoro Rivadavia lietuviai 24. 6. 19 „El Coliseo" saléje suruošė pagerbtuves „A. L. Balso" redaktoriui, įpsilankymo proga toje tolimoje mūsų kolonijoje. Svečias stalo gale, s tautiečių tarpe. (Ši ir daug kitų įdomių nuotraukų iš Comodoro Rivada ir Sarmiento lietuvių gyvenimo telpa „A. L. Balso" kaloriuje 1951 metams).

Urugv. Liet. Bendruomenė Smerkia Vaidus ir KVIEČIA Prie Santaikos

U. Liet. Bendruomenės Organizacinis Komitetas, kurio sąstatan įeina visų srovių atstovai, išskiriant okupantų garbintojus, mato reikalo viešai prasitarti į spaudą, į jos bendradarbius ir bendrai į tautiečius, kurių sieloje nėra užgęsusi savosios tautos meilė.

Visi suprantame, kad lietuvių tauta dabar pergyvena lemiantį savo istorijos laikotarpį: laiméti kovą, ar žūti.

Tokiu nepaprastu gyvenimo momentu yra viena ir visiems privaloma pareiga: stiprinti mūsų kovojančios tautos pajėgas ir vengti tokio darbo, kuris keltų nesantaiką, savitarpius nesusipratimus. Nesusipratimai silpnina mūsų tautos atsparumą ir stiprina priešo pozicijas. Tas aišku kiekvienam, kas neturėdamas blogų tikslų kalba, tariasi dirba Lietuvos išlaisvinimo labui.

O vis dėlto tenka apgailestauti, kad Urugvajaus lietuvių tarpe atsiranda tokių Lietuvos laisvintojų, kurie nesupranta ar nenori suprasti šios, visiems privalomos, pareigos.

Mus pasiekia kai kurie Š. Amerikos ir Argentinos lietuvių laikraščiai, kur gnaiboma dar tik pradėjusi kurtis U. Liet. Bendruomenė, užgauliojami ko- Atstovybės autoritetas ir bendrai kuriama tokia nuotaika, kad čia, Urugvajuje, viskas blogai, visi negeri, išskiriant tik tokių žinių skleidėjus.

Mes manome, kad einantieji ta link me daro meškos patarnavimą Lietuvos reikalams. Be pagrindo puolant pradedančią stipréti U. Liet. Bendruomenę, kurios organizacinis komitetas solidoriai veikia atstovaudamas visas lietuvių sroves, patarnaujama ne santaikos ugdymui, bet pasiduodama toms intrigoms, kurios paleidžiamos iš Lietuvos priešų stovyklos.

Puolant Lietuvos Atstovybę, skleidžiant spaudoje žinias, kad jos autoritetas esąs lygus nuliui (čikagos „Naujienų" korespondentas Lazdauskas — Toliušis Urugvajuje rao „ujienose" š. m. rugpiūčio 10 d.) piuodamas vertės priešo provokacijos.

ietuvos Atstovybė P. Amerikoje y ne tik Nepriklausomos Lietuvos rėsminga pozicija kovai už laisvę, b kartu ir lietuvių tautos autoritetą įstaiga, kurią, pripažįsta Urugvaus ir kitų P. Amerikos kraštų vyrusybės ir valdiškos įstaigos. Lietu v Atstovybės išduodami savo piliečims dokumentai; metrikos, liūdijim ir kiti raštai be jokių sunkumų ppažįstami šių kraštų valdiškose įstigose. Taigi tvirtinti, kad atstovybės autoritetas neturi vertės, yra neišsybė.

Lietuvos Astovybė, kuriai sumaniai vadovauja daktaras K. Graužinis, prisiikydamas ne srovinių, bet būtiniau si visos mūsų tautos reikalų, parodė didelio sugebėjimo, ištvermės ir nuseklumo diplomatinėje veikloje atrendamas Sovietų Ambasados Urugva jue ir jos agentų varomas prieš Lietuvos nepriklausomybės reikalus net tokias intrigas, kaip bandymus improvizuoti antrą Lietuvos Atstovybę Urugvajuje. Atstovybė verta ne priekaištų, bet pagarbos ir pasitikėjimo.

Kreipdamiesi į lietuvių spaudą, jos bendradarbius ir bendrai į tautiečius, kurių krūtinėje plaka lietuviška širgabumus, plunksną, energiją ir žodinį pajėgumą naudotų ne tarpusavių vaidų ūgdymui, bet lietuvių susiartinimui ir kovai už Lietuvos Nepriklausomybę.

Nei vienas nei kitas kraštutinumas nėra sveikintini, nes jie vienas prieš kitą iššaukia reakciją, o to pasėkoje atsiveria nesantaikos pragaras.

Tik sugebėdami solidariai vystyti koalicinį veikimą koncentruosime lietuvių pajėgas Lietuvos išlaisvinimo pozityviam darbui.

Pirmininkas (Katalikų atstovas), Kun. St. Grigaliūnas,
Sekretorius (Valst. liaud. atstovas), A. Gumbaragis,
Iždininkas (Tautininkų atstovas), A. Brazys,
Narys (Pasiuntinybės atstovas), A. Grišonas,
Narys (Socialdemokratų atstovas), Pr. Vikonis,
Narys (Tautininkų atstovas), A. Kaušinis,
Narys (Katalikų atstovas), V. Dorelis,

Montevideo, 1950. XI. 12 d.
c. Posolo 4025, Uruguay.

Redakcijos pastaba: — Solidarumo reikalingumas „A. L. Balse" nuolat pabrėžiamas. Tą reikalą ne kartą gvildeno keli mūsų bendradarbiai, gyvenanti Urugvajuje, jų tarpe ir gerb. Pr. Vikonis. Bet kaip ten praktiškai srovės atstovaujamos, išsiaiškintina vietoje. Jeigu gražios iniciatorių teorijos būtų paremtos faktais, tai būtų dar konstruktyviškesnis žestas. Talpiname vaduodamiesi lygybės triumfo noru. — „ALB" Red.

„POLITIKA", DĖL KURIOS ĮKĄLINTAS DR. KAŠKEVIČIUS

Lapkričio 24, 1950, Newark, N. J. nuteistas kalėti nuo 12 iki 15 metų Dr. J. Kaškevičius (Kaškiaučius), 65 m. amžiaus, kilęs nuo Veliuonos. Amerikoje jis buvo didelis bolševikas, viešai pritardamas Lietuvos okupavimui. Rusberniai jį vadina „nekaltai kalinamu už politiką", bet tikrumoje štai kaip yra su Dr. Kaškiaučiaus politika:

„Tamstos rekordas yra pats biauriausias, kurį bet kada esu matęs", — pareiškė teisėjas Francis. Pasirodo, kad Kaškevičius jau tris kartus buvo nuteistas už abortų darymą. Kiekvieną kartą ėjo į kajėjimą už moterų nužudymą, kiekvieną kartą jis pasižadėjo abortų nedaryti, bet juos daré.

Kaškevičius visai nesigyné. Pasirodo, kad praeitais metais Kaškevičius padaré abortą 24 metų amžiaus moteriškei. Operacija buvo padaryta lapkričio 19 dieną Newarke, gydytojo įstaigoje, esančioje 530 Summer Avenue, o lapkirčio 23 dieną ta moteris miré nuo kraujo užnuodijimo. Nužudytoji moteris buvo neščia 5 mėnesius.

Policijos rekordas rodo, kad minėta moteris pamilo jauną vyrą, bet negalėjo su juo susituokti.

Kilus nelaimei, ji su mylimuoju už suko pas Kaškevičių, kad pagelbėtų jiems „išvengti gėdos". Kaškevičius pareikalavo 300 dolerių, bet vėliau pasitenkino 200.

Visi faktai buvo aiškūs, dėl jų nebuvo jokių abejonių, todėl kaltinamasis visai ir nesigyné nuo padarytos žmogžudystės.

Jonas Kaškevičius iš Lietuvos atvyko į JAV 1906 metais. Pramokęs ang liškai, jis nuvyko į Texas, ten baigė gydytojo mokslą, gavo leidimą gydyto jauti ir 1911 metais pradėjo praktikuo ti Newarke. Kaškevičius yra vedęs ir turi dvi dukteris bei vieną sūnų. Abi dukterys yra šokikės.

1921 metais už moters nužudymą Kaškevičius buvo nuteistas kalėti nuo 2 iki 7 metų. Nespėjo jis atlikti baus mės, 1923 metais ir vėl buvo sučiuptas už tą patį nusikaltimą, padarytą kitai jaunai moteriškei, ir nuteistas kalėti nuo 6 iki 14 metų kalėjimo.

Nuo 1923 iki 1936 metų valstybės gydytojų komisija jam buvo atėmusi teisę gydyti žmones. Komisija manė, kad gydytojas jau susipras ir pasitaitys, 1936 metais jam leido ir vėl gydyti, bet 1943 m. Kaškevičius padaré tą patį nusikaltimą. Šį kartą jis buvo nuteistas 18 mėnesių kalėjimo.

Praeitais metais jis nuvaré į kapus dar vieną moterį. Šį kartą jis jau turės sėdėti mažiausia 12 metų. Kaškevičius, be jau minėtų atsitikimų, buvo tardytas ir suimtas dar kelis kartus, bet jam pavyko išsisukti.

— N - os.

Sportas

SVEČIUOSE PAS VILLA LUGANO LIETUVIUS

Prieš savaitę laiko iš Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro, Villa Lugano, gautas malonus pakvietimas į „avieną" ir krepšinio rungtynes, kurios įvyks sekmadienį — š. m. Gruodžio mėn. 3 d.

Kiekvienam iš „Grandiečių" šis pakvietimas sudaré daug malonumo: — visi nekantriai lauké sekmadienio, kad sužaisti krepšinio rungtynes ir maloniai praleisti laiką lietuvių tarpe.

Pagaliau ilgai lauktas sekmadienis atėjo. Nuo pat ryto skuba „Grandiečiai" su savo draugais į Saenz stotį, iš kur 9 val. ryto išvažiuoja į Villa Lugano. Kelionė traukiniu buvo gana puiki, jei neskaitytume dviejų kelionės nuotykių. Vienam iš mūsų tarpo, perilgai numigus ir laiku su visais ne išvažiavus, teko pamatyti iš stoties išvykstantį traukinį su maloniai besišypsančiais draugų veidais, gi kitam teko, per skubotumą nukišus kelionės bilietą į nerekalingą kišenę ir jo susilusiam beieškant, linksminti draugus ir konduktorių..

Pagaliau, po visų „pergyvenimų" atvažiavom į Villa Lugano. Tik įėjus į Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centrą, mus sutinka lietuviškų plokštelių muzika ir šeši „besišildantieji" avinai. Nuotaika pas visus gera, tik, kad tas dangus nebūtų toks apsiniaukęs ir negąsdintų artėjančiu lietum...

Po susipažinimo, krepšinio rungtynės. Pirmame kėlinyje, aiškiai matosi, jog abi krepšinio komandos, viena kitą lygiomis rado, — kai tik „Luganas" uždeda, — tuoj „Grandis" atsilygina: paskolų nenori nei vieni nei kiti. Paskutinėse pirmojo kėlinio minutėse „Grandiečiai" susikaupia, ir baigia kėlinį savo naudai (28:22).

Lyja. Sporto aikštelė, nors ir gerų plytelių, bet taip vandens pilna, jog lošimą tęsti pasidaro neįmanoma. Daroma keturių valandų pertrauka. Pertraukos metu, malonių šeimininkų Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro veikėjų, ypatingai jų pirmininko p. K. Mankaus, kviečiami, susėdame ir pradedame masiškai naikinti „avinus", praplaudami juos retkarčiais Vermutu, arba „geniol" (alumi). Užtraukiame sutartines ir tradicinį „krambambulį"...

Apie 15 val., lietui kiek apstojus, sužaidžiame antrą krepšinio rungtynių kėlinį, laimėdami rungtynes rezultatu 40:32. Po rungtynių, gerbiamo p. Mankaus kviečiami, susirenkame į Lietuvių Centro pastogę ir išgeriame iš gražiosios Vytauto Didžiojo taurės. Leidžiant mums kartu su Dr. J. B. Lietuvių Centro veikėjais išgerti iš šios garbingų prisiminimų taurės, buvo mums Lietuvių Centro veikėjų ištiesta lietuviško broliškumo ranka — kurią mes, „Grandiečiai" su padėka priėmę, visuomet liksime dėkingi Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centrui, už tokį gražų ir mielą priėmimą.

R. J tis.

DIDELI „GRANDIES" SPORTO ŽYGIAI PIRMYN

Nauja Vadovybė

Lietuvių Sporto Klūbo „Grandis" metiniame narių susirinkime, įvykusiame lapkričio mėnesį, 1950 išrinkta nauja „Grandies" valdyba. Pareigomis pasiskyrste sekančiai: Pirmininkas — Z. Jaunius, sekretorius — R. Jospaitis, kasininkas — čepelevičius.

Jaunių „Kovas"

Naujai įsikūręs Lietuvių jaunių Sporto Klūbas „Kovas" jau turėjo dvejas krepšinio rungtynes: 19. XI. 50 prieš Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro krepšinio komandą, kurias baigė rezultatu 38:31 savo naudai. Antros rungtynės įvyko 26. XI. 50, prieš L. C. jaunių komandą. Laimėjo „Kovas" (34:28). „Kovo" sudėtis: R. Vedegys, A. ir V. Rastauskai, A. Lesniauskas, J. Kačiulis, T. Jackevičius ir kt.

Gasirolės Gerli

Draugiškas rungtynes 28. XI. 50 „Grandis" suošė prieš „Terminal de Gerli" krepšinio komandą. „Grandis" laimėjo 20:19 (14:12).

Lietuvių Centras

Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro sporto aikštėje, Tabaré 6950, Buenos Aires, 3. XII. 50, buvo sužaistos draugiškos krepšinio rungtinės tarp „Grandies" ir Lietuvių Centro kombinuotos krepšinio komandos. Nepaisant lietingos dienos, rungtynės praėjo gana gyvai. Nors centriečiai puikiai žaidė, vienok „Grandies" vyrukai rungtynes laimėjo pasekme 40:32 (28:22).

„Grandies" komandai taškus pelné: Algirdas Kabutas — 12, Vl. Bandžius — 10, V. čepelevičius — 8, J. Bandžius — 6, Z. Jaunius ir St. Metrikis po 2.

R. J - tis.

— JOSĖ MARIA GATICA, Argentinos boksininkas, 1. XII. 50 Madison Square Garden stadione New Yorke „knok autu" nugalėjo amerikietį Terry Young. Pirmasis sveria 63 kg., antrasis 63 kg., 600 gr.

KILNUS BŪDAS REIŠKIASI KILNIAIS DARBAIS; NIEKAS NEIŠDUODA ŽMOGAUS DAUGIAU, KAIP JO ELGESYS. Spencer.

„LITUANO"
Pataiso - atnaujina automobilius.
Moderniškos dirbtuvės savininkai
ŠNIOKAS ir JANUŠAUSKAS
Paraguay 3891 T. E. 71 - 9132

PAN - AM - TUR
PAKETAI IR LAIVAKORTĖS
Visa kas turi ryšio su KELIONĖMIS ir PARAMA, geriausiomis sąlygomis. Oficialės kainos. Patarnavimas nemokamas. Teiraukitės:
TUCUMAN 646 — Buenos Aires
Atstovai visose pasaulio šalyse.

VASAROJANT KORDOBOS KALNUOSE
"Lituania"
suteikia pensionistams geriausius patogumus. Lietuviška virtuvė.
Rezervuodami kambarius rašykite:
Sr. JOSĖ PALŠIS
VILLA RUMIPAL, Prov. Córdoba
Prie pat ežero Calamuchita.

JUSTINO VALAIČIO VIEŠBUTIS
„SAN MIGUEL"
Rio Ceballos-Sierras de Córdoba
Teléfono del Estado 65
27 kambariai, nuo 23 iki 25 pezų su puikiu maistu. Maudymosi pileta, šokių aikštė, baras, kalnų šaltiniai. Darykite rezervacijas telefonu, telegrafu arba laiškais. Veikia vasarą ir žiemą.

NAUJIENA RŪKYTOJAMS!
„ENLU"
(Marca Registrada)
1 — Manija
2 — Tabaco
3 — Papel
Daug sutaupysi jei cigaretesu aparatu „Enlu" pats namie darysi!
Su aparatu „Enlu" gausi cigaretes su filtru ir be filtro
greitai, gerai ir pigiai
Siunčiamas apdėtu mokesčiu (contra reembolso). Kaina $15 m/n su persiuntimu. Praneškitivo adresą laišku ir aparatą gausite namus.
E. Rohde c. Juan Jaures 2 Malaver FCNGBM Prov. Buenos Aires.

Casa Musketas
Savininkas Adolfas Muškėtas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50 - 5948.
Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

LIETUVIŠKA STIEPO IŠDIRBINIŲ PARDUCTUVĖ
Gaminama ir parduodami gražiausio stiliaus stiklai. Restoranams, viešbučiams, kams, kavinėms, šeimoms pilnus junginius atskiroms dalims.
Išnuomuojam pikams ir didžiuliams pokiliams.
SAVININKAI:
P. VIDŪNAS, Dr. MASIULIS ir VL. PALAČIONIS
Gatvė Zavta 551, T. E. 61-8765 ir
Dr. Juan Iera 1694, T. E. 61-8690.
BUENOS AIRES

JUAN V. LIMBA
Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir pataisymai.
2 a. Santa Rosa 3565
TE: 740 - Florida - 3663

„BRITANIJOS LIETUVIS"
Didžiausias savaitraštis vakarų Europoje, gausiai iliustruotas, 6 pusl. dydžio. Metams 5 doleriai. Susipažinimui 1 num. siunčiamas nemokamai.
„Britanijos Lietuvis"
2, London Mews, London St., London, W. 2. G. Britain.

LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA
„A L S"
Suveda knygas ir prirengia balansus ir inventorius.
Sutvarko mokesčius (Réditos, Ventas, Act. Lucrativas, Ganancias Excesivas, Aprendizaje)
Likviduoja algas, pensijas (jubilaciones) ir kt. įmokėjimus sąryšy su personalu.
Formalizuoja naujų įmonių steigimą, veikiančiųjų praplėtimą ar likvidavimą.
Teikia patarimus organizaciniais, aministraciniais ir legaliais klausimais.
Casilla Coreo 2265 T.E 32 - 3545.
Buenos Aires.

Korespondentai rašo

BRAZILIJOS LIETUVIAI

SUSIORGANIZAVO LIETUVIAI MENININKAI

S. Paulyje įsikūrė „Menininkų Klūbas", ir jam dabartiniu metu priklauso šie lietuviai menininkai:

Solistai - dainininkai — Kazys Ambrozevičius, Vincas Laurinaitis, Ona Žibienė ir J. Joteikaitė.

Muzikai — Aleksas Ambrozaitis ir Feliksas Girdauskas.

Dailininkai — V. Stančikaitė, Antanas Kairys ir Antanas Navickas.

Scenos — rež. Alfonsas Žibas, ra šytoja Karolė Pažeraitė ir poetė Magd. Vinkšnaitienė.

M. Klūbo Valdybą sudaro — K. Am brozevičius, pirm., A. Žibas, sekret. ir A. Kairys, iždininkas.

Iki šiol Meno Sambūrio dalyviai turėjo dvi sueigas - arbatėles — rugsėjo 20 d., Lietuvos Konsulo S. Paulyje p. Al. Polišaičio bute ir lapkričio 5 d., Sambūrio pirmininko p. K. Ambrozevičiaus naujuose namuose, Rua Curapace 108. „Ž". — A. K.

Bulotai ir Silickai

„Žinių skaitytojas Ignas Bulotas su žmona Konstancija Kalasūnaite - Bulotiene gyvena S. Paulyje, Rua Costo Pinto, 179. Jų sūnus — Antanas, 20 m., yra diplomuotas buhalteris ir tarnauja kompanijoje „Brasampo Importador"; Vytautas, 15 m., pradės lankyti komercijos mokyklą.

Ignas Bulotas kilimo iš Ručkūnų km., Vilkijos valsč., savo laiku apkeliavo čekoslovakiją, Austriją, Jugoslaviją, Prancūziją, Egiptą, Turkiją, Siriją, Vokietiją ir kitas šalis. Yra didelis lietuviškos spaudos mylėtojas.

Igno Buloto brolis — Stasys Bulotas gyvena JAV, o jo du sūnūs — Arnestas ir Algirdas — yra JAV avia cijos karininkai; dukterys — Aldona Prancūzų kalbos mokytoja ir Birutė — Kūno Kultūros mokytoja.

Jonas Selickas, neseniai baigęs Brazilijos žemės ūkio ministerijos kursus, taipgi yra didelis „Žinių" remėjas. Jo duktė Danutė, dirbusi JAV konsulate, rugsėjo pradžioje išvyko į JAV, sykiu su savo vyru, aviacijos techniku ir trimis vaikučiais. „Žinios".

Ūkininkai Paranoje

Be lietuvių ūkininkų būrelio pietų vakaruose, Vila Vermonde, ir valstybės viduryje, apie Pontą Grossą, arčiau jūros, apie Curitibą, pats branduolys yra Paranos šiaurėje. — Arapongas apylinkėje ūkininkauja Jonas Dačiulis, Ignas Norvila, Ben. Zumas, V. Zumas, Pr. Bundžius, Kazys Jurkšas, Ant. Ramanauskas, Pr. Kriaučiūnas, Ant. Gustys, Povilas Šalkys, Br. Šneideris, Jonas Judeikis, J. Kuzma, — vieni arti Arapongas miesto, kiti kiek toliau — prie Sabaudijos, Astorgos, Sanges. Rolandijos, Cambaros ir Ceboleiro ruože ūkininkauja Beleckai, Brazauskai, Matukoniai, Gilvičiai, J. Šiurkus, J. Jasiūnas, Pauliukevičiai, J, Mikšukas ir J. Šimbelis (Sanges), A. Arbanavičius: prie Jahatizinho — M. Gleibus, prie Andiros — B. Jasenavičius, prie Joaquim Tavora — K. Mitkus, A. Janavičius, Ant. Jonaitis, Povilas Daunoras ir kt. Dauguma Paranos šiaurėje ūkininkaujančių lietuvių verčiasi neblogai, tūli net gerai prasigyvenę — turi pakankamai gyvulių, reikalingas mašinas, o kai kurie įsivedę elektrą, turi radiją ir kitus patogumus.

— A. Vosylius, kaipo spaudos fotografas, išgyvenęs 20 metų Rio de Janeiro, nusipirko tris sklypus ir pasistatė gražų namą su foto studija Sao Paulo provincijos miestelyje Cam pinas, į kur persikėlė gruodžio mėnesį, 1950. Savo nuosavybėn įdėjo apie milijoną kruzeirų.

— Bolys Kavaliauskas nuo 14. XI. 50 guli džiovininkų ligoninėje Miteroy. Baltasis maras, alkoholio pa sekmės, daug Brazilijos lietuvių nuga beno įkapus.

— Juozas Genevičius, 11. XI. 50, Rio de Janeiro apsivedė su stambaus verslininko dukra.

— „Dainavos" paskutinis va karas gerai pavyko. Tik Stasys Simanavičius davė daug darbo iš Austra lijos grįžusiam p. Antanui Gauliai ir p. W. Kyzeliui, kurie, kaipo tvarkdariai jį palaiké girčiausiu iš visos ger biamos publikos ir mesdami iš salės sužalojo. Ed. Girčis.

A. JANULAITIS ir B-vė
Stato naujus namus. Taiso ir remontuoja senus
Cor. Brandzen 2786 — Sarandi

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

MUZIKAS JONAS KASELIŪNAS BRAZILIJOJE

Buvęs DP, Brazilijon atvykęs prieš porą metų, apsigyveno Belo Horizonte, J. Kaseliūnas, savo gabumais pasižymėjo Lietuvoje, todėl ir dabar dirba savo srityje — dalyvauja Belo Horizonte radijofone, simfoniniame orkestre ir dažnai vienas koncertuoja. Gauna gerą atlyginimą.

J. Kaseliūno sesutė Malia ir jo švogeris inž. Vilius Štaudė, gyvena Vila Zelinoje. Inž. Štaudė jau virš 2-jų metų dirba vyr. inž. Jafeto tekstilės fabrike ir per tą laikotarpį, jam vadovaujant, buvo atlikti dideli mašinų permontavimo darbai.

Villa Zelinoje gyvena ir kita J. J. Kaseliūno sesutė Frida su vyru Kęstučiu Sipavičiu, buvusiu Klaipėdos ir Šiaulių Prekybos Instituto vyr. lektorium, o dabar dirba vienoje firmoje gamybos vedėju. — Žinios.

IŠKEIKTA KNYGA!

Brazilijos ir kitų kraštų lietuviškose parapijose uoliai platinama V. Krevės paskutinė knyga „Dangaus ir žemės Sūnūs" vysk. V. Podolskio iškeikta. Išvadinta eretiška ir kaip „literatūros benkartas" ji pasmerkta sudeginti ant laužo...

Tikimasi, kad po tokios vyskupo padarytos „reklamos", tos knygos pir kėjų atsiras dvigubai ir teks išleisti dar vieną laidą... Garnys.

— LIETUVIŲ Sąjungos Brazilijoje nariais - kandidatais įstojo: Alfonsas Kublickas, Antanas Tamašauskas, Jonas Chorociejus, Jonas Šepetauskas ir Stasys Vencevičius.

Mokyklų reikalas

Dr. J. Basanavičiaus Mokyklos Rėmėjų Būrelio susirinkime LSB Valdybos atstovas Br. Stankevičius, atsakydamas į duotą klausimą, paaiškino, kad brazilėms mokytojoms, kurios vadinamose lietuvių mokyklose moko tik brazilišką, algas moka Lietuvių Sąjunga Brazilijoj, ir jokios paramos nei LSB, nei jos mokyklos iš valdžios negauna, nors jas lanko įvairių tautybių tėvų vaikai, kurie beveik visi čia gimę, t. y. Brazilijos piliečiai. LSB Valdyba jau seniai klebinanti atitinkamas valdžios įstaigas, kad nors dalį tos naštos nuimti nuo lietuvių pečių. Norima išsiderėti, kad valdžia duotų nors apmokamas mokytojas braziles, o Lietuvių Sąjungai Brazilijoj ir mokyklų rėmėjams paliktų rūpintis tik lietuviška mokyklos puse ir ūkio reikalais.

Šiandie turime labiau džiuginantį atsakymą. — Buvęs LSB pirm. Al. Bagdonas, kuris per trejus metus pats vedė šį reikalą, paskambino redakcijai pranešdamas, kad LSB registracija Socialinės Pagelbos Departamente jau pravesta. Reiškia, kad gavimui lietuvių mokykloms vietinės valdžios paramos, pagrindas jau padėtas. — Ž.

ISPANIŠKAI KALBANTI J. A. VALSTYBĖ

Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra viena valstija, kur yra dvi oficialinės kalbos, anglų ir ispanų. Ta valstija yra Naujoji Meksika. Ten visai dar neseniai daugumas gyventojų kalbėjo ispanų kalba. Naujosios Meksikos ispaniškai kalbantieji gyventojai nėra ateiviai iš Europos, bet senesnieji tos valstijos gyventojai, kurie ten apsigyveno daug seniau, negu angliškai kalbantieji žmonės kolonizavo plačius dabartinių Jungtinių Amerikos Valstybių plotus. Po 1848 metų karo su Meksika Jungtinės Valstybės prijungė didelius žemės plotus iš Meksikos su visais vietiniais gyventojais. Kadangi ispaniškai kalbančių gyventojų Naujojoj Meksikoj buvo dauguma, tai jų kalba, šalia anglų kalbos, buvo oficialinė tos valstijos kalba.

1938 metais statistika rodė, kad Naujojoj Meksikoj 52% gyventojų kalbėjo ispanų kalba ir 48% anglų kalba. Toks paskirstymas buvo neskaitant indijonų. Bendras gyventojų skaičius toj valstijoj tada siekė 525,000

Dabar vaizdas pasikeitė. Gyventojų skaičius Naujojoj Meksikoj padidėjo, bet padidėjo daugiau angliškai kalbančių žmonių, kaip ispaniškai kalbančių. Dabar Naujojoj Meksikoj priskaitoma 651,000 gyventojų ir iš jų 60% kalba angliškai, o 40 procentų ispaniškai. Veik visas gyventojų prie auglis, 125,000 žmonių, yra atsikraustę iš kitų Amerikos valstijų ir kalba angliškai. Ispaniškai kalbantieji žmonės ten liko nusmelkti, nors politikoje jie vis dar turi didelę įtaką, bet gyventojų pasiskirstymas pagal kalbas greit atsilieps ir vietinėj politikoj. Keleivis.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

KORESPONDENCIJOS

ARGENTINOS PAVASARIS IR MES

Reportažas iš Avellanedos

Svetur puošnūs parkai ir rūmai,
Neatstoja sodelio nei pirkios gimtos.
Svetur puošnios rožės neatstoja dil[gių,
Augančių Tėvynės patvoriuos —
Svetur nyku be bijūnų ir rūtų...

Kur nueini, kur pažvelgi šiuo europietiško rudens metu, Argentinoje matai kléstintį pavasarį, visu savo grožiu; miestų alėjų medžiai sodriais lapais dengia cementuota žemę, parkuose žaliuoja žolynai, o gėlynuose skleidžia gėlės purpuro žiedus. O kokį džiagsmą ir liūdesį tenka pergyventi, kai ekrane - filmoje pamatai LIETUVĄ, gimtas sodybas, o neretas ir pats save dirbantį laukuose, tautinių šokių sukuriuose arba buvusios šaunios kariuomenės gretose.

Todėl nenuostabu, jei Argentinos lietuviai, nežiūrint amžiaus, luomo bei pažiūrų, taip gausiai atsilanko į dažnai p. GILVYDŽIO rodomas lietuviškas filmas. Tomis dienomis iš toliausių Buenos Aires apylinkių suvažiuoja lietuviai, ko kitais atvėjais retai taip būna. P. Gilvydžio asmuo Argentinos lietuvių tarpe yra labai reikšmingas, nes tik dėka jo nuolat tenka vaizdais sugrįžti ten iš kur išvykome ar tapome okupantų išvaryti.

Lapkričio mėn. 5 diena Buenos Aires lietuviams būtų buvusi nei kiek neskirtingesnė nuo kitų Argentinos pavasario dienų, jei tą dieną nebūtų įvykęs lietuviškų filmų demonstravimas Buenos Aires lietuvių parapijos salėje, Avellanedoje. Jau gerokai prieš seanso pradžią pradėjo rinktis lietuvių būriai. Nesivėlinau ir aš. Kada įlipau į autobusą, pamačiau, kad beveik pusė keleivių kalba lietuviškai, ko nepastebėjau per dvejus metus. Nors iš veidų ir apsirengimo atrodė jie viskuo patenkinti, bet jų širdyse viešpatavo Tėvynės ilgesys.

— Kad tik nepasivėlintume, — žiūrėdama į puošnų laikrodėlį kalbėjo žvali moteris, — nes nemačius filmos pradžios nebus tiek įdomi pabaiga.

Autobusas laiku mus atvežė. Už kelių minučių salėje užgeso šviesa, suskambėjo lietuviška daina, o brangios Tėvynės vaizdai mirtinai tylai užburė žiūrovus. Subanguoja ekrane gintarinė Baltijos Jūra, kurios banguose nesa netuviską laivą. Kai putojančios bangos užlieja smėlėtus krantus ir vėl pasitraukia į jūrą, norisi bėgti surinkti išplautą gintarą — Baltijos ašaras. Slenka pro akis Klaipėdos, Nidos, Birštono, Kauno, Kulautuvos ir kiti Lietuvos vaizdai, kuriuos lydi daina „Leiskit į Tėvynę". Širdį graudina liūdesys, akis drėkina ašaros ne tik moterims, bet ir vyrams.

Sekmadienio rytas Lietuvoje: Senos motulės skuba į bažnyčią. Jų veidai vargo išvagoti, bet linksmūs ir ramūs, nes jos savo Tėvynėje. Vingiuojasi kelias į kuklią sodybą per javais banguojančius laukus. Pievose šienpiovių pulkai, o su jais ilgakojis garnys. Prasivėrus lietuviškai kléčiai, sesės išnešė gausybę puikių audimų. Bežiūrint lietuvaičių kraitį atėjo saulėlydis: tolumoje nusėdo saulė, prasidėjo naktis ir tuo užsibaigė pirmasis filmos seansas. Salėje šviesa. Žiurovai dalinasi įspūdžiais.

— Dievas žino kada galėsim pamatyti tą viską tikrovėje, — šluostydama ašaras nuo rausvų skruostų kalba į kaiminką pusamžė moteris.

— Kaip būtų malonu aplankyti ten esančius gimines, — atsiliepia kita.

— Mamyte, važiuokim kada nors į Lietuvą, — ispaniškai prašo geltonplauké mergaitė motinos. Motina nerasdama tinkamo atsakymo tyli ir glosto mergaitės plaukus. Pagaliau atsako: „Važiuosim kai tu paaugsi".

Vėl salėje tamsu, o ekrane Lietuvos pavasaris, vasara, ruduo ir žiema. Skraido bitės gėlių žieduose, noksta sodų vaisiai, žemę dengia balto sniego patalas. Štai istorinio, 1939 metais Lietuvos Kariuomenės žygio į Vilnių vaizdai. Šauniąją Lietuvos Kariuomenę ekrane, žiūrovai sutinka su audringomis ovacijomis. Tvirtai žengia kariai į savo amžiną sostinę Vilnių, kuri buvo daug metų pagrobta lenkų. Vilniaus lietuvaitės meta kariams gėles po kojų... Filmoje matomas Vilniaus krašto lietuvių džiaugsmas, mums šiandieną dvigubina liūdesį nes...

Kada kariuomenė įžengė į Vilnių ir Gedimino kalne iškėlė Lietuvos vėliavą, minios civilių ir karių suklupo maldai prie Aušros Vartų.

Vilniaus atgavimo vaizdais baigėsi lietuviškų spalvotų filmų demonstravimas. Apleidžiančiųjų salę lietuvių veiduose matėsi liudesys, Tėvynės ilgesys ir sužadinta meilė.

Nors tos filmos yra labai senos ir negarsinės, tačiau jų demonstravimas išeivių lietuvių tarpe yra nepaprastai reikšmingas. Būtų labai naudinga šias filmas padauginti ir paskleisti į viso pasaulio lietuvių kolonijas. Šiuo metu atrodo daugiausiai jos demonstruojamos tik JAV ir Argentinos lietuvių kolonijose, kurių padauginimas tik čia ir turėtų būti padarytas. Ką atlieka šios filmos propagandos srityje to negalės niekada atlikti jokios paskaitos nei knygos, nes jaunajai lietuvių kartai ir seniau Lietuvą palikusiems broliams jokiu būdu negalima įrodyti, kas buvo nuveikta Lietuvos atstatyme per dvidešimt laisvės metų, kokia graži ir turtinga Lietuvos gamta, papročiai ir dainos. Tik demonstruojant filmas turėtų būti kreipiamas didesnis dėmesys į paveikslų sustatymą, muzikos bei žodžių pritaikymą.

Leonas Kančauskas.

Aukso Išdirbinių Fabrikas
JUSTINO VALAIČIO
Daro naujus ir perdirba iš auksc žiedus, apyrankius, retežėlius, vyrams ir moterims. — Parduoda laikrodžius:
CORDOBA 2019 - 2-ras aukštas
T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

Baras - Restoranas
"EL RAPIDO"
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

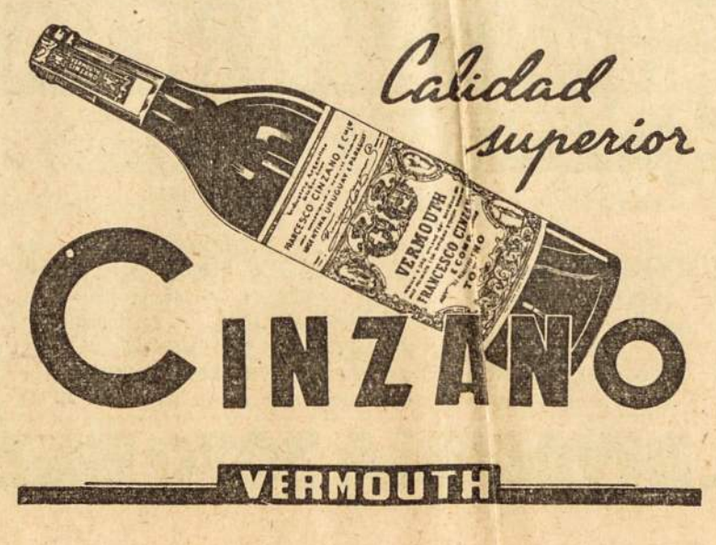

S. L. Arg. Veikimas

PRANEŠIMAI

— S. L. ARG. 2 sk. visuotinas na ų susirinkimas įvyks Susivienijimo nuosavybėje 23. XII. 50, 16 val. as skyriaus valdybos ir atstovų rinmai. Prašoma nesivėluoti.

L. Kucinas, 2 sk. pirm.

SUSIVIENIJIMO PIKNIKAS QUILMES

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje raugijos piknikas Quilmes parke Los Robles" įvyks sekmadienį, Gruo žio - Diciembre 17, 1950, nuo pat ryto iki nakties.

Visi skyriai organizuoja ekskursias piknikan autais - kamionais.

Visą šio pikniko tvarką veda pirmasis Skyrius. Rengėjai.

— REIKALINGA šeima Susivienimo nuosavybei saugoti nuo 1. XII. 950. Raštiškus pasiūlymus adresuoti S. L. A. C. Valdybai: Av. San Martin 5215, Lanus Oeste.

VARGDIENIO PIKNIKAS 17. XII. 50.

Berisso Lietuvių Savišalpos ir Kultūros Draugija (b. Vargdienis) ruošia didelį pikniką gruodžio 17, 1950.

Nuo pat ryto vyksta visi užsisakiusieji asado pietus; paskui atvyksta visi piknikuotojai.

Vieta: Playa Municipal, Berisso.

Koresp.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Priima „A. L. Balso" pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR

Nepaprastas - Įdomus - Naudingas
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO KALENDORIUS 1951 METAMS
Spausdinamas Savoje Spaustuvėje

Consultorio Dental MITRE
DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

Beskausmis gydymas, traukimas, blombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgameté praktika. — Prieinamos kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val.
Av. MITRE 714. T. E. 22-5966 AVELLANEDA

Atostogos ir Poilsis
Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atostogauti J. A. Burokų
Žemaitijon
SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO
Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezervuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida 165 (Galeria Guemes) piso 5, esq. 529. T. E. 33-9584.

Nauji Kapai

TERESĘ VILEIKYTĘ PALAIDOJUS

Lapkričio 19, 1950, Villa Carazoj nuo džiovos ligos miré Teresė Vileikytė, tesulaukusi vos 14 metų amžiaus. Didžiausiame nuliūdime Argentinoje liko našlaičiai — brolis Olesius 20 metų amžiaus ir sesuo Katalina 7 metų, kurie randasi Jono ir Marcelės Pabėgų globoje.

Palaidojimui aukavo: J. Pabėga ir D. Rocco po $ 50; J. Greičius ir A. Knatiukas po $ 20. Po $ 10 aukavo: S. Peleckienė, J. Jurkevičius, K. Keršulis, M. Bernotavičius, N. K., A. Sabaliauskas, T. Leknickas, M. Graliauskienė, J. Jacina, A. Beiga, A. Jurkevičius, R. Beinoravičienė, A. V., M. C., Bustas, O. Galvelienė, D. B., A. H., A. B., T. Pažėra ir O. Rastenienė.

21. asmuo aukavo po $ 5, J. Burba $ 4, 5 asmenys po $ 3, 9 po $ 2, trys po $ 1, R. Sarate 0.70 ir S. Kuleša 0.50.

Viso $ 557.20, kurie tapo įteikti jau nuolės palaidojimui. Aukas rinko J. Greičius ir M. Bernotavičius.

Vainikus atsiunté Jonas Pabėga su šeima, brolis ir patėvis.

Visiems aukavusiems ir dalyvavusiems laidotuvėse priklauso didelė padėka.

Jurgis Greičius ir M. Bernotavičius.

BRAZILIJOJE ŽUVO LIETUVIS KAREIVIS

Aleksandro ir Elenos Godliauskaitės Abeliūnų sūnus, Zenonas Abeliūnas, 19 m. amžiaus, einant tarnybos pareigas Brazilijos kariuomenės Bario de Paraizo iguloje, 19. XI. 50, piktadarių tapo nužudytas.

Giminės ir draugai „žiniose" reiškia užuojautą jo tėvams, broliams ir seserims.

BRAZILIJOJE MIRĖ

Aleksandras Parokas, siuvėjas, 40 m. amžiaus miré Rio de Janeiro lapkričio 20, 1950. (Apie jo susirgimą jau esu rašęs „A. L. Balsui").

Antanas Rauliškis, kilęs iš Alytaus, atvykęs Brazilijon 1929 m., miré lapkričio 20, 1950 Sao Paulo mieste, staiga, nuo širdies ligos. Liko žmona, sūnus ir dvi dukterys.

Kazys Vikšnys, senas „jūrų vilkas", gimęs Seredžiaus valsčiuje 1944 metais nuo norvegų laivo (plaukusio po anglų vėliava) pasiliko Rio de Janeiro uoste ir iki lapkričio 7, 1950, gyveno be darbo. Vaikščiojo po uostą ir patarnaudavo įvairių tautų jūrininkams. Kada turėdavo pinigų, tai miegódavo viešbutyje, o kada neturėdavo, tai miegodavo ant akmeninio suolelio parke, ant kurio ir numiré. Policininkas, rytui auštant, jį budino, bet jis jau nepabudo, nes buvo miręs. žmogų pražudė alkoholis.

Ed. Girčis

Antanas Paršelis, 48 m. amžiaus, miré lapkričio 4, 1950. Brazilijoje liko žmona ir duktė. Buvo „žinių" skaitytojas.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas. Užsakymus priima ir su savo medžiaga. Tartis vietoje:
JONAS PAULAUSKAS,
C. 1, Nr. 1732, V. S. Carlos, Berisso.

Despensa "La Fe"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Costa Rica 4401
Telefonas 72. Parque 4020

ŽMOGUS AIDAS

KRISTAUS UGNIS IR ŽMONIŲ UGNYS

Aš atėjau ugnies sviesti žemei, ir kaip noréčiau, kad ji jau būtų uždegta! (Lk. 12, 49).

Kristaus kaip ugnies nešėjo vaizdas mums neįprastas, net siaubingas. Mes žinome, kad ugnis visa naikina ir paverčia pelenais. Prisiminkime tik tuos didžiulius Europos miestus, bombomis išdegintus per praėjusį karą! Prisiminkime Hiroshimos miesto likimą! Bet ir milijoną kartų už atominę kaitrą karštesnė ugnis néra tokia baisi, kaip neapykantos ugnis, kuri dega žmonių širdyse. Musulmonas pjauna indusą, indusas — musulmoną. Vienos rasės žmogus, kaip tas katinas, pamatęs savo giminės kitokį plauką, pučiasi prieš kitos rasės žmogų. Komunistinėse valstybėse šiandien net jaunimui skiepijama neapykanta laisvoms pasaulio tautoms, kaip nacionalistinės diktatūrose ji buvo kurstoma prieš kitų tautybių žmones. Darbininkas griežia dantį darbdaviui, todėl kad pastarasis daug turi ir šykščiai apmoka darbą. Darbdavys yra pasipiktinęs darbininku, kad jis reikalauja daugiau, negu vertas jo darbas. Šita neapykantos, mažų mažiausiai, nenuoširdumo ugnis dega ir krikščionių tarpe. Viena konfesija su panieka ar puikybe žiūri į kitą konfesiją, užuot abi kartu iekojusios Dievo tiesos vieningai ir su meile. Šita nemeilės ugnis dega net vienos parapijos ribose. Du asmens sėdi vienas šalia kito sekmadienį bažnyčioje, bet dvasia jie yra toliau vienas nuo kito, negu Amerika nuo Europos. Taip, visur dega šita ugnis; ne meilės, bet neapykantos ugnis, rūstumo ugnis, agresyvumo ugnis.

Ir štai, į šitokį mūsų pasaulį ir gyvenimą Kristus prabyla savo žodžiu: „Aš atėjau ugnies sviesti žemei!" Kristaus ugnis yra kita ugnis, nauja ugnis, ugnis iš dangaus. Ji yra ugnis, kuri sudegina mūsų neapykantos ugnį. Ji yra Dievo malonės ugnis, kuri atleidimu sunaikina mūsų nuodėmę. Ji yra Dievo meilės ugnis, kuri bedievį perlydo į krikščionį, pasaulio žmogų į Dievo žmogų, žmogų žvėrį į žmogų angelą. Ji yra Dievo žodžio ugnis, kuri įstengia suvirinti ir šaltą tavo užkietėjusios širdies akmenį ir iš jo padaryti minkštą, Dievą ir artimą mylinčią, širdį. Tai yra ugnis, kurios sviesti žemei Kristus atėjo. Karšta yra šita ugnis! Ji suėda tavyje visa, kas netyra, kas nekilnu, kas pikta. Ji suėda tavyje senąjį žmogų, kuris maištingai priešinasi Dievui. Ji sunaikina visokį žmogaus pasigyrimą savo gerumu ir teisumu. Tai skaudi ugnis! Bet ji yra išganinga ugnis. Ji paverčia pelenais tave, Dievui numirusį, kad sutvertų iš tavęs naują, Dievui gyvą ir naudingą žmogų.

Kas kliudo, kad šita ugnis, Kristaus ugnis, dabar pat nebūtų ir tavyje uždegta?

DVASINIO TURINIO LITERATŪROS GALIMA VELTUI ĮSIGYTI RAŠANT Į MŪSŲ RAŠTINĘ JAV
LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA INCORPORATED
P. O. Box 488, Chicago 90, Illinois, USA

RESTORANAS — BARAS
A. Degulis, P. Olišauskas ir A. Švarlys
savininkai
Geras valgis. Pirmos rūšies gėrimai. Nebrangios kainos.
c. Pedro Mendoza 2117.
Tel. 21-2952

Visi Buenos Aires Lietuviai Linksmai Sutiks NAUJU 1951 METUS — Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KIČBE

GRUODŽIO 16 D., ŠEŠTADIENĮ, 21 val. nepaprastas šokių vakaras visiems geros nuotaikos mėgėjams, orkestrui „Baltica" griežiant.

GRUODŽIO 23 D., ŠEŠTADIENĮ nuo 16 val., Draugijos „Estonia" eglutė.

GRUODŽIO 25 D., PER KALĖDAS nuo 16 val. Latvių Sąjungos Argentinoje eglutė.

GRUODŽIO 31 D., SEKMADIENĮ, 21 val. bus labai iškilmingas Naujųjų 1951 Metų sutikimas!

Kartu dalyvaus estai ir latviai. Tai bus tikras pabaltiečių susiartinimo pasižmonėjimas. Šokiams grieš orkestras „Baltica".

A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS POSADAS MIESTO TEATRE

Misiones sostinė, Posadas, 1.100 kilometrų nuo Buenos Aires, užkvietė koncertuoti žinomą lietuvį pianistą Andrių Kuprevičių.

Posadas municipaliteto teatre telpa 1.000 žmonių. Koncertą globoja pati Posadas miesto valdyba. Apart vietinės inteligentijos, Kuprevičiaus koncerto nekantriai laukia inž. Liūdas Stašaitis su šeima, p. Kliukas su skaitlingais savo prieteliais ir jo turimos automobilių atstovybės klijentais.

Koncertas įvyks už poros savaičių.

DAUMANTAS NAMIKAS VYKSTA MENDOZON

Architektas Daumantas Namikas pasirašė sutartį su hidrauliškų stočių statybos firma ir išvyksta keturiolikai ménesių į Mendozą, su ménesiniu atlyginimu $ 2.400. Sykiu važiuoja ir ponia Irenė Gasevičiūtė Namikienė.

Mendozoje nuo seniau gyvena buvęs tremtinys Vytautas Sedžius, kuris ten yra statybos firmos dalininku ir dirba prie valstybinės statybos „Ciudad Evita". Be to, Mendozoje antras metas dirba Enrigue Černiauskas, baigęs aukštesnę technikos mokyklą Buenos Aires mieste. Jis ten gyvena su savo žmona, ponia Markuškyte Černiauskiene. Abu Černiauskai gimę Argentinoje. Mendozoje taipgi įsikūrė iš tremties, atvykusi telšiškių kirpėjų Endriuškų šeima.

— INŽ. JONO ČEKANAUSKO ir ponios Katalinos Povilavičiūtės Čekanauskienės dukrė Blanca ir sūnus Ruben priėmė pirmą komuniją. Ta proga 2. XII. 50 gerb. Čekanauskų namuose įvyko gražios vaišės, dalyvaujant skaitlingiems vaišingų šeimininkų prieteliams.

— ANTANAS MOTIEKŪNAS, iš Anglijos atvykęs pas savo brolį Argentinon, padavė prašymą JAV konsului išvykimui į JAV pas kitus giminės.

— STASYS ŽVIRBLIS ir Alfonsas Armonas, iš Venezuelos persikėlę gyventi Argentinon, patenkinti, kad gali rimtai kurtis ir užmiršti tremties vargus.

GRAŽIAI PASIRODĖ JAUNIEJI SKAUTAI

1950 m. lapkričio 25 dieną, Lietuvių Parapijos Salėje įvyko ilgai lauktas skautų vakaras.

Programos pirmoje dalyje, kurią išpildė jaunesnieji skautai, buvo suvaidintas dviejų veiksmų B. Buivydaitės scenos vaizdelis „Mėlynasis drugelis", kuris paliko publikai labai malonų įspūdį.

Antroje programos dalyje jaunesnių jų skautų choras, vadovaujamas vieno iš jauniausių skautų padainavo: „Nusileido saulužėlė", „Plaukė žąselė", „Girdėjau, girdėjau" ir kt.

Trečioje programos dalyje jaunesniųjų skautų tautinių šokių šokėjai (8 poros), gražiai sušoko „Suktinį", stilizuotą „Noriu miego" ir „Kalvelį", ir tuo užbaigė savo, turtingą ir didelio pasiruošimo reikalavusią programą.

Po programos prasidėjo publikos šokiai, pradėti, kaip visada per skautų vakarus, tautiniais šokiais.

Bendrai imant, ši skautų vakaro programa, paliko publikoje didelį įspūdį ir dėkingumą skautams, kurie juos mokėjo sužavėti savo gražiomis dainomis, tautiniais rūbais, sušoktais šokiais, savo skautišku elgesiu ir tikslais.

Lai būna mums leista išreikšti savo padėką šiai kilniai organizacijai su viltimi jos vakarą vėl netolimoje ateityje pamatyti! J. R.

BUVO DIDELĖS VAIŠĖS MUŠKETŲ NAMUOSE

Adolfo ir Pranės Liceo Mušketų sūnui Adolfui 9. XII. 50, sukako 5 metai amžiaus. Ta proga jo tėvai sukvietė daug svečių į savo namus, Sanabria 2790, Buenos Aires, kur įvyko tikrai gausios vaišės. Dalyvių tarpe matėsi žymios lietuvių šeimynos:

K. Deveikiai - Pipirai, J. Valečkai, J. čikštai, K. Kaminskai, J. Grudzinskai, J. Janulioniai, P. Čepai, S. Katinai, A. Kiaulėnai, A. ir G. Krasauskai, J. Čiolnai, A. Kėkštai, J. Aukštikalniai, B. Eidukoniai, A. Lukšėnai, J. Vinkšneliai, P. Zuozai, A. Tumėnai, J. Krikščiūnai, J. Kanapinskai, J. Pavilėnai, J. Jankauskai, F. Kamaičiai, Dr. R. Silvetti su šeima, Dr. Olmos su šeima, malonios šeimininkės tėvai su jos sesute, šeimininko brolis Leonas Mušketas su šeima, kurie daugiausia darbo nešdami skanius valgius ir gėrimas į specialiai paruoštus ilgiausius stalus.

Pavienių tarpe matėsi daug lietuvių ir vietinio jaunimo: kun. dr. K. Černiauskas, broliai Čebiai, D. Pocius su Argentinoje viešinčia sesute, Josephine N. Pociūte iš New Yorko, A. Jurėnas ir kt.

Daug nuotraukų padarė rotografai K. Dobkevičius ir J. Zubrickas. Per garsiakalbį svečių vardu padėkos žodį maloniems šeimininkams tarė „A. L. Balso" red. K. Norkus, pabrėždamas brolių Mušketų pavyzdingą sugyvenimą, kurie, nugalėję sunkias gyvenimo sąlygas išvystė stambią muzikos instrumentų firmą ir net savo plokšteles išleido.

Gražiai pagriežė Mušketų orkestras su A. Patapavičium. Griežia akordeonu ir ponia Patapavičienė, estų tautybės, bet Argentinoje puikiai išmokusi kalbėti lietuviškai.

Po to kaip mažasis Mušketukas užpūtė 5 žvakutes torte, jaunimo šokiai tęsėsi iki ryto. L. N. Valečka.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKIMAS

Kuriamos Apylinkės

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikino Organizacinio Komiteto įrinkime 3. XII. 50, po einamųjų klausimų aptarimo, nutarta įkurti Argentinos Lietuvių Bendruomenės apylinkes visose lietuvių gyvenamose vietose.

Jau dabar pat, kol eina A. L. Bendruomenės statutų išdirbimas ir jį paruošiamieji darbai, kolonijų vedėjai prašomi atsiliepti A. L. B. apylinkių kūrimo reikalu.

Ministerio žodis

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikinąjam Organizaciniam Komitetui.

Gerbiamieji Tautiečiai: —

Su malonumu gavau Tamtstų spalio 22 d., 1950 m., raštą, kuriuo pranešė Argentinos Lietuvių Bendruomenės steigiamojo susirinkimo padarytą kilmingą pareiškimą dėl visiško sėdaruom ir paramos Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, Lietuvių Pasuntiniams ir Amerikos Lietuvių Tarybai bendrame lietuvybės išlaikymo ir Tautos išlaisvinimo darbe.

Iš savo pusės sveikinu Argentinos Lietuvių Bendruomenę, nuoširdžiai linkėdamas įtraukti į bendrą lietuvybės darbą kuoplačiausius Argentinos lietuvių sluogsnius ir reikšdamas viltį, kad netolimoj ateity vėl išvysime laisvą mūsų Tėvynę.

Dr. Kazimieras Graužinis
Lietuvos Ministeris P. Amerikai
Motevideo, 24. XI. 50.

VYTAUTAS - VIKTORAS LUKŠAS, sunkaus svorio boksininkas, Buenos Aires provincijos čempionas, 7. XII. 1950, Buenos Aires Luna Parke įvykusiose bokso rungtynėse dėl atrankos į Pan Amerikos pirmenybes, punktais laimėjo prieš to paties svorio boksininką, Mauro Cia.

— JONAS GRUDZINSKAS su žmona ir dukra siuvantis rūbus didžiausiai Buenos Aires frmai „Gath y Chaves", 25. XII. 50 mini savo gimtadienį. Vakaro [illegible] jame name, Cossio 6978, Liniers.

— JONAS IR ELYTĖ VASILIAUS KAITĖ MIŠČENKAI iš Entre Ríos salų Ibicuy viešėjo Buenos Aires miesto. Ta proga sumokėjo „A. L. Balsui" $ 80 už prenumeratas. Mūsų jaunavedžiai statosi didelius naujus namus. Visi to salyno lietuviai gražiai progresuoja. Auga lietuvių sodinti miškai; sostinės lietuviai rengiasi vasaroti pp. Burokų „žemaitijoje" ir pp. Nalivaikų pensione „Lietuva".

— INŽ. ANATOLIUS DIČIUS su šeima, persikėlę į La Platos pakrantės miestelį Quilmes, (Saavedra 10), per kalėdas ruošia savo naujos rezidencijos inauguraciją.

INŽINIERIAI IR ARCHITEKTAI SUTIKS NAUJUOSIUS METUS

PLIAS Argentinos Skyriaus visuotinas narių susirinkimas įvyko 1. XII. 50, Buenos Aires Lietuvių Klūbo patalpose, inž. J. Ramanauskui pirmininkaujant, architektui J. Steikūnui sekretoriaujant.

Perskaičius pereito susirinkimo protokolą, LIAS Chicago Skyriaus komunikatą ir aptarus profesinius organizacijos reikalus išklausytas begaliniai įdomus gerb. Antano Jonušo raportas iš Corrientes miesto, kur tas mūsų tautietis turi pirmutinį toj Argentinos srity aliejaus fabriką ir kitų industrinių įmonių. PLIAS narių pasitarimas su pirmaeiliais Argentinos industrijos pionieriais visapusiškai naudingas.

Naujuosius 1951 metus PLIAS žada sutikti apie 6. 1. 51, p. K. Gasevičiaus nuosavybėj užmiesty.

Susirinkimui pasibaigus, suskambėjo lietuviškos dainos. Šiame susirinkime dalyvavo PLIAS nariai inžinieriai ir architektai: J. Ramanauskas, A. Dičius, Pr. Krapovickas (s.), Vyt. Gogelis, J. Steikūnas, B. Baranauskas, L. Vaitekūnas, J. Neimanas, A. Cikota, D. Namikas ir svečiai: Antanas Jonušas iš Corrientes ir Jonas Šapoka iš Montevideo. Rep.

DAUGYBĖ GRAŽIŲ SVEČIŲ ATVYKSTA CENTRAN

Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras — Tabarė 6950, Buenos Aires — ruošia bendras asado pietus ir pikniką šį sekmadienį, 17. XII. 50.

Visi Lietuvių Centro nariai pasikvietė savo draugus iš sostinės ir kitų miestų. Bus veteranų ir naujokų, jaunimo ir šeimynų. Pietų metu ir vakare susitiksime visi.

Užkviesti spaudos atstovai, sportininkai ir fotografai.

Pietums visi prašomi įsigyti bilietus iš anksto.

Kaz. Mankus, L. C. pirm.

NUO JAUNIAUSIO SKAUTO IKI CHEMIJOS FAKULTETO

Prieš dešimtį metų „A. L. Balse" tilpo Jono Sprindžio paveikslas. Tada jis buvo jauniausias Argentinos skautas, pėsčias pasiekęs Rosario ir Kordobą. Kaipo jauniausią grupėje, fotografavo Argentinos dienraščiai, didžiuodamiesi, kaip 8 metų amžiaus skautas „sukoré" 1.000 kilometrų.

Dabar Jonas Sprindis turi Argentinos Raudonojo Kryžiaus knygelę, kaipo gelbėtojas skęstančiųjų La Salada papludimy. Baigdamas gimnaziją, sykiu studijuoja industrinę chemiją Buenos Aires Populiariame Universitete ir ruošiasi chemijos fakultetan.

Jaunuolio tėvas, Jokūbas Sprindis, yra Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro narys kur veikia sykiu su žmona ir dukra. Visa šeima gražiai kalba lietuviškai.

Greta savo namų, c. Timoteo Gordillo 5531, Sprindžiai statosi naują namą, kuriame apie Kalėdas atidarys restoraną. — „Kokiu vardu pavadinsite restoraną," — klausia „A. L. Balso" reporteris jaunuolį Joną. Ir jis atsako: — „Pavadinsime grynai lietuviškai „Šventa Ona", nes toksai yra mūsų mamytės vardas". Rep.

— MIRĖ Emilia K. Tylienė. Palaidota Sarandi kapuose 11. XII. 50. Nekrologas tilps sekančiame „A. L. Balso numeryje.

VIANORD
Skandinavų lektuvais ir laivais kelionės į Europą ir atgal
PATARIMAI EMIGRACIJOS REIKALAIS
T. E. 35-0485 — SUIPACHA 156 — T. E. 35-7912

Kalnai miškeliai ir jūra vien tik Piriapolyje — Piriapolis su savo gražiomis apylinkėmis — puikiausias pliažas. — Viešbutis „Explanada", ant pat jūrų kranto, siūlo būtą ir maistą nuo 30 iki 37 Argentinos pezų dienai asmeniui. Europietiškas maistas. Savininkai latviai.
HOTEL EXPLANADA
Juan y Catalina P. de Pemper, sav.
PIRIAPOLIS — URUGUAY Telefonas: 75

BERISSO JAUNIMAS NEBIJO LIETUS

Nepaisant lietingos dienos 3. XII. 1950, Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centre įvyko „Grandies" krepšinio rungtynės su L. C. krepšinio rinktine, (žiūr. sporto skyrių). Pietus valgėme savoje L. C. pastogėje. Vakarop prasiblaivė ir įvyko jaunimo šokiai.

Malonu pažymėti, kad šiame parengime dalyvavo gražus būrelis lietuvių jaunimo iš Berisso: La Platos universiteto studentė Valentina Bukauskaitė, stud. Carlos Ivoškevičius, Elena Trubilaitė, Vladas Trubila, M. Kovalčiukas ir „Vargdienio" pirmininkas p. Baubinas.

Berisiečiai sako, kad greitai neliks jaunuolio nei jaunuolės Berisse, kuris neapsilankytų centriečių parengimuose. Sostinės jaunimas tuo pat atsilygina. Draugiškas bendradarbiavimas nugalėjo 60 kilometrų mus skyrusį tolį. Prošvaistė.

— VAIKINAS, baigęs 6 pradinės mokyklos skyrius, turi gerą progą išmokti naudingą amatą. Kreiptis „A. L. Balso" Administracijon.

— BONIŠKĖNAS, truputį peršokęs 40 pavasarių, kavalierius, dirbantis kaipo karo ministerijos sodininkas, turintis namas, linksmo būdo, nori sukurti šeimos židinį su lietuvaite, kuri dar nepametė savo dokumentų, t. y. apie to paties amžiaus. Mano pensija ir turtas užtikrintas jai ir jos (arba mudvieju) vaikams. Manęs nori kitos, bet aš noriu bendros laimės su lietuvaite. Rašyti šiuo adresu: Sr. Jardinero P. C., Av. Boedo 737, Buenos Aires.

„AVENIDA"
BARAS — KAVINĖ — BILIJARDAI
AV. SAENZ 1243 — TE. 61-0241
Nueva Pompeya
Savininkai lietuviai:
Leonas Pilka, Jonas Stašauskas, Ignas Liūmas ir Vincas Vilkelis.

GONDRAND - DELFINO SRL.
Organización Mundial de Viajes
Florida 439 Buenos Aires T. E. 31-1051/8
Pasajes de llamada con fecha fija de Alemania, Austria, Inglaterra, Francia, Italia etc. — Venta de pasajes marítimos y aereos de todas las Compañias a precios oficiales. — Oficinas propias en todos los paises del mundo.

Lietuvių Krautuvė
parduoda: papirosus, loterijos bil., marškinius, kojines vyrams, kvepalus ir rašomąją medžiagą.
PETRAS VAIČEKONIS, sav.
WARNES 378 VILLA CRESPO

ANTANAS PASTARNOKAS
Restoranas — Baras — Bilijardai
CARLOS PELLEGRINI 1453
Isla Maciel — Avellaneda

Ave America!
25 poeto Jurgio Kastyčio Gliaudos eilėraščiai. 17 dailininko Vl. Vijeikio piešinių. Gražus 32 pusl. leidinys. Viršelyje — dangoraižiu perverta širdis. Išleista J.A.V. Knygelės kaina 3 Argentinos pezai. Gaunama: „A. L. BALSE"
Av. Boedo 737 — Buenos Aires.

M. Baltaitytė - Frey
lietuvė akušerė
priima ligones ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.
CHACO 2158 Valentin Alsina

VINCAS BAGDONAVIČIUS
Almaceno „Kėdainiai" sav.
Albarreyos 2799; Tel. 51-7014
Villa Pueyrredon — Bs. Aires.

Aronas Resnikas
Laikrodininkas ir auksorius
Parduoda ir pertaiso laikrodžius ir brangenybes. Perdirba žiedus
Ir perka auksą.
CORRIENTES 5349 — Buenos Aires
T. A. 54, Darwin 7981

Antano Girdauske
Visokių Baldų Fabrikas
HERNANDARIAS 1721 - Bs. Aires
Dirba moderniškiausius baldus šeimynoms garantuotai ir nebrangiai. Kviečia persitikrinti ir pasirinkti.

CORRALON Y SANITARIOS
de Wolf Arender e hijo
Įtėikiama statybai medžiaga įmokant 50 % kainos. Likęs išsimokėjimui. Kainos pigios. Lietuviai pasiteiraukit
MAXIMO PAZ 1099, esq. Santa Fe
T. A. 241-0673 - 4 de Junio

Nikod. Leipus
LAIKRODININKAS
Garantuotai taiso laikrodžius
Daro ir perdirba žiedus
Pasiteiraukit — būsit patenkinti
Constitución 3586, Bs. Aires
Telefonas 46-1819

DR. J. GINTYLA,
Medicinos Gydytojas
ELEKTROTERAPIA
Reumatizmo, ciatica ligų specialistas
PERSIKĖLĖ Į
José Evaristo Uriburu 1312
I-as aukštas
T. E. 42-2036
Priima ligonius kasdien 10-13 val. ir Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 15-18 val.

JURIDINIS BIURAS
Adv. Dr. Roman Ciechanow
Adv. Dr. Roberto Rois
c. Maipu 231, oficina 231
TE: 34-1020 ir 34-0601
Nuo 3 iki 6:30. Šešt. 3-4
Darbo bylos. Šeimos Dokumentai pilietybei ir pensijai. Pirkimas ir pardavimas nejudomų nuosavybių.

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA
Dr. Joaquín Prieto — adv., b. Trib. teisėjas.
Sr. José Podres — Admin. reikalai.
I. STAMBOLSKI — Procurador
GUIDO PODRES
Civiliai, kriminaliai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit sutvarkomos bylos už SUŽEIDIMUS DARBE, kelionėse ir už paliuosavimus iš darbo sostinėj ir provincijoj. Palikdami, paveldėjimų išieškojimai. Tarpininkauja perkant ir parduodant biznius ir namus. Skuba visuomet užtikrintr.
Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20
LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) — BUENOS AIRES
T. A. 35, Libertad 3444
PASTABA: Išreikalavimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos šalių pensijomis ir pilietybės gavimui.

„GARNYS"
BRAZILIJOJE
Mėnesinis juokų žurnalas
CAIXA POSTAL 4189, S. Paulo
Red. — Leid. Klemensas Jūra
Egz. $1 M/N. Gaukite Balse

Dr. E. LEVINAS
Lietuvis gydytojas - chirurgas
diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, daba Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantis lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje
nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35-8669

JONAS KRUTAS
Įrengia elektrą, taiso radio, prosus ir kt.
Catamarca 3335, Avellaneda

Radio - Elektra
Radio technikas dirba naujus, taiso ir pakeičia visokių rūšių, aparatus. Pataiso antenas pigiai, garantuotai ir ant išsimokėjimo. Išnuomuojami visokiems banketams Radio - Fono amplifikadoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigia kaina. Tartis:
VINCAS RAMANAUSKAS
Baigęs mokslą USA
calle POLA 289 — Buenos Aires
T. E. 64 - Liniers - 4154.

Akušerė Beneš Bilek
Diplomuota Pragos ir Bs. Aires Universitetuose. Specialė pagelba gimdyvėms. Pasitarimų valandos nuo 8 iki 21 ir sekmadieniais: 3 kv. nuo Constitución.
Calle Lima 1217, Bs. Aires.
TE. 23-3389.

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA"
(St. Povilonio namuose)
c. La Rioja 2219, VILLA PORVENIR
TE: 20 — Avellaneda — 9380
Europiečiški valgiai. Visoki gėrimai

ODOS LIGOS — SIFILIS
Dr. MIGUEL FINKELBERG
Gydytojas specialistas ligoninės Durand
CORRIENTES 5618, 1 piso T. A. 54-7593
Priėmimo val.: 15-19. — Sekmad. ir šventad. 9-11.

VILIUS RASIŪNAS
Optikas Technikas
Akiniai, Foto-Aparatai
Savo Laboratorijoje priima:
Šeštadienį nuo 10—16
Sekmadienį nuo 11—15
Gral. M. Acha 876
(Frente Club Pomona)
Parqeu Peluffo-Moron-F.N.D.F.S.

PIRMA LIETUVIŠKA ŠOFERIŲ AKADEMIJA

Technika
Kvotimai
Valdymas
Calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"
VENEREAS
LYTIES LIGOS — SIFILIS — ŠLAPUMAS
ODOS ir KLAUJO LIGOS. (ANALIZAI).
Skubus modernus gydymas.
Egzema — Psoriasis — DR. FILIPPINI.
Pilvelio — Vidurių — Jaknų — Inkstų — Plaučių Ligos.
REUMATIZMAS — LUMBAGO — ŠIRDIS — Hemorojus —
Venų Išsiplėtimas — Kvėpavimas — AZMA — Vėmimas.
MOTERŲ LIGŲ Gydytojas, DR. NUÑEZ
GERKLĖ — NOIS — AUSYS — Gyd DR. MACCHI.
Priėmimas nuo 9 iki 21. Sekmadieniais nuo 9 iki 12
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Dr. M. RABINOVICH
Šlapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas.
Oda. — Sifilis. — Pilvas.
Širdis. — Plaučiai.
Moterų ligos. — Gyslos. — Hemorojus.
Spinduliai X. Trumpieji, Elektrokoagulacia.
Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12
JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47, Cuyo 4970 — BS. AIRES
(Altura: Córdoba 2200)

Imprenta „La Voz", Defensa 828, B. Aires.